

Pensioenfonds Vopak

Jaarverslag 2024

Inhoud

2	Inhoud	46	Verantwoordingsorgaan
		46	Verslag verantwoordingsorgaan 2024
		48	Reactie bestuur
3	Meerjarenoverzicht		
4	Inleiding	50	Raad van toezicht
		50	Verslag raad van toezicht
		51	Reactie bestuur
5	Bestuursverslag	53	Jaarrekening
5	Introductie	54	Balans per 31 december
5	Strategie	55	Staat van baten en lasten
6	Resultaat en dekkingsgraden	55	Kasstroomoverzicht
8	Premie en beleggingen	56	Grondslagen voor waardering
18	Ontwikkelingen op financiële markten	59	Toelichting op de balans per 31 december
21	Technische voorzieningen	64	Toelichting op de staat van baten en lasten
22	Toeslagen	66	Resultaatbestemming
23	Kosten	67	Vereist eigen vermogen
27	Risicomanagement		
32	Gegevensbescherming	72	Overige gegevens
33	Communicatie	72	Statutaire resultaatbestemming
35	Code pensioenfondsen	73	Actuariële verklaring
36	Governance	74	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
41	Klachten		
42	Verzekerdenbestand	79	Bijlage
43	Aangesloten ondernemingen	79	Verklarende woordenlijst
43	Statuten en pensioenregeling	81	Contactinformatie
44	Wet toekomst pensioenen		
45	Vooruitblik		

Meerjarenoverzicht

(Bedragen in EUR 1.000)	2024	2023	2022
Balanswaarden			
Technische voorziening voor risico pensioenfonds	930.332	899.966	865.844
• waarvan herverzekerd	5.656	5.995	5.914
Overige technische voorzieningen voor risico pensioenfonds	4.032	3.720	3.664
Beleggingen voor risico pensioenfonds	1.243.375	1.175.192	1.086.758
Algemene reserve	338.260	306.060	257.739
Toeslagreserve	5.085	5.648	5.598
Technische voorziening voor risico deelnemers	219.552	187.499	168.597
Beleggingen voor risico deelnemers	219.552	187.499	168.597
Dekkingsgraden			
Dekkingsgraad	129,3%	128,0%	124,8%
Beleidsdekkingsgraad	131,1%	128,0%	131,2%
Vereiste dekkingsgraad	115,1%	115,9%	115,9%
Marktwaaarde dekkingsgraad	129,3%	128,1%	124,6%
Reële dekkingsgraad	105,1%	99,6%	105,6%
Gedeeltelijke toeslagverlening mogelijk boven	108,0%	108,3%	108,4%
Volledige toeslagverlening mogelijk boven	124,7%	128,5%	124,2%
Baten en lasten			
Bijdragen	31.105	31.378	32.630
• waarvan beschikbare premieregelingen	11.216	10.546	9.614
Beleggingsresultaten	85.171	98.964	-252.608
Pensioenuitkeringen	49.815	49.888	42.837
Resultaat	31.637	48.371	-64.756

(Bedragen in EUR 1.000)	2024	2023	2022
Rendementen			
Totale rendement beleggingen	7,1%	9,2%	-17,9%
Totale rendement beleggingen excl. LDI portefeuille	9,2%	10,1%	-12,7%
Benchmark rendement excl. LDI portefeuille	8,5%	9,0%	-11,7%
Rentes			
Gemiddeld gehanteerde rekenrente	2,2%	2,4%	2,6%
Gemiddeld gehanteerde marktrente	2,2%	2,7%	2,6%
Toeslagen			
Deelnemers	1,96%	12,82%	3,91%
Gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	0,0%	11,88%	3,28%
Kostenratio's			
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten ¹	400	313	276
• waarvan kosten overgang nieuwe pensioenregeling	108	9	0
• waarvan kosten pensioenbureau voor rekening Vopak ²	68	63	53
Vermogensbeheerkosten	0,38%	0,42%	0,39%
Transactiekosten	0,08%	0,14%	0,14%
Totaal	0,46%	0,56%	0,53%
Aantallen			
Deelnemers	1.353	1.413	1.507
Gewezen deelnemers	1.985	1.955	1.811
Pensioengerechtigden	2.762	2.771	2.808
	6.100	6.139	6.126

1 Bedragen in EUR per deelnemer en pensioengerechtigde.
 2 Deze kosten worden door Vopak betaald en niet doorbelast.

Inleiding

In 2024 werd de weg naar het nieuwe pensioenstelsel bij Vopak verder vervolgd. Op het moment van ondertekenen van dit jaarverslag zijn we naar verwachting ongeveer één jaar verwijderd van de overgang naar een nieuwe pensioenregeling bij Vopak in Nederland. Deze overgang zal ook in 2025 veel tijd en inspanning vergen van de verschillende pensioenfondsonderwerpen. In het tweede kwartaal van 2024 is het eindrapport van de werkgroep nieuw pensioenstelsel uitgekomen. Hierna is met het transitieplan van 20 december 2024 de volgende stap gezet voor de overgang naar een nieuwe pensioenregeling bij Vopak. In het transitieplan zijn de hoofdlijnen van deze nieuwe pensioenregeling door sociale partners uitgewerkt alsmede de wijze waarop zij de overgang naar deze nieuwe pensioenregeling per 1 juli 2026 zien.

Het pensioenfonds is het transitieplan thans aan het vertalen naar onder andere een implementatieplan en zogenaamd 'invaarsjabloon'. Deze documenten vormen de basis voor de toetsing door De Nederlandsche Bank die voor de overgang zijn goedkeuring aan de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling moet afgeven. Wij toetsen de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling op evenwichtigheid en uitvoerbaarheid in het kader van de opdrachtaanvaarding.

In 2024 hebben wij veel aandacht gehad voor de invulling van de pensioenfondsonderwerpen. Wij hebben uitgebreid gesproken over de wijze waarop wij richting de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling, de governance van het pensioenfonds zo stabiel mogelijk kunnen invullen. Bij Vopak is aandacht gevraagd voor de (extra) tijd en inspanning die voor de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling van onder andere bestuursleden en leden van het

verantwoordingsorgaan wordt gevraagd. Het pensioenfonds is betrokkenen zeer dankbaar voor hun inzet in dit proces.

Al het plannen ten spijt moeten wij accepteren dat de invulling van pensioenfondsonderwerpen soms wordt beïnvloed door ontwikkelingen waar wij geen invloed op hebben. Zo overleed in 2024 Joop Veenma, die jarenlang als voorzitter en lid van het verantwoordingsorgaan betrokken was bij het pensioenfonds. Wij zijn hem zeer erkentelijk voor zijn bijdrage aan een breed scala van pensioenfondsonderwerpen. Vanwege het aflopen van een benoemingstermijn en persoonlijke omstandigheden namen wij afscheid van de bestuursleden Arthur de Ronde in 2024 en Caroline Heilbron in 2025. Beide hebben zich jarenlang voor het pensioenfonds ingezet en hebben bijgedragen aan verdere professionalisering van het pensioenfonds.

Per 1 januari 2024 zijn de pensioenen van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden gelijk gebleven. De prijzen over 2023 –waar de aanpassing van de pensioenen op is gebaseerd– daalden met 1,98%. Echter, de pensioenen worden in een dergelijke situatie niet verlaagd. Uit hoofde van het verschil tussen de loon- en prijsindex kon later per 1 januari 2024 aan deelnemers wel een aanvullende toeslag van 1,96% worden verleend. Voor de financiering van de aanvullende toeslag draagt Vopak separaat premie af aan het pensioenfonds, waardoor dit onderdeel reeds gefinancierd is en geen nadelige gevolgen heeft op gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Per 1 januari 2025 zijn de pensioenen verhoogd met 2,58%. De pensioenen volgen hiermee volledig de stijging van de prijzen. Voor het eerst sinds 2022 was het ook mogelijk

om de pensioenen met een extra toeslag te verhogen. Deze extra toeslag is verleend op de opgebouwde en ingegane pensioenen per 31 december 2018 (0,21%), per 31 december 2019 (0,85%) en 31 december 2020 (0,03%).

Mocht u vragen hebben over dit verslag dan nodig ik u van harte uit om –via het pensioenbureau– contact op te nemen.

Cees Vletter, voorzitter

Bestuursverslag

Introductie

Als bestuur van het pensioenfonds zijn wij verantwoordelijk voor de gehele gang van zaken binnen het pensioenfonds. Bij de uitvoering van deze taak zorgen wij ervoor dat de belangen van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere betrokkenen op evenwichtige wijze worden behartigd. Ons bestuur is paritair samengesteld en bestaat uit acht bestuursleden. Vier leden zijn aangewezen door de werkgever en vier leden (twee actieven en twee gepensioneerden) door het verantwoordingsorgaan.

In dit verslag trachten wij op transparante wijze verantwoording af te leggen omtrent de gang van zaken binnen het pensioenfonds en het gevoerde beleid.

Strategie

Doelstelling

Ons pensioenfonds heeft als doelstelling het verlenen van pensioen- en/of andere uitkeringen aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, op basis van het overeengekomen pensioenreglement.

Wij geven invulling aan deze doelstelling door een herkenbaar, evenwichtig en zorgvuldig vormgegeven beleid te voeren waarbij zoveel mogelijk recht wordt gedaan aan de verwachtingen van alle belanghebbenden. Concreet betekent dit dat wij een goed pensioen voor alle deelnemers nastreven.

Missie, visie en strategie

In het verlengde van de doelstelling zien wij als onze missie: het zorgvuldig uitvoeren van de pensioenregeling ten behoeve van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Kernwaarden die wij hierbij hanteren zijn:

Betrouwbaar

Vertrouwen is de basis. Wij voeren de pensioenregeling als voorzichtig en redelijk persoon uit. Alle betrokkenen moeten op het pensioenfonds kunnen vertrouwen en het pensioenfonds ervaren als betrouwbaar. Het bewaken van de integriteit van het pensioenfonds is daarom van groot belang. Beslissingen die wij nemen, worden zorgvuldig genomen –waarbij de belangen

van alle belanghebbenden zorgvuldig worden gewogen– en passen bij het karakter en de verantwoordelijkheden van het pensioenfonds.

Deskundig en professioneel

Deelnemers en andere belanghebbenden hebben recht op een goed bestuur. Wij voeren de pensioenregeling deskundig en professioneel uit op een adequate en weloverwogen wijze. Hierbij maken wij continu de afweging tussen kwaliteit, risico, rendement en kosten. Deelnemers en andere belanghebbenden kunnen ons aanspreken op ons gedrag en onze besluiten.

Transparant

Transparantie draagt bij aan vertrouwen en geeft inzicht. Wij communiceren helder en open over de pensioenregeling, de financiële positie van het pensioenfonds en de risico's die daaraan zijn verbonden voor betrokkenen.

Wij leggen helder en open verantwoording af over de invulling van de taken, het financiële beleid en de resultaten van het pensioenfonds.

Hierbij wordt rekening gehouden met de verwachtingen van alle belanghebbenden en wordt getracht te voorkomen dat er een verwachtingskloof ontstaat. Als bestuur zijn wij ons bewust van het feit dat de pensioenmaterie veelal niet eenvoudig is. Bij de communicatie houden wij daar rekening mee.

De hierbij door ons gehanteerde toekomstvisie is gebaseerd op de volgende overwegingen:

- wij behartigen de belangen van alle betrokken partijen evenwichtig. Hierbij worden de vereisten vanuit wet- en regelgeving, statuten en reglementen altijd nageleefd;
- wij hanteren hierbij als uitgangspunt een kwalitatief hoogwaardige en efficiënte uitvoering. Vertegenwoordigers van werkgever, werknemers en pensioengerechtigden besturen in gezamenlijkheid het pensioenfonds;
- wij streven er naar de historisch goede relatie met Vopak te continueren en hechten er grote waarde aan haar positieve en betrouwbare reputatie ten aanzien van de pensioenregeling richting belanghebbenden te waarborgen;
- wij spelen in op de actualiteit en streven naar een duurzaam financieel gezonde positie met een optimaal langetermijnperspectief in goede en slechte tijden.

Bij het uitvoeren van onze strategie hanteren wij een evenwichtig en zorgvuldig vormgegeven beleid. Belangrijke uitgangspunten bij de uitvoering van het strategisch beleid vormen:

- een beleggingsbeleid dat past bij de technische voorziening voor risico pensioenfonds en doelstellingen van het pensioenfonds;
- een afgewogen en adequate inzet of afdekking van risico's;
- een zorgvuldige inrichting van processen;
- een kostenefficiënte uitvoering van de pensioenregeling;
- een begrijpelijke pensioencommunicatie.

De doelstelling en beleidsuitgangspunten, zoals bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet, zijn door ons vastgesteld en vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota. Voorafgaand aan het aanvaarden van de uitvoering van een pensioenregeling toetsen wij of de regeling wel kan worden uitgevoerd. Hierbij wordt de actuariële en bedrijfstechnische nota als uitgangspunt genomen.

Resultaat en dekkingsgraden

Resultaat 2024

Uit de staat van baten en lasten blijkt een positief resultaat van EUR 31,6 miljoen (in 2023 was dit EUR 48,4 miljoen). Een uitsplitsing naar de belangrijkste onderdelen van het resultaat is hieronder opgenomen:

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten	85,2	99,0
Ontvangen bijdragen voor risico pensioenfonds	19,9	20,8
Ontvangen bijdragen voor risico deelnemers	11,2	10,5
Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds	-30,7	-34,1
Uitkeringen	-49,9	-49,9
Overig	-4,1	2,1
Resultaat	31,6	48,4

Actuariële analyse van het resultaat

Het resultaat kan als volgt naar actuariële oorzaken worden uitgesplitst.

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten	41,7	41,4
Premie	3,6	2,5
Sterfte en arbeidsongeschiktheid	3,5	4,3
Reguliere mutaties	0,0	0,0
Toeslagen	-32,2	1,2
Wijziging grondslagen technische voorziening	15,0	-0,7
Overig	0,0	-0,3
Resultaat	31,6	48,4

In de actuariële analyse worden de baten en lasten in de staat van baten en lasten vergeleken met de relevante mutaties in de technische voorzieningen:

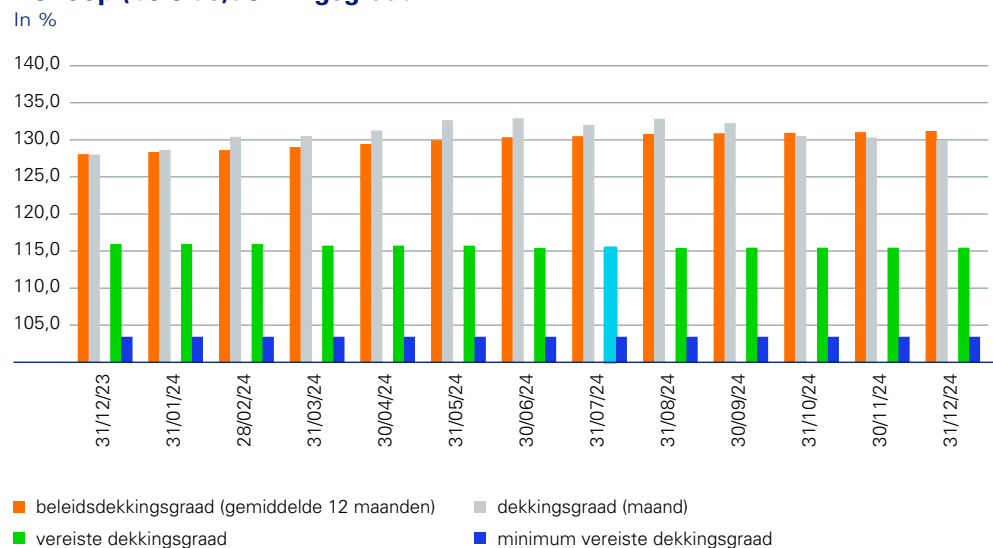
- bij 'beleggingsopbrengsten' worden de beleggingsopbrengsten vergeleken met de mutatie in de technische voorzieningen als gevolg van de rente (toevoeging van de rente over het jaar en wijziging van de rentecurve gedurende het jaar);
- bij 'premie' worden de ontvangen premies vergeleken met de toename van de technische voorzieningen uit hoofde van de gefinancierde pensioenopbouw en stortingen op de individuele beleggingsrekeningen gedurende het jaar;
- bij 'sterfte en arbeidsongeschiktheid' worden de verwachte mutaties van de technische voorzieningen vergeleken met de daadwerkelijke mutaties van de technische voorzieningen als gevolg van overlijden en arbeidsongeschiktheid;
- bij 'mutaties' worden de baten en lasten uit hoofde van mutaties (zoals inkomende en uitgaande waardeoverdrachten) vergeleken met de bijbehorende mutaties van de technische voorziening voor risico pensioenfonds;
- bij 'toeslagen' wordt de vrijval uit de ontvangen premie voor de aanvullende toeslag en de toename van de technische voorzieningen als gevolg van de verleende (aanvullende) toeslagen vergeleken;
- bij 'wijziging grondslagen technische voorziening' wordt de mutatie van de (overige) technische voorzieningen als gevolg van een wijziging van de grondslagen (zoals overlevingstafels en ervaringssterfte) opgenomen.

(Beleids)dekkingsgraad

Op basis van het financieel toetsingskader is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het voortschrijdend gemiddelde van de feitelijke dekkingsgraden van de laatste twaalf maanden en is daarmee minder volatiel dan de feitelijke dekkingsgraden. Voor de bepaling van de maandelijkse dekkingsgraad wordt het vermogen afgezet tegen de technische voorzieningen. Eind 2024 bedraagt de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 131,1% (eind 2023 was dit 128,0%).

De maandelijkse dekkingsgraad eind 2024 bedraagt 129,3% (eind 2023 was dit 128,0%). Het verloop van de (beleids)dekkingsgraad was in 2024 als volgt:

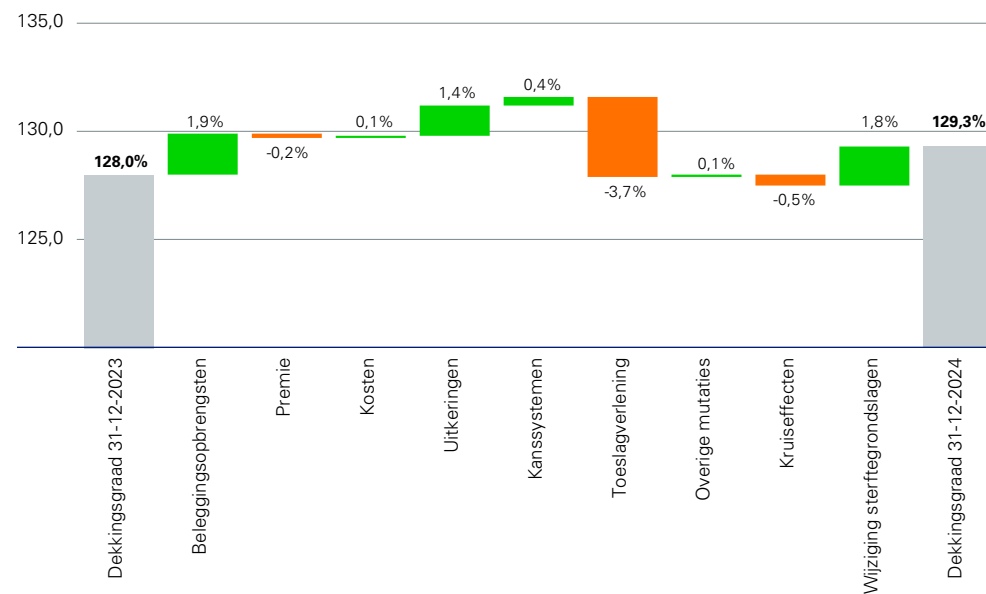
Verloop (beleids)dekkingsgraad

Het verloop van de dekkingsgraad over 2024 naar verschillende oorzaken is hieronder weergegeven.

Verloop dekkingsgraad

In %

Gevoeligheid dekkingsgraad

Hieronder is de gevoeligheid van de dekkingsgraad voor de ontwikkeling van de rente en het rendement op zakelijke waarden opgenomen uitgaande van de situatie per eind 2024.

De gevoeligheid omvat geen scenario's die in het rode gebied liggen met een dekkingsgraad onder het minimaal vereiste niveau van 103,4%. In het oranje gebied ligt de dekkingsgraad onder het vereiste niveau van 115,1%. In het groene vlak ligt de dekkingsgraad boven het vereiste niveau op basis van het strategisch beleggingsbeleid. Als bijvoorbeeld de rente met 0,5%-punt daalt en de zakelijke waarden tegelijkertijd met 15% afnemen, dan wordt verwacht dat de dekkingsgraad van 129% daalt naar 120%. Voor de goede orde merken wij op dat de getoonde effecten op de dekkingsgraad niet direct tot uitdrukking komen in de beleidsdekkingsgraad. Door de middeling over twaalf maanden komen de effecten –bij voorts ongewijzigde omstandigheden– geleidelijk tot uitdrukking in de beleidsdekkingsgraad.

		waardeverandering zakelijke waarden										
		-25%	-20%	-15%	-10%	-5%	0%	5%	10%	15%	20%	25%
rente verandering	1,0%	126%	128%	131%	133%	135%	137%	140%	142%	144%	146%	148%
	0,5%	122%	125%	127%	129%	131%	133%	135%	137%	139%	141%	143%
	0,0%	119%	121%	123%	125%	127%	129%	131%	133%	135%	137%	139%
	-0,5%	116%	118%	120%	122%	124%	126%	128%	130%	131%	133%	135%
	-1,0%	114%	116%	118%	119%	121%	123%	125%	127%	128%	130%	132%

Reële en marktwaarde dekkingsgraad

Naast de beleidsdekkingsgraad is de reële dekkingsgraad een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad waarbij rekening wordt gehouden met een toekomstige toeslagverlening op basis van de verwachte stijging van het prijsindexcijfer. Bij een reële beleidsdekkingsgraad van 100% beschikt het pensioenfonds over voldoende solvabiliteit om in de toekomst de verwachte stijging van het prijsindexcijfer volledig te compenseren middels toeslagen. Eind 2024 bedraagt de reële dekkingsgraad 105,1% (eind 2023 was dit 99,6%). Bij de marktwaarde dekkingsgraad wordt het vermogen vergeleken met de technische voorzieningen vastgesteld

op basis van de marktrente. Eind 2024 bedraagt de marktwaarde dekkingsgraad 129,3% (eind 2023 was dit 128,0%).

Premie en beleggingen

Verschuldigde premie

De afspraken ten aanzien van de uitvoering en financiering van de pensioenregeling zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen ons pensioenfonds en Koninklijke Vopak N.V. (Vopak). De uitvoeringsovereenkomst met Vopak liep af op 31 december 2024 en is inmiddels verlengd tot en met 30 juni 2026. De beoogde transitiedatum naar de solidaire premiereregeling is 1 juli 2026. De beschikbare premie die Vopak op basis van de uitvoeringsovereenkomst aan ons pensioenfonds betaalt, omvat de volgende componenten:

- de premie over de verschillende grondslagen op basis van de in het pensioenreglement opgenomen premiestaffels;
- de risicopremies ten behoeve van partner- en wezenpensioen, premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid en het arbeidsongeschiktheidspensioen;
- de premie ten behoeve van de aanvullende toeslag;
- de opslag voor solvabiliteit;
- de uitvoeringskosten voor zover niet gedekt door de vrijval van de kostenopslag in de technische voorzieningen.

De beschikbare premie wordt niet beïnvloed door de financiële positie van het pensioenfonds. Verder kunnen er geen bedragen meer worden teruggestort naar Vopak als het goed met ons pensioenfonds gaat, maar kunnen er ook geen extra stortingen van Vopak worden gevraagd als het slecht met ons pensioenfonds gaat.

De premie voor de A-regeling (salarisdeel tot EUR 72.541 in 2024) wordt vastgesteld op basis van de rentecurve van De Nederlandsche Bank aan het eind van het voorafgaande jaar met een minimum van gemiddeld 1,85%. Indien de gemiddelde rente voor de pensioeninkoop waarop de premie voor de A-regeling is gebaseerd lager ligt dan 1,85% wordt de premiestaffel naar verhouding bijgesteld.

De kostendekkende en feitelijke premie bedragen:

	kostendekkende premie		feitelijke premie	
	2024	2023	2024	2023
Actuarieel benodigd DC-regeling	21.895	21.088	21.895	21.088
Opslag in stand houden vereist vermogen	431	426	3.984	3.613
Premie voor aanvullende toeslag	3.198	1.736	3.198	1.736
Risicopremie overlijden en arbeidsongeschiktheid	2.221	2.228	2.221	2.228
Opslag voor directe uitvoeringskosten	37	–	37	–
Premiemarge	–	–	-308	-180
	27.782	25.478	31.027	28.485

Eind 2023 lag de gemiddelde rente voor de pensioeninkoop boven de 1,85%. De premie voor de A-regeling kon als gevolg hiervan in 2024 worden vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur. De premie in 2023 lag als gevolg van een correctie in de premie voor de aanvullende toeslag lager in vergelijking tot 2024.

De premiedekkingsgraad (in hoeverre de actuarieel benodigde koopsom voor de nieuwe pensioeninkoop wordt gedekt door de feitelijk ontvangen premie) zoals gerapporteerd aan De Nederlandsche Bank, is voor 2024 vastgesteld op 134,1% (in 2023 was dit 141,5%). De premie in 2024 heeft daarmee een beperkt positief effect op de beleidsdekkingsgraad.

Beleggingen voor risico pensioenfonds

Beleid

Investment beliefs

De investment beliefs laten zien hoe wij tegen bepaalde beleggingsonderwerpen aankijken en wat onze stakeholders op grond daarvan van het pensioenfonds mogen verwachten. De investment beliefs die als uitgangspunt in de beleggingscyclus worden gehanteerd, luiden als volgt:

invulling

- 1 De strategische asset allocatie is de dominante factor voor het rendement.
- 2 Het nemen van beleggingsrisico wordt beloond.
- 3 De governance dient aan te sluiten bij de complexiteit van de beleggingsportefeuille.
- 4 Illiquide beleggingen hebben op basis van de lange horizon van het pensioenfonds toegevoegde waarde.
- 5 Diversificatie draagt bij aan het lange termijn risico-rendementsprofiel maar kent grenzen.
- 6 Accenten in het jaarlijks beleggingsbeleid dragen bij aan een verbetering van het risico-rendementsprofiel.
- 7 Actief beheer draagt onder strikte voorwaarden bij aan een verbetering van het risico-rendementsprofiel.
- 8 Het pensioenfonds heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid.
- 9 Een zorgvuldige afweging van kosten leidt tot betere resultaten.

Strategisch beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is gericht op het op lange termijn zeker stellen van de opgebouwde pensioenen alsmede het streven om op deze pensioenen jaarlijks een toeslag te verlenen. Om dit te bereiken is het van belang dat de beleggingsresultaten van het pensioenfonds op lange termijn, binnen het gestelde risicoprofiel, zo hoog mogelijk zijn.

De lange termijn vermogensverdeling die hieraan ten grondslag ligt, wordt uitgewerkt in een Asset Liability Management (ALM)studie. In een ALM-studie wordt gezocht naar de optimale beleggingsportefeuille ten opzichte van de verplichtingen van het pensioenfonds. Hiertoe worden op basis van economische (stress)scenario's de ontwikkelingen van de beleggingsportefeuille en verplichtingen van het pensioenfonds gemodelleerd. Op basis van de uitkomsten van de ALM-studie wordt een strategisch beleggingsbeleidsplan opgesteld. Rekening houdend met marktomstandigheden en ontwikkelingen binnen het pensioenfonds, wordt vervolgens jaarlijks een beleggingsjaarplan opgesteld. Uitgangspunt voor het beleggingsjaarplan is het risicoprofiel zoals vastgesteld in het strategisch beleggingsbeleidsplan. Bij de vaststelling van het strategisch beleggingsbeleidsplan en

beleggingsjaarplan worden wij ondersteund door de leden van de beleggingscommissie en de fiduciair vermogensbeheerder.

Het strategisch beleggingsbeleidsplan en beleggingsplan voor 2024 zijn op hoofdlijnen als volgt ingevuld:

	strategisch beleggings-beleidsplan	beleggings-plan 2024
Staats- en bedrijfsobligaties	22,5%	22,5%
LDI portefeuille	28,5%	28,5%
Hypotheken	5,0%	5,0%
Liquide middelen	1,0%	1,0%
Private debt	4,0%	4,0%
	61,0%	61,0%
Aandelen	26,0%	26,0%
Private equity	3,0%	3,0%
	29,0%	29,0%
Onroerend goed	10,0%	10,0%
	100,0%	100,0%
Renteafdekking op marktrente	50,0%	70,0%

De LDI portefeuille is opgebouwd uit langlopende obligaties van Eurolanden en SSA's, rentederivaten en liquide middelen. Voor de beleggingen in private debt, private equity en niet beursgenoteerd onroerend goed geldt dat deze per jaareinde 2024 deels nog niet zijn ingevuld. Voor de invulling van deze beleggingen zijn wij afhankelijk van de mate waarin de door ons aangegane verplichtingen door de geselecteerde vermogensbeheerder worden afgeroepen.

In 2024 hebben wij de Amerikaanse dollar voor de belegging in aandelen voor 50%, voor de belegging in beursgenoteerd onroerend goed voor 75% en voor bedrijfsobligaties wereldwijd, staats- en bedrijfsobligaties in opkomende markten in harde valuta en private equity voor 100% afgedekt.

Prudent Person

Bij de implementatie van het beleggingsbeleid staat de prudent person regel centraal. Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- wij beleggen in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- wij borgen zoveel mogelijk kwaliteit, veiligheid en liquiditeit alsmede het rendement van de beleggingsportefeuille als geheel;
- wij gebruiken voor de rente-afdekking alleen beleggingen en derivaten op gereguleerde markten die naar aard en duur aansluiten bij de technische voorziening voor risico pensioenfondsen;
- wij diversifiëren de beleggingen;
- wij monitoren de beleggingen op basis van periodieke beleggingsrapportages;
- wij beleggen alleen in derivaten als deze bijdragen tot een vermindering van het beleggingsrisico of aan een doeltreffend beheer van de beleggingsportefeuille bijdragen;
- wij waarderen de beleggingen op marktwaarde tenzij dit niet mogelijk is;
- wij beleggen niet direct in Vopak.

Duurzaamheid beleggingen

Steeds nadrukkelijker wordt in de maatschappij aandacht gevraagd voor duurzaamheid van de beleggingen. Hieraan ligt de overtuiging ten grondslag dat ondernemingen die werken aan een oplossing voor de grootste duurzaamheidsproblemen waar de wereld voor staat (zoals klimaatverandering en verlies van biodiversiteit), de beste groeiperspectieven bieden op de lange termijn en derhalve voor ons pensioenfonds positief bijdragen aan het risico-rendementsprofiel.

Voor het beleid duurzaamheid beleggingen zijn in 2021 de volgende randvoorwaarden geformuleerd:

- het pensioenfonds belegt niet in onverantwoorde landen en sectoren (uitsluitingen);
- het pensioenfonds selecteert vermogensbeheerders die zich conformeren aan internationale standaarden en dit ook uitdragen;
- het selectieproces van beleggingsfondsen omvat mede de afstemming van het duurzaamheidsbeleid van de vermogensbeheerders op het duurzaamheidsbeleid van het pensioenfonds;
- het pensioenfonds verlangt dat de vermogensbeheerders op zorgvuldige wijze het stemrecht uitoefenen in het belang van ons pensioenfonds en in overeenstemming met ons beleid duurzaamheid beleggingen;
- het pensioenfonds sluit zich –gegeven de minderheidsbelangen in beleggingsfondsen– aan bij het beleid respectievelijk de richtlijnen zoals gehanteerd door de vermogensbeheerders;

Wij zien ons ten aanzien van duurzaamheid van de beleggingen niet als voorloper maar als volger. Daaraan liggen met name de inrichting en omvang van ons pensioenfonds ten grondslag. De primaire doelstelling van het pensioenfonds blijft het realiseren van een goed financieel rendement tegen aanvaardbare risico's.

Onze ambitie is om niet te beleggen in landen en ondernemingen die normen ten aanzien van mensenrechten, rechten van arbeiders, milieu en anti-corruptie schenden, in controversiële wapens en in grondstoffen geschikt voor consumptie. Vanuit deze ambitie streven wij er ook naar om in ieder geval niet te beleggen in ondernemingen in de tabaksindustrie, sexindustrie en kolenindustrie ten behoeve van energie-opwekking.

Wij verwachten van onze vermogensbeheerders dat zij zich conformeren aan internationale standaarden op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen en dit ook uitdragen. Hieraan besteden wij dan ook aandacht in het selectieproces. In de selectie van beleggingsoplossingen trachten wij aansluiting bij ons beleid maatschappelijk verantwoord beleggen te realiseren.

Van onze vermogensbeheerders wordt voorts verwacht dat zij op zorgvuldige wijze stemrecht uitoefenen. Indien ondernemingen (potentieel) negatieve impact veroorzaken, verwachten wij van onze vermogensbeheerders dat zij hun invloed gebruiken om deze impact te voorkomen en/of te mitigeren en herstel en/of verhaal mogelijk te maken. Dit kan door het voeren van een dialoog (engagement) en/of door gericht stembeleid (voting) op aandeelhoudersvergaderingen.

Aangezien wij voornamelijk beleggen via beleggingsfondsen kunnen wij niet rechtstreeks onze stem uitbrengen op aandeelhoudersvergaderingen. Op basis van ons minderheidsbelang in deze beleggingsfondsen sluiten wij ons aan bij het stembeleid van onze vermogensbeheerders en het door hen geformuleerde verantwoord beleggingsbeleid.

De uitgangspunten voor het beleid van onze fiduciair vermogensbeheerder zijn verwoord in het 'Investment Stewardship'. Meer informatie hierover is te vinden op <https://www.blackrock.com/corporate/about-us/investment-stewardship>.

Stemgedrag

Zoals hiervoor aangegeven verwachten wij dat onze vermogensbeheerders hun invloed gebruiken om (potentieel) negatieve impact te voorkomen en/of te mitigeren en herstel en/of verhaal mogelijk te maken.

De fiduciair vermogensbeheerder rapporteert periodiek over zijn stemgedrag en er wordt verder een gedetailleerd rapport uitgebracht over thematische en event-gerelateerde

betrokkenheid alsmede prestaties bij het beheersen van risico's op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur.

Beleggingen in Vopak

Het pensioenfonds belegt niet direct in Vopak of haar onderliggende effecten.

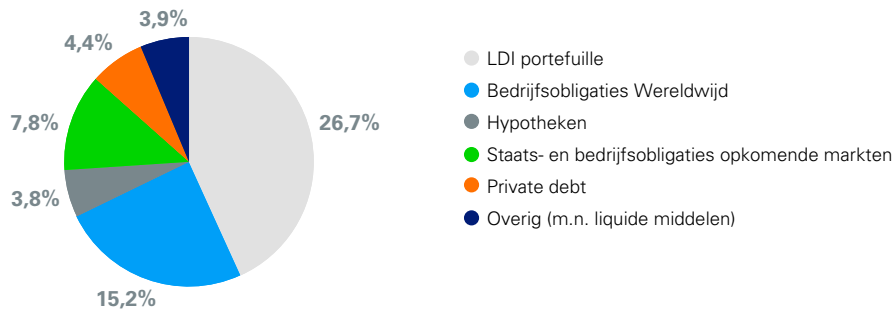
Het is mogelijk dat in een van de geselecteerde beleggingsfondsen sprake is van een belegging in Vopak. Gegeven de van toepassing zijnde restricties zal de omvang van een dergelijke belegging altijd zeer beperkt zijn. Het pensioenfonds heeft geen directe invloed op de aandelenselectie in deze beleggingsfondsen.

Uitvoering

Verdeling per 31 december 2024

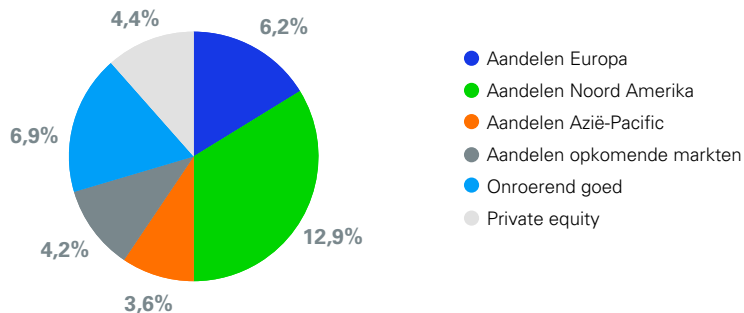
Per 31 december 2024 is de verdeling van vastrentende waarden als volgt:

Vermogen belegd in vastrentende waarden en derivaten, inclusief lopende intrest en rekening-courant (61,8% van de totale portefeuille)

De verdeling van aandelen en onroerend goed is per 31 december 2024 als volgt:

Vermogen belegd in aandelen en onroerend goed (38,2% van de totale portefeuille)

Voor de verschillende beleggingscategorieën zijn hierna de strategische gewingen in het beleggingsplan 2024 en de daadwerkelijke gewingen per 31 december 2024 weergegeven.

	beleggings- plan 2024	31 dec 2024
Staats- en bedrijfsobligaties	22,5%	23,0%
LDI portefeuille	28,5%	26,7%
Hypotheken	5,0%	3,8%
Liquide middelen	1,0%	3,8%
Private debt	4,0%	4,5%
	61,0%	61,8%
Aandelen	26,0%	26,9%
Private equity	3,0%	4,4%
	29,0%	31,3%
Onroerend goed	10,0%	6,9%
	100,0%	100,0%
Renteafdekking op marktrente	70,0%	69,5%

De afwijkingen in de liquide beleggingscategorieën worden met name veroorzaakt door waardeontwikkelingen binnen de gehanteerde bandbreedte waarop gedurende het kwartaal niet wordt bijgestuurd. Op de afwijkingen in de illiquide beleggingsportefeuille kan niet worden bijgestuurd.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van het beleggingsplan betreffen de beleggingen in onroerend goed, de liquide middelen en de renteafdekking. Ten aanzien van de beleggingen in onroerend goed worden liquide middelen aangehouden om het effect van leverage in het geselecteerde beursgenoteerde beleggingsfonds te beperken. Bij leverage wordt getracht om met geleend geld het rendement op het eigen vermogen te verbeteren. Voorts is bij onroerend goed sprake van beleggingen die zich nog in de opbouwphase bevinden.

Rendement 2024

Over 2024 behaalden wij op onze beleggingsportefeuille een totaal rendement van 7,1 % (in 2023 was dit 9,2%). Het rendement van de staats- en bedrijfsobligaties was 8,0% bij een rendement op de door ons gedefinieerde benchmark van 7,7%. Op de beleggingen in aandelen is een rendement van 22,3% gerealiseerd bij een rendement op de door ons gedefinieerde benchmark van 21,4%.

De afgelopen drie jaren werden de volgende rendementen behaald:

	rendement			benchmark		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Staats- en bedrijfsobligaties	8,0%	8,0%	-10,6%	7,7%	6,8%	-11,2%
Aandelen	22,3%	18,8%	-16,8%	21,4%	17,1%	-12,8%
Onroerend goed	2,4%	1,0%	-4,2%			
Hypotheken	6,6%	1,7%	-19,2%			
Private debt	9,1%	7,0%	5,5%			
Private equity	11,1%	-1,0%	7,6%			
Totaal rendement excl. LDI	9,2%	10,1%	-12,7%	8,5%	9,0%	-11,7%
Totaal rendement incl. LDI	7,1%	9,2%	-17,9%			

De liquide beleggingscategorieën rendeerden het afgelopen jaar beter dan de door ons gedefinieerde benchmarks.

Voor de marktontwikkelingen in 2024 met betrekking tot de beleggingen verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Ontwikkelingen op financiële markten'.

De beleggingen zijn ondergebracht bij verschillende vermogensbeheerders. De operationele aansturing van deze vermogensbeheerders ligt in handen van de fiduciair vermogensbeheerder. De belangrijkste vermogensbeheerders en de wijze waarop invulling aan de belegging wordt gegeven zijn hierna opgenomen.

	invulling	vermogensbeheerder
Bedrijfsobligaties wereldwijd	discretionair - actief	PGIM
Staats- en bedrijfsobligaties opkomende markten HC ¹	beleggingsfonds - passief	L&G
Staats- en bedrijfsobligaties opkomende markten LC ²	beleggingsfonds - actief	Neuberger Berman
Hypotheken	beleggingsfonds - actief	Aegon
Aandelen Europa	discretionair - actief	BlackRock
Aandelen Noord Amerika	beleggingsfonds - passief	BlackRock
Aandelen Azië-Pacific	beleggingsfonds - passief	BlackRock
Aandelen opkomende markten	beleggingsfonds - actief	Schroders
Onroerend goed	beleggingsfonds - actief	Franklin Templeton
Onroerend goed	beleggingsfonds - passief	Northern Trust
Private debt	beleggingsfonds - actief	Barings
Private equity	beleggingsfonds - actief	BlackRock
Private equity	beleggingsfonds - actief	Adams Street
Private equity	beleggingsfonds - actief	HarbourVest

1 HC: obligaties uitgegeven in 'hard currency' (doorgaans Amerikaanse dollar)
2 LC: obligaties uitgegeven in 'local currency'

De benchmarks waar het rendement van de verschillende beleggingscategorieën tegen wordt afgezet, zijn door ons, na overleg met de leden van de beleggingscommissie en de fiduciair vermogensbeheerder, voor de verschillende beleggingen vastgesteld op basis van relevante marktindices. De belangrijkste benchmarks voor de beleggingen zijn hierna opgenomen.

	benchmark
Bedrijfsobligaties wereldwijd	Bloomberg Global Aggregate Corporates (100% hedged)
Staats- en bedrijfsobligaties opkomende markten HC	JP Morgan ESG Global Diversified EMBI (100% hedged)
Staats- en bedrijfsobligaties opkomende markten LC	JP Morgan GBI-EM Global Diversified
Aandelen Europa	MSCI Europe NetTotal Return
Aandelen Noord Amerika	MSCI North America ex Select Controversies Net (50% USD hedged)
Aandelen Azië-Pacific	MSCI Asia Pacific ex Select Controversies Net
Aandelen opkomende markten	MSCI Emerging Markets Free NetTotal Return
Liquide middelen	ESTR Overnight Rate

ALM studie

In 2021 werd de laatste ALM studie uitgevoerd ten behoeve van de evaluatie van het strategisch beleggingsbeleid. De uitkomsten van deze ALM studie kunnen als volgt worden samengevat:

- de verwachte resultaten van het huidige strategische beleggingsbeleid in het huidige toetsingskader en het transitie toetsingskader naar het nieuwe pensioenstelsel zijn relatief goed ten opzichte van de geformuleerde ambitie;
- de volatiliteit van de dekkingsgraad is groot vanwege de omvang van de returnportefeuille en het slechts gedeeltelijk afdekken van het renterisico;
- de kans op verlaging van pensioenen is in het huidige toetsingskader nihil, in het transitie toetsingskader naar het nieuwe pensioenstelsel is er een (beperkte) kans op verlaging van pensioenen;
- de huidige beleggingsportefeuille is breed gediversifieerd waarmee de impact van aanpassingen beperkt is.

Belangrijke discussiepunten bij de ALM studie vormden de mate van renteafdekking (mede in het licht van de invoering van het nieuwe pensioenstelsel) en de doorrekeningen van (DNB) klimaatscenario's.

Uiteindelijk hebben wij –rekening houdend met de financiële positie van het pensioenfonds en de marktomstandigheden in 2021– geconcludeerd dat de volatiliteit van de dekkingsgraad vanuit het perspectief van lange-termijn-belegger acceptabel is, de diversificatie binnen de beleggingsportefeuille goed is en de mate van renteafdekking in de meeste scenario's goed werkt.

Bij de klimaatscenario's is geconcludeerd dat deze leiden tot lagere koopkracht en dekkingsgraden maar dat deze zich ruimschoots binnen de spreiding van de doorgereken economische stressscenario's bevinden. Hierbij realiseren wij ons dat de analyse van de klimaatscenario's zich beperkt tot de korte en middellange termijn en dat de impact op de lange termijn zeer waarschijnlijk veel groter zal zijn.

Begin 2025 is een ALM studie uitgevoerd ten behoeve van de vaststelling van het strategisch beleggingsbeleid in het kader van de overgang naar de solidaire premiereregeling. Hierbij is de risicohouding op basis van de uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek mede in ogenschouw genomen.

Beleggingsplannen

In het beleggingsplan 2024 –voorgelegd met een positief advies van de beleggingscommissie en fiduciair vermogensbeheerder in december 2023– werd door ons besloten tot de volgende wijzigingen:

- het verhogen van de renteafdekking ten opzichte van de pensioenverplichtingen van 60% naar 70% van de pensioenverplichtingen;
- het vastleggen van een minimale weging naar 'groene' obligaties in de LDI portefeuille van 10%;
- het afgeven van een nieuw commitment naar private debt van EUR 25 miljoen;
- de overgang naar een groene variant van het beursgenoteerd onroerend goed fonds.

Evenals in 2023 werd de verhoging van de renteafdekking met name ingegeven door de hiermee gerealiseerde verbetering van het risico-rendementsprofiel. De wijzigingen uit hoofde van het beleggingsplan werden gedurende 2024 doorgevoerd.

In het beleggingsplan 2025 –voorgelegd met een positief advies van de beleggingscommissie en fiduciair vermogensbeheerder in december 2024– zijn ten opzichte van 2024 geen wijzigingen doorgevoerd.

Duurzaamheid beleggingen

Het beleid duurzaamheid beleggingen komt op dit moment in de beleggingsportefeuille tot uitdrukking middels:

- een uitsluitingenlijst voor de discretionaire mandaten die ondernemingen omvat welke zich bezig houden met de productie en/of verspreiding van controversiële wapens;
- het niet beleggen in grondstoffen geschikt voor consumptie;
- een uitsluitingenlijst voor de actieve beleggingsfondsen;
- een ESG screening voor de passieve aandelenfondsen waarin ondernemingen worden uitgesloten op basis van overschrijding van vooraf vastgestelde ratings op het vlak van milieu, maatschappij en governance;
- de monitoring op basis van look-through informatie van de actieve beleggingsfondsen van externe vermogensbeheerders;
- het stem- en engagementbeleid van de externe vermogensbeheerders.

Daarnaast wordt bij de selectie van vermogensbeheerders als voorwaarde gesteld dat de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties (UNPRI) zijn ondertekend.

In de afgelopen jaren is –rekening houdend met de geformuleerde randvoorwaarden– gewerkt aan de invulling van het beleid duurzaamheid beleggingen. Dit beleid staat geagendeerd voor een update in de tweede helft van 2025. In het beleid duurzaamheid beleggingen streeft het pensioenfonds naar volledige compliance met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en zelfregulering vanuit de pensioensector alsmede een praktische en consistente invulling van het beleid duurzaamheid beleggingen. Hierbij worden naast omvang en inrichting van het pensioenfonds eveneens de capaciteiten op ESG gebied van de vermogensbeheerders in ogenschouw genomen.

In het kader van de invulling van het beleid duurzaamheid beleggingen hebben wij in de afgelopen jaren besloten tot:

- het gebruik van duurzame geldmarktfondsen (2021);
- de overgang naar een (passief) beleggingsfonds voor obligaties opkomende markten harde valuta met een ESG-benchmark (2023);
- de overgang naar een (passief) beleggingsfonds voor aandelen Noord Amerika en Azië-Pacific met een ESG-benchmark (2023);
- de implementatie van het beleid duurzaamheid beleggingen op het mandaat voor aandelen Europa (2023);
- de implementatie van het beleid duurzaamheid beleggingen op het obligatiemandaat voor wereldwijde bedrijfsobligaties (2024);
- de implementatie van een minimum percentage groene obligaties in de LDI portefeuille (2024);

- de overgang naar een groene variant van het (passief) beleggingsfonds voor beursgenoteerd onroerend goed (2024).

Wij ontvangen een periodiek rapportage op het gebied van de beheersing van risico's op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur waarin voor de vermogensbeheerders van het pensioenfonds zowel kwantitatief als kwalitatief het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen in kaart is gebracht. Het kwantitatieve deel komt tot stand door middel van een toetsing van de portefeuille aan de hand van data van de MSCI ESG research group. Deze data is alleen voor liquide beleggingen beschikbaar. Het kwalitatieve deel komt tot stand op basis van een uitvraag door het 'manager research team' (MRT) van de fiduciair vermogensbeheerder. Aan een geïntegreerde ESG rapportage wordt momenteel door de fiduciair vermogensbeheerder gewerkt.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Op grond van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) moeten pensioenfondsen rapporteren over hoe ze omgaan met de belangrijkste ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op mens, milieu en samenleving. Wij wegen in het beleid duurzaamheid beleggingen algemene criteria op het gebied van mens, milieu en samenleving mee. Met de belangrijkste ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op de duurzaamheid in de zin van artikel 4 en verdere uitwerking van de SFDR houden wij geen rekening. Onze pensioenregeling kwalificeren wij voorts als een artikel 6 product. Dit is een product dat niet per sé duurzame beleggingen omvat en ook niet streeft naar positieve ecologische of sociale kenmerken bij beleggingen. Zoals hiervoor duidelijk is geworden betekent dat niet dat de beleggingsportefeuille geen duurzame beleggingen omvat. De risico-rendementsverhouding is evenwel de belangrijkste factor bij de invulling van de beleggingsportefeuille. De kwalificatie als artikel 6 product is mede ingegeven vanwege het feit dat ons pensioenfonds (nog) geen beschikking heeft over de gegevens die inzicht kunnen bieden in wat de belangrijkste ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen zijn en dat de kosten die samenhangen met de rapportageverplichtingen op deze effecten (nog) onduidelijk zijn. Wij zullen onze SFDR kwalificatie opnieuw bekijken bij de update van het beleid duurzaamheid beleggingen in 2025.

Beleggingen voor risico deelnemers

Beleid

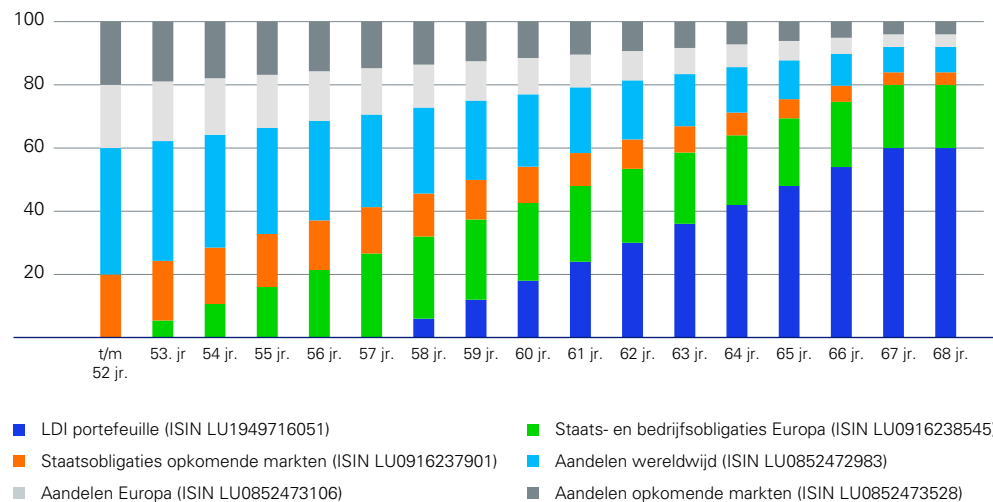
Het beleid (beleggingsstaffel) ten aanzien van de beleggingen voor risico deelnemers wordt ingevuld door de deelnemer. Ter ondersteuning van de deelnemers is door het pensioenfonds op basis van een extern onderzoek een standaard (leeftijdsafhankelijke) beleggingsstaffel ontwikkeld. De optimale leeftijdsafhankelijke mix van obligaties en aandelen in de standaard

beleggingsstaffel leidt –gegeven de gehanteerde veronderstellingen– tot een zo hoog mogelijk verwacht pensioen bij een zo laag mogelijk risico.

De standaard beleggingsstaffel wordt periodiek door het pensioenfonds geëvalueerd en zo nodig op basis van de evaluatie bijgesteld. De invulling van de standaard beleggingsstaffel is hieronder opgenomen. Meer informatie over de standaard beleggingsstaffel is te vinden op onze website.

Invulling standaard beleggingsstaffel

In %

De beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan de saldi op de individuele beleggingsrekeningen waarop, als onderdeel van de pensioenregeling, door het pensioenfonds en/of de deelnemer premies zijn gestort.

De deelnemer heeft een keuze om het saldo op de beleggingsrekening aan te wenden voor een vast of een variabel pensioen:

- bij een keuze voor een vast pensioen wordt met het saldo op de individuele beleggingsrekening een vast pensioen ingekocht in het pensioenfonds. De deelnemer kiest het tijdstip waarop deze pensioeninkoop plaatsvindt;
- bij een keuze voor een variabel pensioen wordt met het saldo op de individuele beleggingsrekening een jaarlijks variabel pensioen ingekocht bij een door de deelnemer

geselecteerde andere pensioenuitvoerder. Deze pensioeninkoop vindt plaats vanaf de pensioendatum.

Tot 2024 werd bij een voorlopige keuze voor een variabel pensioen een beleggingsstaffel tot de pensioendatum gehanteerd waarin het risico minder snel werd afgebouwd in vergelijking tot de standaard beleggingsstaffel. De aangepaste dienstverlening bij de administrateur van de beleggingsrekeningen tot de transitiedatum maakt het hanteren van een afwijkende beleggingsstaffel vanaf 2024 niet meer mogelijk. Gegeven de beperkte afwijking in de afbouw van het risico en de beperkte periode tot de transitiedatum waarin sprake zou zijn van deze afwijking achten wij het hanteren van de standaard beleggingsstaffel –ook bij een keuze voor een variabel pensioen– acceptabel. Een definitieve keuze voor een variabel pensioen wordt op de pensioendatum gemaakt en deze mag afwijken van de voorlopige keuze.

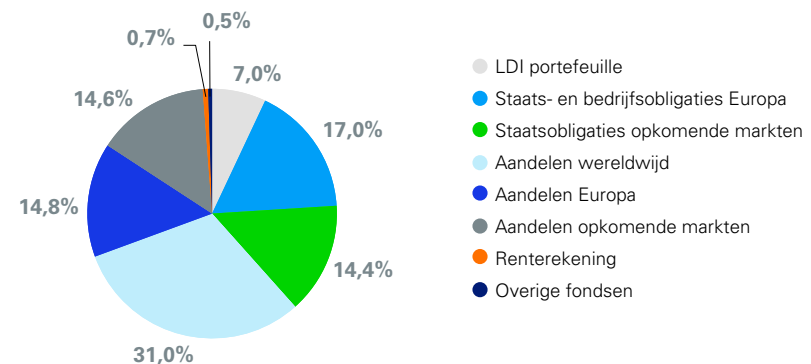
Uitvoering

Verdeling per 31 december 2024

Eind 2024 bedraagt het totale saldo op de individuele beleggingsrekeningen van de (gewezen) deelnemers EUR 219,6 miljoen (eind 2023 was dit EUR 187,5 miljoen).

De verdeling van het totale saldo naar de verschillende beleggingsfondsen is als volgt:

Individuele beleggingsrekeningen

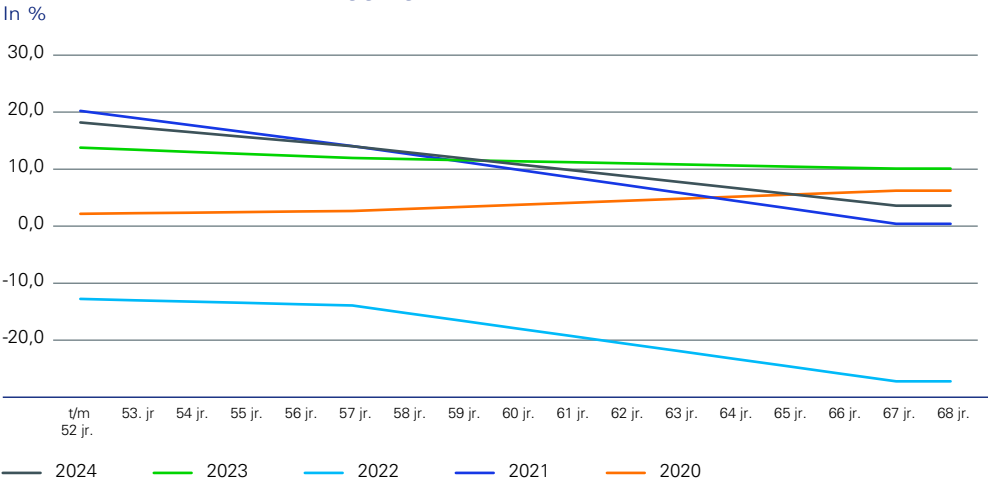
Rendement 2024

De behaalde rendementen en benchmarks van de in de standaard beleggingsstaffel opgenomen beleggingsfondsen zijn hieronder opgenomen.

	rendement			benchmark		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
LDI portefeuille ¹	-0,9%	9,9%	-35,4%	-1,1%	9,6%	-35,6%
Staats- en bedrijfsobligaties Europa	2,5%	7,0%	-17,1%	2,6%	7,2%	-17,2%
Staatsobligaties opkomende markten	14,0%	7,1%	-11,9%	13,4%	7,3%	-12,4%
Aandelen wereldwijd	26,9%	20,4%	-13,8%	20,1%	20,1%	-13,4%
Aandelen Europa	8,4%	15,5%	-9,0%	27,0%	15,4%	-9,1%
Aandelen opkomende markten	14,8%	5,4%	-15,3%	14,8%	5,7%	-15,0%

Het rendement over het volledige jaar dat voor de verschillende leeftijden op basis van deze rendementen zou zijn behaald, kan als volgt worden weergegeven.

Rendement standaard beleggingsstaffel

1 tot 2022 betrof de LDI portefeuille langlopende Duitse staatsobligaties, vanaf 2022 wordt de LDI portefeuille ingevuld met vastrentende waarden die in lijn liggen met een algemeen profiel van pensioenverplichtingen.

Het rendement op hogere leeftijd wordt met name veroorzaakt door het rendement op de vastrentende waarden (LDI portefeuille en staats- en bedrijfsobligaties Europa) en het renteverloop gedurende het jaar. Het renteverloop gedurende het jaar (gedurende het jaar 2024 is de gemiddelde rente iets toegenomen) uit zich in de tarieven die worden gehanteerd bij de pensioeninkoop op de pensioendatum. Dit blijkt ook uit de tarieven voor pensioeninkoop met het saldo op de individuele beleggingsrekening die het pensioenfonds hanteert.

EUR 10.000 saldo individuele beleggingsrekening	te financieren direct ingaand ouderdoms- pensioen (met 70% partnerpensioen)		
	2025	2024	2023
op 68 jaar	EUR 532,56	EUR 537,70	EUR 565,96

Het stabiliseren van het op de pensioendatum ingekochte pensioen vormt een belangrijk uitgangspunt voor de samenstelling van de standaard beleggingsstaffel. Het nemen van risico voor jongere leeftijden om uiteindelijk op langere termijn een beter rendement te realiseren is een ander uitgangspunt. De forse verschillen op jongere leeftijd van jaar tot jaar worden met name veroorzaakt door de rendementen op aandelen waarmee dit risico wordt ingevuld.

De rendementen zijn vastgesteld na aftrek van de kosten die in de verschillende beleggingsfondsen in rekening zijn gebracht. Deze liggen tussen 0,08% (in 2023 was dit eveneens 0,8%) voor de staats- en bedrijfsobligaties Europa en 0,30% (in 2023 was dit 0,36%) voor de aandelen opkomende markten. De kosten in de verschillende beleggingsfondsen zijn terug te vinden in bijlage 3 van het pensioenreglement en in de maandelijkse factsheets.

Ontwikkelingen op financiële markten ¹

Terugblik op 2024

2024 was een jaar dat werd gekenmerkt door grote bewegingen waarin beleggers probeerden grip te krijgen op megatrends die van invloed waren op de dynamiek van vraag en aanbod. De wisselwerking tussen structurele en cyclische factoren zorgde voor volatiliteit. Grote veranderingen in de wereldeconomie, zoals immigratiegolven, handelsfricties en energietransformaties, verstoorde de relatieve economische stabiliteit van het pre-pandemische tijdperk.

In de Verenigde Staten daalde de looninflatie tot het laagste niveau sinds 2020, onder impuls van de afnemende groei van de vraag, aanhoudend herstel van de pandemie-aanbodschok en een aanzienlijke impuls van het arbeidsaanbod door immigratie. De groei daalde richting trend, maar zakte niet door. Iets wat economen een zachte landing noemen. Zowel bedrijven als consumenten hebben een gezonde balans en bleven geld uitgeven. Tegen het eind van het jaar zwengelde de verkiezing van Trump als nieuwe president de 'animal spirits' nog meer aan, met name omdat deregulering en belastingverlagingen de groei ondersteunden. Vooruitkijkend bestaat echter bezorgdheid over wat stijgende tarieven zouden kunnen betekenen voor de Amerikaanse economie en haar handelspartners.

De groei in Europa is ongelijk geweest. Duitsland stagneert nog steeds in grote lijnen, met een bbp dat 8% onder de pre-pandemische trend ligt, terwijl delen van de periferie, met name Spanje en Griekenland, in een snel tempo groeien. De inflatie is gedaald tot dicht bij de doelstelling van 2% van de Europese Centrale Bank, waardoor verdere verlagingen van de beleidsrente mogelijk zijn om het monetaire beleid minder restrictief te maken. De daling van de beleidsrente zou de neiging van Europese huishoudens om te sparen moeten helpen verminderen, de consumentenbestedingen in de toekomst moeten ondersteunen en de Europese economie in staat moeten stellen om in 2025 met ongeveer 1% te groeien.

In China werd de economie gestimuleerd, maar kampt ze nog steeds met structurele problemen. Economen verwachten verdere stimuleringsmaatregelen totdat de economie structureel sterker wordt. Op dit moment bekijken we de markten vanuit een tactisch perspectief. China's leiderschap op het gebied van groene technologieën, waaronder zonne-energie, batterijen en elektrische voertuigen, positioneert het als een wereldwijde krachtpatser, hoewel toenemende geopolitieke spanningen met de Verenigde Staten de ontkoppeling in kritieke sectoren zoals halfgeleiders zouden kunnen versnellen.

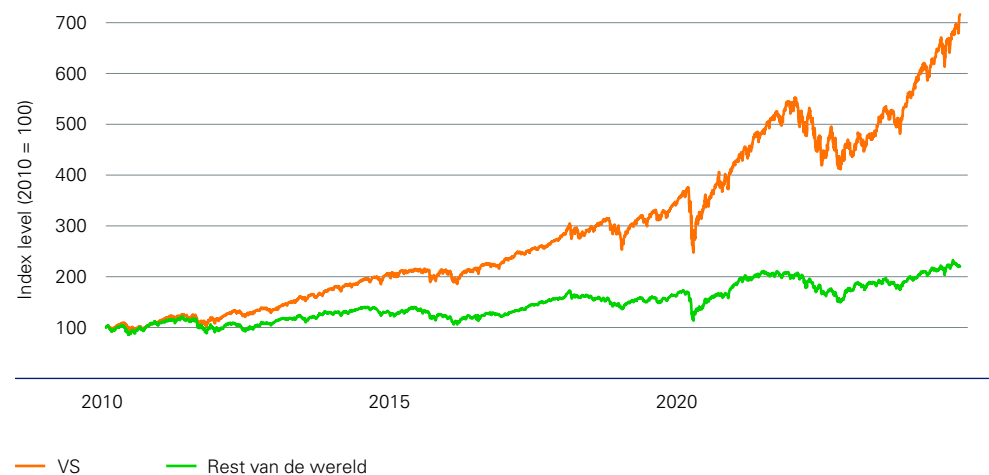
Japan profiteert van lopende structurele hervormingen, een terugkeer naar inflatie, verbeteringen in de corporate governance en zijn rol als leider op het gebied van Artificial

Intelligence (AI)-infrastructuur, ondersteund door een zwakkere yen. Deze factoren dragen bij aan de verbeterde groeiachtergrond van Japan en maken het een aantrekkelijke markt voor investeringen.

Uitzonderlijkheid van de Verenigde Staten

Het overheersende thema was de kracht van het Amerikaanse bedrijfsleven, gedreven door AI-geleide groei en robuuste winsten, waarbij de nadruk werd gelegd op de rol van technologische innovatie en digitale transformatie bij het stimuleren van winstgroei. Voor de komende jaren wordt verwacht dat inflatie en daarmee rentes 'langer hoger' zullen blijven. Dat geldt zowel voor beleidsrentes als voor rentes op staatsobligaties. Het laatste decennium was uniek en verwacht wordt dat die tijden niet terug komen. Er worden minder renteverlagingen door centrale banken verwacht waarbij de Europese centrale Bank wel iets meer ruimte heeft dan de Federal Reserve.

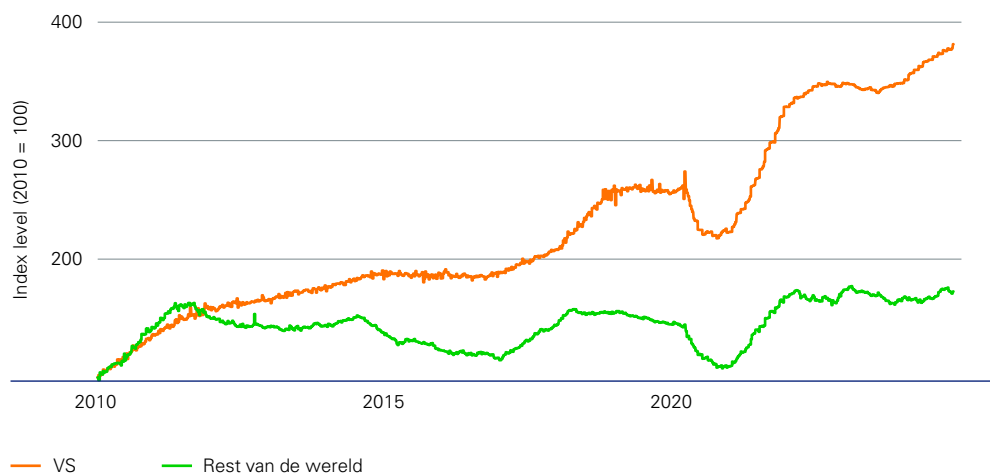
Aandelenrendementen

Bron: BlackRock Investment Institute.

¹ opgesteld in samenwerking met de fiduciair vermogensbeheerder

Opbrengsten

Bron: BlackRock Investment Institute.

Vooruitzichten voor de wereldeconomie

Het basisscenario is dat de groei zwakker zal zijn dan het niveau van vóór de pandemie (waarbij de Verenigde Staten dicht bij trends uit het verleden liggen, terwijl Japan, de Europese Unie het Verenigd Koninkrijk en China er 4% tot 5% onder zitten). De tarieven zullen waarschijnlijk hoger zijn, gedreven door inflatie en een terugkeer naar normale termijnpremies. De wereldeconomie zal naar verwachting in 2025 met 3,2% groeien, waarbij de opkomende markten voorop lopen met een groei van 4,5%, terwijl de ontwikkelde markten naar verwachting met 2,1% zullen groeien. Verwacht wordt dat de inflatie wereldwijd zal afnemen tot 2,8%, waarbij de ontwikkelde markten een percentage van 2,3% zullen zien en de opkomende markten 3,5%.

Voor beleggers zijn deze specifieke groeicijfers belangrijk. Het zal ook belangrijk zijn hoe megatrends de wereldeconomie in de toekomst zullen blijven beïnvloeden. Dit zal waarschijnlijk leiden tot aanhoudende divergentie tussen regio's, landen en sectoren.

Beleggen in 2025

Onze fiduciair vermogensbeheerder pleit ervoor om risico te blijven nemen in portefeuilles. Ondanks de hoge waarderingen blijven de Verenigde Staten de voorkeursaandelenmarkt. Nominale groei en een verbreding zullen dit ondersteunen. Ook Japan heeft de voorkeur, waar inflatie welkom is na jaren van deflatie, en bedrijfsherstructureringen de winsten opdrijven.

De Europese aandelenmarkten leveren een gemengd beeld. De onderwaardering ten opzichte van de Verenigde Staten is nog nooit zo hoog geweest, wat suggereert dat veel pessimisme al is verdisconteerd. Een opleving van de groei en renteverlagingen door de Europese Centrale Bank ondersteunen een bescheiden winstherstel. Katalysatoren voor outperformance lijken nog niet reëel, terwijl aanhoudende geopolitieke onzekerheid en mogelijke tarieven beleggers voorzichtig kunnen houden. Amerikaanse tarieven op Europese export kunnen een paar landen onevenredig zwaar treffen; Duitsland, Italië en Ierland zijn goed voor 100% van het handelsoverschot van de Europese Unie aan goederen met de Verenigde Staten. De onrust als gevolg van Amerikaanse tariefsverhogingen die in het voorjaar van 2025 ontstond, lijkt vooralsnog een beperkte impact op de financiële positie van het pensioenfonds te hebben.

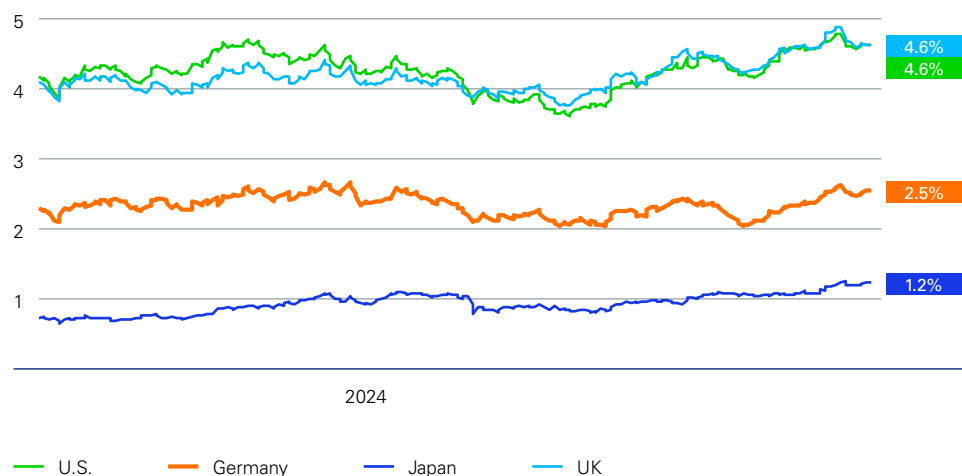
Voor bepaalde Europese aandelensectoren en landen is het beeld positief. Dit betreft bijvoorbeeld de financiële sector, omdat de balans van de sector gezond is, en de versterking van de fee-activiteiten de lagere rentemarges als gevolg van de renteverlagingen door de Europese Centrale Bank zou moeten compenseren. Voor de industrie is een indirecte rol weggelegd in de wereldwijde ontwikkeling van AI en als een begunstigde van de inspanningen op het gebied van reshoring in veel ontwikkelde markten. Utilities kunnen ook profiteren van de toegenomen vraag naar energie in verband met de AI-gerelateerde uitbouw van datacenters over het hele continent.

Europa lijkt minder te profiteren van verschillende lange termijn trends, en ondanks de lage waarderingen blijft er dan ook sprake van een tactische onderweging in de brede markt met een voorkeur voor een gedetailleerde blootstelling aan favoriete sectoren en landen. Positief is de fiduciair vermogensbeheerder over Europese hoogrentende obligaties en neutraal over zowel investment grade als staatsobligaties uit het eurogebied.

De Chinese economie wordt gestimuleerd, maar kampt nog steeds met structurele problemen. Verdere stimuleringsmaatregelen worden verwacht totdat de economie structureel sterker wordt. Voorlopig worden de markten bekeken vanuit een tactisch perspectief.

Rendement op staatsobligaties in 2024

In %

Bron: BlackRock Investment Institute.

Vastrentende waarden

Macro- en beleidsvooruitzichten vertalen zich in een algemene voorkeur voor vastrentende activa in Europa ten opzichte van andere regio's. Hierbij wordt een opwaartse druk verwacht op de rente op Amerikaanse en Japanse staatsobligaties als gevolg van een verdere stijging van de termijnpremies in de Verenigde Staten en een normalisatie van het beleid in Japan. In een wereld met een hogere rente wordt de voorkeur gegeven aan regio's waar centrale banken meer ruimte hebben om te versoepelen dan verwacht. Dit geldt ook voor de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk.

In Europa is de fiduciair vermogensbeheerder neutraal op de richting van de kapitaalmarktrentes en wordt geneigd naar de periferie ten opzichte van de kern, gezien de betere groei- en ratingvooruitzichten. Europese staatsobligaties blijven gesteund door langdurige belemmeringen voor de groei en door de institutionele architectuur van de eurozone die het zeer moeilijk maakt om aanhoudend hoge begrotingstekorten te hebben.

De kredietblootstelling in Europa wordt nog steeds positief beoordeeld waar bedrijfsobligaties aantrekkelijker zijn dan in de Verenigde Staten, vooral wanneer er rekening wordt gehouden met de verschillende kwaliteitsniveaus van de emittenten (Europese bedrijfsindices hebben

doorgaans een betere rating dan Amerikaanse equivalenten). Vooral in het hoogrentende segment worden mogelijkheden gezien.

Ten slotte zal een van de beste investeringsverhalen in 'private assets' zijn. Het zijn niet alleen reële activa die het goed doen in een omgeving met hogere inflatie, maar ze zijn ook belangrijke begunstigden van het AI-thema. Er wordt een aanzienlijke groei verwacht in AI- en machine learning-toepassingen in verschillende industrieën, waarbij de AI-markt naar verwachting in 2025 \$500 miljard zal bereiken.

Technische voorzieningen

De technische voorzieningen bestaan uit de (overige) technische voorziening voor risico pensioenfondsen en de technische voorziening voor risico deelnemers.

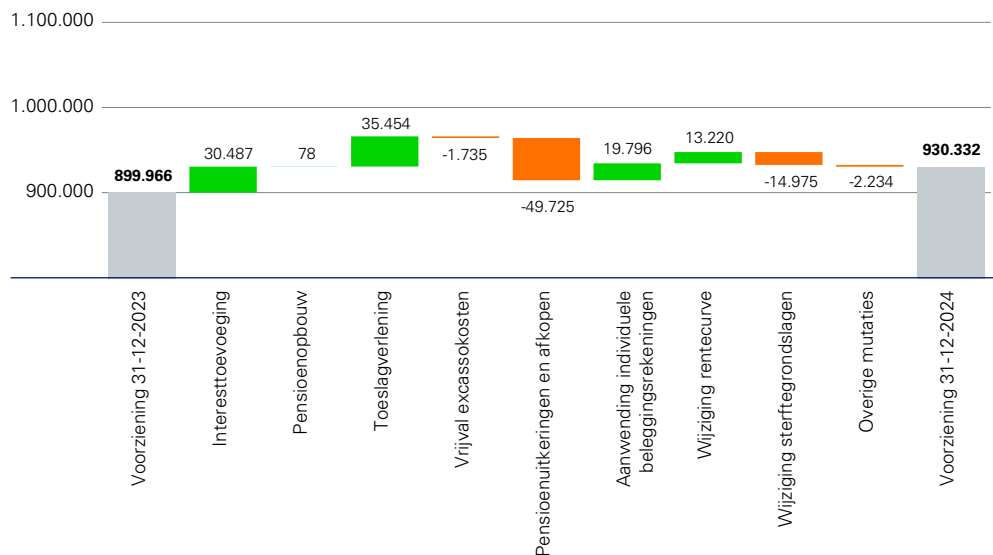
Technische voorziening voor risico pensioenfondsen

De grondslagen die worden gehanteerd bij de vaststelling van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen staan vermeld in het hoofdstuk 'Grondslagen voor waardering'.

De technische voorziening voor risico pensioenfondsen nam in 2024 toe van EUR 900,0 miljoen tot EUR 930,3 miljoen. In de navolgende grafiek is deze toename naar zijn verschillende oorzaken uitgewerkt.

Technische voorziening voor risico pensioenfondsen

In duizenden euro

Voor de vaststelling van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen is eind 2024 overgegaan naar de meest recente prognosetafel van het Actuariel Genootschap (2024) en is de fondsspecifieke ervaringssterfte bijgewerkt. Als gevolg van deze wijzigingen nam de technische voorziening voor risico pensioenfondsen af met in totaal EUR 15,0 miljoen.

Overige technische voorzieningen voor risico pensioenfondsen

De overige technische voorzieningen voor risico pensioenfondsen per 31 december 2024 bedragen EUR 4,0 miljoen. De overige technische voorzieningen voor risico pensioenfondsen worden gevormd door de schadevoorziening ten behoeve van stortingen van beschikbare premies voor deelnemers aan wie premievrijstelling in verband met arbeidsongeschiktheid is verleend en de voorziening voor langdurig zieke deelnemers voor het latente arbeidsongeschiktheidsrisico.

De schadevoorziening is gelijk aan de contante waarde van (vrijgestelde) beschikbare premies tot de pensioendatum. Deze contante waarde bedraagt per 31 december 2024 EUR 1,0 miljoen (eind 2023 was dit EUR 0,7 miljoen). De voorziening voor langdurig zieke deelnemers is gelijk aan de risicopremie voor de verzekering van premievrijstelling in verband met arbeidsongeschiktheid voor het huidige en voorafgaande verslagjaar. Deze voorziening wordt jaarlijks aangepast door toevoeging van de risicopremie in het verslagjaar en onttrekking van de risicopremie in het minst recente verslagjaar. De onttrekking van de risicopremie wordt gebruikt voor de financiering van mutaties die betrekking hebben op arbeidsongeschiktheid. Eind 2024 bedraagt de voorziening voor langdurig zieke deelnemers EUR 3,0 miljoen (eind 2023 was dit EUR 3,0 miljoen).

Technische voorziening voor risico deelnemers

De technische voorziening voor risico deelnemers is gelijk aan de saldi op individuele beleggingsrekeningen van het pensioenfonds waarop, als onderdeel van de pensioenregeling, door het pensioenfonds en/of de deelnemer premies zijn gestort.

Met de premies wordt een saldo opgebouwd waarmee de deelnemer een vast of variabel pensioen kan inkopen. De inkoop van een vast pensioen geschiedt op een moment naar keuze van de deelnemer bij ons pensioenfonds. Een variabel pensioen wordt jaarlijks door de deelnemer vanaf de pensioendatum ingekocht bij een door de deelnemer geselecteerde andere pensioenuitvoerder.

Eind 2024 bedraagt de technische voorziening voor risico deelnemers EUR 219,6 miljoen (vorig jaar EUR 187,5 miljoen).

Toeslagen

Beleid

In het toeslagbeleid volgen wij de regels van het financieel toetsingskader inzake toeslagverlening. Hierbij kunnen wij per 31 december 2024

- bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 108,0% geen toeslag verlenen;
- bij een beleidsdekkingsgraad tussen 108,0% en 124,7% een gedeeltelijke toeslag verlenen;
- bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan 124,7% een volledige toeslag verlenen.

Hierbij komt 108,0% overeen met een beleidsdekkingsgraad van 110% op basis van alleen de technische voorziening voor risico pensioenfonds) en 124,7% met de voor volledige toeslagverlening benodigde beleidsdekkingsgraad in het financieel toetsingskader.

Op de pensioenen van deelnemers kunnen wij ook nog een aanvullende toeslag verlenen. Extra (aanvullende) toeslagen kunnen wij verlenen indien de beleidsdekkingsgraad uitstijgt boven de 124,7%.

De toeslagen worden gefinancierd uit het vermogen van het pensioenfonds. De aanvullende toeslagen uit de door Vopak betaalde premie. Voor de extra toeslag wordt maximaal 1/5 deel van de beleidsdekkingsgraad die uitstijgt boven de 124,7% aangewend. Een extra aanvullende toeslag wordt verleend ten laste van de toeslagreserve.

De jaarlijkse (aanvullende) toeslagen dragen een voorwaardelijk karakter: er is geen recht op (aanvullende) toeslagen en het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst een (aanvullende) toeslag wordt verleend. Voor de hoogte van de toeslagen wordt de ontwikkeling van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde, afgeleide consumenten prijsindexcijfer over de periode oktober-oktober beschouwd. Voor de aanvullende toeslagen voor deelnemers gaan wij uit van het verschil tussen de algemene salarisontwikkeling bij Vopak en de ontwikkeling van het hiervoor vermelde prijsindexcijfer. Indien daartoe gereede aanleiding bestaat kan worden afgeweken van de hiervoor beschreven uitgangspunten. Het daadwerkelijk verlenen van een (aanvullende) toeslag geschiedt altijd op basis van een bestuursbesluit.

Uitvoering

De toeslag per 1 januari van enig jaar is gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad van eind oktober in het voorafgaande jaar.

De beleidsdekkingsgraad eind oktober 2023 bedroeg 128,3%. Het prijsindexcijfer over de periode oktober 2022 - oktober 2023 is afgenomen met 1,98%. Op basis van de afname van het prijsindexcijfer werd door ons de toeslag per 1 januari 2024 op nihil vastgesteld. De aanvullende toeslag voor deelnemers per 1 januari 2024 werd door ons op 1,96% vastgesteld. De niet verleende toeslag over de afgelopen 15 jaar nam per 1 januari 2024 af van maximaal 13,80% tot 10,55%. Dit komt met name door de negatieve ontwikkeling van het prijsindexcijfer over 2023, welke niet tot een verlaging van de pensioenen leidt.

De beleidsdekkingsgraad eind oktober 2024 bedroeg 130,9%. De stijging van het prijsindexcijfer over de periode oktober 2023 - oktober 2024 bedroeg 2,58%. Per eind oktober was het verlenen van een volledige toeslag mogelijk bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan 127,2%. Op basis van het financieel toetsingskader konden wij per 1 januari 2025 een toekomstbestendige toeslag verlenen van 2,58%. De aanvullende toeslag voor deelnemers per 1 januari 2025 werd door ons op nihil vastgesteld.

De beleidsdekkingsgraad eind oktober 2024 bood ook ruimte voor het verlenen van een extra toeslag. Als gevolg van administratieve (on)mogelijkheden konden wij in 2024 een extra toeslag op de per 1 januari 2019 opgebouwde pensioenen vaststellen van 0,21%, op de per 1 januari 2020 opgebouwde pensioenen van 0,85% en op de per 1 januari 2021 opgebouwde pensioenen van 0,03%. De extra toeslag is met terugwerkende kracht tot 1 januari 2025 in de pensioenadministratie verwerkt. De niet verleende toeslag over de afgelopen 15 jaar neemt –mede door het verlenen van de extra toeslag– per 1 januari 2025 af tot maximaal 8,93%.

De verleende toeslagen in de afgelopen vijftien jaar kunnen als volgt worden weergegeven.

	totaal verleende toeslag en aanvullende toeslag aan deelnemers	verleende toeslag aan gewezen deelnemer en pensioengerechtigden	stijging van het aangewezen prijsindexcijfer
1 januari 2025	2,58%	2,58%	2,58%
1 januari 2024	1,96%	0,00%	-1,98%
1 januari 2023	12,82%	11,88%	16,93%
1 januari 2022	3,91%	3,28%	3,28%
1 januari 2021	1,29%	0,17%	1,12%
1 januari 2020	3,03%	1,73%	1,73%
1 januari 2019	2,45%	1,68%	1,68%
1 januari 2018	2,23%	0,84%	1,34%
1 januari 2017	0,33%	–	0,36%
1 januari 2016	0,58%	0,24%	0,44%
1 januari 2015	1,53%	0,75%	0,75%
1 januari 2014	1,86%	0,90%	0,90%
1 januari 2013	0,73%	–	1,98%
1 januari 2012	2,16%	1,50%	2,33%
1 januari 2011	0,65%	–	1,38%
totaal effect	44,86%	28,09%	39,54%

Kosten

Beleid

Voor het uitvoeren van de pensioenregeling maken wij kosten. Ons beleid is erop gericht om de kosten te beheersen op een niveau passend bij de uitbestede werkzaamheden. Omdat wij groot belang hechten aan een adequate kostenbeheersing, streven wij naar een zo groot mogelijke transparantie in de gemaakte kosten. Wij toetsen (periodiek) of overeengekomen vergoedingen en gedeclareerde kosten op een marktconform niveau liggen. Het opvragen van offertes bij verschillende partijen kan als voorbeeld worden genoemd voor deze toets op marktconformiteit. Hiernaast zijn wij proactief op zoek naar manieren om het kostenniveau verder te verlagen zonder dat de kwaliteit van de bedrijfsvoering negatief wordt beïnvloed.

De belangrijkste kosten betreffen:

- kosten voor de pensioenuitvoering en administratie;
- kosten voor het vermogensbeheer;
- kosten voor het toezicht;
- kosten van de pensioenfondsgestuurde organen.

Kosten voor de pensioenuitvoering en administratie

Voor de uitvoering van de pensioenregeling is een nauwkeurige pensioenadministratie van groot belang. De pensioenadministratie moet op orde zijn en voldoen aan strenge eisen. De pensioenadministratie is door ons uitbesteed aan een externe partij. Deze ontvangt voor de werkzaamheden ten behoeve van het pensioenfonds een vergoeding. De externe pensioenadministrateur geeft voor een belangrijk deel invulling aan de communicatie richting (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Daarnaast wordt voor de communicatie gebruik gemaakt van een externe communicatiedeskundige. De externe pensioenadministrateur en communicatiedeskundige ontvangen een marktconforme vergoeding.

De voorbereidingen voor de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling zorgen in 2024 voor een substantiële toename van de kosten voor pensioenuitvoering en administratie. Dit betreft onder andere kosten die de externe pensioenadministrateur maakt om de nieuwe pensioenregeling op te zetten als ook het uitvoeren van een data-analyse om de kwaliteit van de pensioenadministratie te kunnen onderbouwen.

Bij de uitvoering van de pensioenregeling worden wij ondersteund door het pensioenbureau van Vopak. De kosten van het pensioenbureau komen voor rekening van Vopak en worden niet doorbelast.

Kosten voor vermogensbeheer

Het realiseren van onze doelstellingen is voor een belangrijk deel afhankelijk van het rendement op het belegd vermogen. Het pensioen dat wordt uitbetaald, bedraagt immers een veelvoud van de premie die voor en door de deelnemer is ingelegd. Voor het beleggen van de premie wordt door ons gebruik gemaakt van externe (fiduciair) vermogensbeheerders.

De kosten die samenhangen met het vermogensbeheer betreffen met name de vergoeding aan vermogensbeheerders, de transactiekosten, de bewaarneming en de verslaglegging. Deze kosten worden beschouwd in relatie tot de omvang en invulling van de desbetreffende beleggingscategorie.

Uitvoering

	2024	2023
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	400	313
• waarvan kosten pensioenbureau voor rekening Vopak	68	63
• waarvan kosten transitie nieuwe pensioenregeling	108	9
(bedrag in euro's per deelnemer en pensioengerechtigde)		
Kosten vermogensbeheer	0,38%	0,42%
Transactiekosten vermogensbeheer	0,08%	0,14%
Totaal kosten vermogensbeheer (percentages gemiddelde belegd vermogen)	0,46%	0,56%

In lijn met de aanbeveling van de Pensioenfederatie kan op totaalniveau het volgende overzicht van de pensioenuitvoerings-, administratie- en vermogensbeheerkosten worden gegeven.

	in EUR 1.000		in % gem. belegd vermogen	
	2024	2023	2024	2023
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten (exclusief kosten pensioenbureau)	1.364	1.045	0,14%	0,09%
Kosten vermogensbeheer (exclusief transactiekosten)	4.654	4.870	0,38%	0,42%
Totale kosten	6.414	5.915	0,52%	0,51%
• waarvan kosten transitie nieuwe pensioenregeling	446	39	0,04%	0,00%
Transactiekosten	1.010	1.613	0,08%	0,14%

Kosten voor de pensioenuitvoering en administratie

Met betrekking tot de pensioenuitvoerings- en administratiekosten kan het volgende overzicht worden gegeven (bedragen in EUR 1.000):

	2024	2023
Pensioenadministratie	964	756
Pensioenbureau	–	–
Accountant	41	76
Actuaris	38	25
Toezichthouders	108	111
Vergoedingen fondsorganen	10	–
Intern toezicht	114	96
Geschilleninstantie	13	17
Beleggingscommissie	88	70
Consultants en advisering	247	120
Communicatie	55	32
Opleidingen	47	16
Overig	35	27
Totaal	1.760	1.346

De stijging van de kosten voor de pensioenadministratie wordt veroorzaakt door de voorbereidingen voor de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling en indexatie van tarieven.

De stijging van de kosten voor consultants en advisering wordt met name veroorzaakt door de werkzaamheden die verband houden met de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling. Dit betreft de externe ondersteuning in het transitieproces, de analyses voor invulling van onderdelen van de nieuwe pensioenregeling waarvoor besluitvorming in het pensioenfonds ligt en de analyses en ondersteuning in het kader van datakwaliteit. In 2024 bedragen deze kosten EUR 446.000 (in 2023 was dit EUR 39.000).

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten, voor zover niet toe te rekenen aan de kosten voor vermogensbeheer, bedragen per deelnemer en pensioengerechtigde (in totaal 4.115 personen) EUR 331 (in 2023 was dit EUR 250). Bij de vaststelling van het normbedrag wordt het aantal gewezen deelnemers van 1.985 buiten beschouwing gelaten. Het aantal deelnemers en pensioengerechtigden nam in 2024 af van 4.184 naar 4.115. De

pensioenuitvoerings- en administratiekosten welke toe te rekenen zijn aan de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling bedragen per deelnemer en pensioengerechtigde in 2024 EUR 108 (in 2023 was dit EUR 9).

Voor zover de pensioenuitvoerings- en administratiekosten niet gecompenseerd kunnen worden door de vrijval vanuit de technische voorzieningen zijn deze begrepen in de door Vopak verschuldigde premie.

Voor zover er sprake is van 'gemengde' kosten, zoals kosten voor de accountant, actuaris en toezichthouders, hebben wij deze bij de vaststelling van het normbedrag voor 50% toegerekend aan de pensioen- en uitvoeringskosten en voor 50% aan de kosten voor vermogensbeheer. In totaal betreffen de aan de kosten voor vermogensbeheer toegerekende pensioenuitvoerings- en administratiekosten in 2024 een bedrag van EUR 396.000 (in 2023 was dit EUR 301.000).

	2024	2023
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	1.760	1.346
Waarvan toegerekend aan vermogensbeheer	396	301
Resteert	1.364	1.045

Bij de vaststelling van het normbedrag is rekening gehouden met de kosten van het pensioenbureau. De kosten van het pensioenbureau komen voor rekening van Vopak en worden niet aan het pensioenfonds doorbelast. Een inschatting van de impact op het normbedrag van de kosten van het pensioenbureau wordt bemoeilijkt door het feit dat het pensioenbureau, naast de werkzaamheden voor het pensioenfonds, ook werkzaamheden voor Vopak verricht. Dit betreft bijvoorbeeld werkzaamheden in het kader van de verslaglegging van de Vopak groep, arbeidsvoorwaardelijke onderwerpen en buitenlandse pensioenregelingen. Een raming van de impact op het normbedrag ten aanzien van de door het pensioenbureau voor het pensioenfonds verrichte werkzaamheden komt uit op EUR 68 per deelnemer en pensioengerechtigde (in 2023 was dit EUR 63).

De gemiddelde pensioenuitvoerings- en administratiekosten in de periode 2021-2023 lagen met EUR 286 –inclusief de kosten van het pensioenbureau– ten opzichte van een vergelijkbare groep pensioenfondsen in de Bell kostenbenchmark onder het gemiddelde niveau van EUR 352.

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn sterk afhankelijk van onder meer de schaalgrootte van een pensioenfonds, de keuzes ten aanzien van de uitvoering en het

serviceniveau (waaronder mede begrepen de mate en wijze van communiceren). Deze factoren kunnen van substantiële invloed zijn op het niveau van de pensioenuitvoerings- en administratiekosten. Het vergelijken van pensioenuitvoerings- en administratiekosten tussen pensioenfondsen zonder verdere weging van deze factoren kan derhalve een vertekend beeld opleveren.

Kosten voor vermogensbeheer

De in de jaarrekening verantwoorde kosten voor vermogensbeheer betreffen het fiduciair beheer, het (operationele) beheer en monitoring van de beleggingen en de custodian. De kosten van het beheer van de beleggingen hebben betrekking op alle beleggingen voor risico pensioenfondsen.

Voor het overgrote deel van de beleggingen worden de kosten rechtstreeks bij ons in rekening gebracht. Voor zover mogelijk zijn kosten van beleggingen die via het rendement in rekening worden gebracht in de staat van baten en lasten transparant gemaakt. In het percentage zijn voorts de pensioenuitvoerings- en administratiekosten begrepen voor zover toe te rekenen aan de kosten voor vermogensbeheer.

Genormaliseerd naar jaarbedragen liggen de totale kosten voor vermogensbeheer in 2024 op 0,38% (in 2023 was dit 0,42%) van het gemiddeld belegd vermogen van EUR 1.241,5 miljoen (in 2023 was dit EUR 1.167,9 miljoen). In onderstaand overzicht zijn de directe en indirecte kosten van vermogensbeheer nader uitgewerkt.

	2024	2023
Directe kosten van vermogensbeheer	1.615	2.268
Indirecte kosten van vermogensbeheer	2.643	2.301
Subtotaal kosten van vermogensbeheer	4.258	4.569
Toegerekende pensioenuitvoerings- en administratiekosten	396	301
Totale kosten van vermogensbeheer	4.654	4.870
Gemiddeld belegd vermogen	1.241.527	1.167.877
Kosten van vermogensbeheer gewogen naar totaal belegd vermogen	0,38%	0,42%

Transactiekosten zijn kosten die aan de beurs of broker moeten worden betaald om beleggingstransacties tot stand te brengen. Het verkrijgen van inzicht in deze kosten is niet eenvoudig omdat de transactiekosten worden verwerkt in de transactieprijsen. Omdat de transactiekosten deel uitmaken van de transactieprijsen worden deze verwerkt in het netto rendement op de beleggingen.

Om een indicatie te geven van de transactiekosten die in de transactieprijsen zijn begrepen, zijn voor de discretionaire beleggingen de werkelijk betaalde broker- en commissiekosten beschouwd (aandelen) of is een schatting gemaakt op basis van de gemiddelde spread (staats- en bedrijfsobligaties en rentederivaten). Voor de fondsbeleggingen zijn de transactiekosten in lijn met de aanbeveling van de Pensioenfederatie vastgesteld.

In 2024 waren de transactiekosten die binnen het vermogensbeheer zijn gemaakt naar raming EUR 1.010.000 zijnde 0,08% van het gemiddeld belegd vermogen (in 2023 was dit EUR 1.613.000 zijnde 0,14% van het gemiddeld belegd vermogen).

In onderstaand overzicht is een verdeling van de kosten vermogensbeheer en transactiekosten naar de verschillende beleggingen opgenomen (uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld belegd vermogen).

	kosten vermogensbeheer		transactiekosten	
	2024	2023	2024	2023
Staats- en bedrijfsobligaties	0,21%	0,27%	0,10%	0,15%
Aandelen	0,37%	0,38%	0,06%	0,10%
Onroerend goed	0,32%	0,64%	0,01%	0,22%
Gewogen naar belegd vermogen	0,28%	0,33%	0,08%	0,14%
Overig	0,10%	0,09%	0,00%	0,00%
Totaal	0,38%	0,42%	0,08%	0,14%
			0,46%	0,56%

De overige kosten hebben betrekking op de kosten voor het fiduciair beheer, de custodian en de pensioenuitvoerings- en administratiekosten die aan het vermogensbeheer zijn toe te rekenen.

De wijzigingen in de kosten vermogensbeheer en transactiekosten hebben met name betrekking op de onroerend goed beleggingen.

De kosten voor vermogensbeheer en de transactiekosten lagen met respectievelijk 0,39% en 0,12% in de periode 2021-2023 ten opzichte van een vergelijkbare groep pensioenfondsen in de Bell kostenbenchmark boven het gemiddelde niveau van respectievelijk 0,31% en 0,08%.

Onze beleggingsportefeuille wordt voor een belangrijk deel ingevuld met actief beheerde beleggingsoplossingen waarvoor de kosten, in verhouding tot passief beheerde beleggingsoplossingen, hoger liggen. Deze hogere kosten zijn te rechtvaardigen indien het actieve beheer leidt tot een hoger rendement dan het rendement op de benchmark (het rendement op een vergelijkbare passief beheerde beleggingsoplossing). Op totaalniveau kan het volgende overzicht worden opgesteld van het rendement exclusief LDI portefeuille en de benchmark.

	2024	2023	2022
Totaal rendement excl. LDI	9,2%	10,1 %	-12,7 %
Totale benchmark excl. LDI	8,5%	9,0%	-11,7%
Meerrendement t.o.v. benchmark	0,7%	1,1%	-1,0%

Het (deels) actieve beheer leidde in 2024 tot een hoger rendement dan het rendement op de benchmark. Ook over meerdere jaren bezien is sprake van een hoger rendement. De toegevoegde waarde van het (deels) actieve beheer wordt door ons en de beleggingscommissie doorlopend betrokken in de monitoring van vermogensbeheerders.

Kosten voor toezicht

Wij staan onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. De kosten van deze toezichthouders worden (deels) gedragen door de Nederlandse pensioenfondsen. In het afleggen van verantwoording over het in een jaar gevoerde beleid door het pensioenfonds hebben accountant en actuaris een belangrijke rol. Deze partijen ontvangen een marktconforme vergoeding.

Kosten pensioenfondsorganen en pensioenfondsorganisatie

De bestuursleden en de leden van het verantwoordingsorgaan die in dienst zijn van Vopak ontvangen geen bezoldiging voor de werkzaamheden die ten behoeve van het pensioenfonds worden uitgevoerd. De bestuursleden en de leden van het verantwoordingsorgaan die niet (meer) in dienst zijn van Vopak ontvangen een beloning voor de werkzaamheden die ten behoeve van het pensioenfonds worden uitgevoerd. Tevens worden voor deze leden de gemaakte reiskosten gecompenseerd.

In 2024 werd aan bestuursleden in totaal een vergoeding EUR 4.000 en aan leden van het verantwoordingsorgaan in totaal een vergoeding van EUR 5.000 verleend. De raad van toezicht en externe leden van de beleggingscommissie ontvangen een marktconforme vergoeding.

Risicomanagement

Om te komen tot de invulling van een integraal risicomanagement is een risicoanalyse uitgevoerd op basis van de 'Handreiking Integraal Risicomanagement' van de Pensioenfederatie. Bij deze risicoanalyse zijn de afzonderlijke bouwstenen uitgewerkt op basis waarvan kan worden gekomen tot de invulling van een integraal proces en is in kaart gebracht welke bouwstenen nog (extra) aandacht behoeven. De belangrijkste bouwstenen binnen het risicomanagement zijn hierna uitgewerkt. In de risicoanalyse is slechts in algemene zin rekening gehouden met de gevolgen van een pandemie of tarievenoorlog op strategische, financiële en operationele risico's.

De inrichting van het risicomanagement is langs drie beheerslijnen ingevuld. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de primaire processen, inclusief de risicobeheersing. De tweede lijn bewaakt of de eerste lijn haar verantwoordelijkheden daadwerkelijk neemt en levert expertise, ondersteuning, monitoring en een kritische blik bij risico-gerelateerde zaken. Ook het organiseren van integrale risicoanalyses is een taak van de tweede lijn. De derde lijn geeft een onafhankelijke beoordeling en adviezen over de toereikendheid en effectiviteit van governance en risicomanagement.

Opstellen van strategisch (risico)beleid voor pensioenen (pensioeninkoop met beschikbare premie)

Risico's zijn onlosmakelijk verbonden met de activiteiten van een pensioenfonds. Het volledig voorkomen of afwenden van risico's is niet wenselijk en niet mogelijk. Wel dient te worden gestreefd naar het continu inzicht hebben in de risico's en de maatregelen die genomen kunnen worden om deze risico's te beheersen.

De uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de risico's in het pensioenfonds zijn in 2015 afgestemd met de verschillende stakeholders. Deze uitgangspunten worden tot de transitie naar de solidaire premieregeling ongewijzigd gehanteerd. De geformuleerde ambities in het spanningsveld tussen benodigd risico en gewenste zekerheid, kunnen als volgt worden samengevat:

- een streven op lange termijn naar een toeslagverlening voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden op basis van de ontwikkeling van de prijsindex, gefinancierd uit het behaalde rendement;
- een streven op lange termijn naar een aanvullende toeslagverlening voor deelnemers op basis van het verschil tussen loon- en prijsindex, gefinancierd uit de premie.

Voor de kwalitatieve risicohouding is ten aanzien van het benodigd risico en de gewenste zekerheid vervolgens geconcludeerd dat:

- het behoud van koopkracht prioriteit heeft boven het vermijden van pensioenverlagingen (het risico op pensioenverlagingen en de hoogte ervan mogen echter niet te groot zijn);
- het risico van lagere toeslagverlening bij tegenvallende economische omstandigheden acceptabel is;
- het risico van een afname van de dekkingsgraad en pensioenverlagingen acceptabel zijn;
- de pensioenpremie stabiel en geen sturingsmiddel is waardoor het opbouwpercentage bij tegenvallende economische omstandigheden dient te worden verlaagd.

De kwalitatieve risicohouding is kwantitatief geconcretiseerd door de vaststelling van risicogrenzen:

- voor de korte termijn een bandbreedte van 10% om het vereist eigen vermogen op basis van het strategisch beleggingsbeleid;
- voor de lange termijn een pensioenresultaat vanuit de evenwichtssituatie en feitelijke situatie van 90% en een maximale afwijking in een ‘slecht weer scenario’ van 30% (niveau toeslagen nihil).

Haalbaarheidstoets

In de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt nagegaan in hoeverre het verwachte pensioenresultaat op lange termijn aansluit bij de geformuleerde risicogrenzen. Het pensioenresultaat is gelijk aan:

som van verwachte pensioenen op basis van het beleid van het pensioenfonds

som van verwachte pensioenen zonder kortingen en met volledige toeslagen op basis van prijsinflatie

Bij een verwacht pensioenresultaat van 100% houdt de toeslagverlening op het pensioen de prijsinflatie precies bij. Het verwachte pensioenresultaat is sterk afhankelijk van de gehanteerde veronderstellingen. Deze worden in belangrijke mate voorgeschreven door De Nederlandsche Bank.

Indien bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets blijkt dat het verwachte pensioenresultaat niet in lijn ligt met de geformuleerde risicogrenzen in de risicohouding, treden wij in overleg met belanghebbenden. Hierbij worden de mate van afwijking, de marktomstandigheden en het (structurele of tijdelijke) karakter van de afwijking in ogenschouw genomen.

De uitkomsten van het verwachte pensioenresultaat van de in het voorjaar van 2024 uitgevoerde haalbaarheidstoets zijn terug te vinden in de hierna opgenomen tabel.

	risicohouding	2023
Ondergrens vanuit feitelijke situatie (mediaan)	90%	100%
Maximale afwijking in ‘slecht weer scenario’	30%	24%

Wij hebben besloten om over 2024 geen haalbaarheidstoets uit te voeren. Reden hiervoor is dat bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen zullen worden ingevaren in de solidaire premieregeling. Een ministeriële regeling voorziet bij deze uitgangspunten in de mogelijkheid om af te wijken van het uitvoeren van de jaarlijkse haalbaarheidstoets.

Opstellen van strategisch (risico)beleid voor beleggen (beleggen met beschikbare premie)

In 2019 zijn, op basis van doorrekeningen van maatmensen door onze ALM-consultant, de risico’s in de beschikbare premieregeling en de mate waarin deze risico’s kunnen worden gelopen vastgesteld. Ook bij het strategisch (risico)beleid voor de beschikbare premieregeling wordt in feite de afweging tussen benodigd risico en gewenste zekerheid gemaakt. Het gaat daarbij om de mate waarin een deelnemer risico’s kan lopen en ook bereid is te lopen. Met de invulling en periodieke evaluaties van de standaard beleggingsstaffel van het pensioenfonds hebben wij tot 2019 impliciet invulling aan deze afweging gegeven.

Het (risico)beleid voor de beschikbare premieregeling is vastgesteld voor de vaste uitkering (pensioeninkoop op ingangsdatum pensioen) en variabele uitkering (doorbeleggen op ingangsdatum pensioen). De geformuleerde risicogrenzen maken duidelijk wanneer wij de balans tussen benodigd risico en gewenste zekerheid verstoord vinden en ingrijpen gewenst is.

leeftijd	pensioen met 90% zekerheid tussen	vaste uitkering	variabele uitkering
		ondergrens waarop wordt ingegrepen	ondergrens waarop wordt ingegrepen
30	-55% en +158%	-66%	-69%
35	-55% en +159%	-66%	-69%
40	-52% en +129%	-62%	-69%
45	-51% en +117%	-61%	-66%
50	-45% en +93%	-54%	-61%
55	-37% en +61%	-44%	-55%
60	-23% en +33%	-28%	-44%
65	-8% en +11%	-10%	-25%

Het (risico)beleid voor de beschikbare premieregeling wordt vastgesteld op basis van de berekende afwijking tussen het pensioen in een pessimistisch scenario en het verwachte pensioen. De ondergrens van -66% bij leeftijd 30 betekent bijvoorbeeld dat wij ingrijpen indien het pensioen in het pessimistische scenario voor een 30-jarige deelnemer meer dan 66% lager ligt dan het verwachte pensioen. Voor de doorrekeningen van de verschillende scenario's is gebruikgemaakt van de uniforme scenarioset van De Nederlandsche Bank.

De beleggingsstaffel die wordt geïmplementeerd bij een keuze van de deelnemer voor een variabele uitkering is risicovoller dan de standaard beleggingsstaffel van het pensioenfonds. Het (langer) risicovoller beleggen leidt tot een hogere afwijking tussen het pensioen in een pessimistisch scenario en het verwachte pensioen. De hogere afwijking vertaalt zich in een ondergrens waarbij –ten opzichte van de vaste uitkering– later door ons wordt ingegrepen.

Afstemming van de hiervoor opgenomen uitkomsten met de (vertegenwoordiging van) werkgever en deelnemers heeft in december 2019 plaatsgevonden. Mede in het licht van het nieuwe pensioenstelsel is nader onderzoek gedaan naar de mate waarin deelnemers bereid zijn dan wel in staat zijn risico's te dragen.

Opstellen van risicogrenzen en/of risicobudgetten (risicobeleid)

De risico's kunnen worden onderverdeeld naar risico's van strategische, financiële en operationele aard en naar extern en intern gedreven risico's. Hierbij liggen de strategische en financiële risico's primair bij het bestuur en de operationele risico's bij de uitbestedingspartijen. De eindverantwoordelijkheid voor de operationele risico's liggen evenwel bij het bestuur. De intern gedreven risico's liggen (deels) binnen de invloedssfeer van het bestuur terwijl dat voor de extern gedreven risico's veel minder het geval is. In 2024

zijn de intern gedreven risico's opnieuw beoordeeld op bruto risico, risk appetite en –na beheersing resterend– netto risico.

Strategische risico's

Externe strategische risico's hangen samen met reputatie, levensverwachting, inflatie en politiek (zoals ontwikkelingen ten aanzien van het nieuwe pensioenstelsel).

De onderdelen waarop interne sturing van strategische risico's plaatsvindt zijn hierna opgenomen. Hierbij zijn tevens opgenomen de bruto risico's, risk appetite en –na beheersing resterende– netto risico's zoals in 2024 door ons ingeschat.

	bruto risico	risk appetite	netto risico
Solvabiliteit	hoog	laag	laag
Verzekeringstechnisch	middel	laag	laag
Risicohouding	hoog	laag	laag
Governance	hoog	laag	laag
Pensioenregeling	hoog	laag	laag

Het solvabiliteitsrisico wordt in belangrijke mate in het standaard model voor het vereist eigen vermogen geadresseerd. Het verzekeringstechnische risico heeft betrekking op het risico dat uitkeringen niet gefinancierd kunnen worden als gevolg van onjuiste aannames. Dit risico wordt beheerst door de betrokkenheid van adviserende en certificerende actuarissen bij de vaststelling van technische voorzieningen en actuariële analyses.

Op de risicohouding, governance en pensioenregeling wordt in de hoofdstukken risicomanagement, governance en pensioenregeling ingegaan. Daarbij wordt –voor zover van toepassing– ook de beheersing benoemd.

Het risico met betrekking tot de pensioenregeling heeft betrekking op de uitvoerbaarheid en compliance met wet- en regelgeving van de in het arbeidsvoorwaardenoverleg afgesproken pensioenregeling. De beheersing van dit risico wordt met name ingevuld door de betrokkenheid van het pensioenfonds bij de totstandkoming van de pensioenregeling.

Financiële risico's

Financiële risico's zijn risico's die onze financiële doelstellingen in gevaar brengen, deze liggen in belangrijke mate buiten onze invloedssfeer. Het voorkomen of afwenden van deze risico's is niet mogelijk of wenselijk. Externe financiële risico's hebben met name betrekking op rente, markt, kredietrating en correlaties.

Wij wegen –op basis van de uitkomsten van de ALM studie en rapportages van de fiduciair vermogensbeheerder– het verwachte risico en rendement om een zo optimaal mogelijke balans te vinden. De onderdelen waarop interne sturing van financiële risico's plaatsvindt zijn hierna opgenomen. Hierbij zijn tevens opgenomen de bruto risico's, risk appetite en –na beheersing resterende– netto risico's zoals in 2024 door ons ingeschat. Op de financiële risico's wordt met name ingegaan in het hoofdstuk vereist eigen vermogen.

	bruto risico	risk appetite	netto risico
Concentratie	hoog	laag	laag
Benchmark	hoog	laag	laag
Actief versus passief	hoog	laag	laag
Rente	hoog	middel	middel
Inflatie	hoog	middel	middel
Valuta	hoog	middel	middel
Markt	hoog	middel	middel
Krediet en tegenpartij	hoog	laag	laag
ESG	hoog	middel	middel
Liquiditeit	middel	laag	laag

Het benchmarkrisico heeft betrekking op de benchmarkkeuze voor beleggingscategorieën. Deze keuze bepaalt in belangrijke mate de invulling van de beleggingscategorie door de vermogensbeheerder. De benchmark maakt het mogelijk om het door de vermogensbeheerder gerealiseerde rendement te wegen ten opzichte van het rendement op de relevante benchmark. De beheersing op dit risico wordt ingevuld op basis van de vaststelling van de benchmarks door het bestuur na overleg met de beleggingscommissie en de fiduciair vermogensbeheerder. De vaststelling van de benchmarks geeft invulling aan een brede spreiding van de beleggingsportefeuille.

Liquiditeitsrisico's worden in het hoofdstuk vereist eigen vermogen toegelicht.

Operationele risico's

Extern gedreven operationele risico's betreffen juridische risico's, technologische en pandemie risico's.

De onderdelen waarop interne sturing van operationele risico's plaatsvindt zijn hierna opgenomen. Hierbij zijn tevens opgenomen de bruto risico's, risk appetite en –na beheersing resterende– netto risico's zoals in 2024 door ons ingeschat.

	bruto risico	risk appetite	netto risico
Personeel	middel	middel	laag
Proces	hoog	laag	laag
ICT	hoog	middel	middel
Informatievoorziening	middel	laag	laag
Uitbesteding pensioenadministratie	hoog	laag	middel
Uitbesteding overig	hoog	laag	middel
Tevredenheid deelnemers	middel	laag	laag

Het risico met betrekking tot personeel betreft het kunnen binden en boeien van gekwalificeerde werknemers op een veelheid van vakgebieden door het pensioenfonds en de uitbestedingspartijen. Dit is essentieel vanwege de steeds hogere eisen die aan de werkzaamheden voor het pensioenfonds worden gesteld. Het gebruik van kwalitatief hoogwaardige uitbestedingspartijen en het pensioenbureau zorgt in belangrijke mate voor de beheersing van dit risico.

Een ondoelmatige en/of onvoldoende doeltreffende procesinrichting betekent ook een operationeel risico voor het pensioenfonds. Dit risico wordt beheerst door middel van identificatie, beleidsformulering, implementatie en monitoring van processen.

Ons pensioenfonds maakt (indirect) gebruik van IT als onderdeel van de bedrijfsvoering. De IT-risico's dienen adequaat te worden beheerst. Uitgangspunt hierbij is dat het beheersen van IT-risico's voldoet aan algemeen geaccepteerde standaarden (zoals CobiT en ISO normenkaders), best practices en richtlijnen (van De Nederlandsche Bank en de Pensioenfederatie) alsmede fondsspecifieke omstandigheden waarbij processen en informatievoorziening voldoende integer, continu en beveiligd worden ondersteund. De beheersing van dit risico is met name ingevuld door het beoordelen van de IT organisatie van de uitbestedingspartijen waaronder het pensioenbureau.

In 2024 is het beleid ten aanzien van ICT en informatiebeveiliging herijkt. Een belangrijke reden hiervoor was de DORA (Digital Operational Resilience Act) verordening van de Europese Unie die uiterlijk op 17 januari 2025 moest zijn geïmplementeerd. Deze verordening heeft als doel een betere beheersing van IT-risico's en weerbaarheid tegen cyberdreigingen. Na de beleidsmatige invulling wordt 2025 gebruikt voor de verdere operationele invulling.

Het risico met betrekking tot informatievoorziening betreft de (toenemende) eisen op het gebied van de communicatie aan de verschillende stakeholders. Hierin ligt de uitdaging in communicatie op een eenvoudige en transparante wijze van in toenemende mate complexe pensioenonderwerpen. De beheersing van dit risico wordt ingevuld door de betrokkenheid van een communicatiecommissie en een externe communicatiedeskundige.

Tevredenheid van deelnemers hangt –naast het algemene beeld van financiële instellingen– samen met de reputatie van ons pensioenfonds. Wij zien de beheersing op dit risico met name in het continu investeren in de goede relatie met alle bij het pensioenfonds betrokken stakeholders.

Vertaling van strategisch beleid naar beleggingsbeleid, premiebeleid en toeslagbeleid

De vertaling van strategisch beleid naar beleggingsbeleid, premiebeleid en toeslagbeleid heeft plaatsgevonden bij de totstandkoming van de nieuwe uitvoeringsovereenkomst en de ALM-studie in 2021. In dit bestuursverslag wordt elders uitgebreid op deze onderwerpen ingegaan.

Opstellen van operationeel risicobeleid en integriteitsbeleid

Het operationeel risicobeleid wordt ingevuld door het bestuur, de beleggingscommissie, de toezichthouders en de uitbestedingspartijen. Wij streven ernaar om de governance omtrent het vermogensbeheer en het systeem van 'checks and balances' duidelijk en compleet te laten zijn. De kritische beoordeling van het beleggingsbeleid en de vastlegging van dit beleid in de fondsdocumenten is mede door dit streven ingegeven.

Een overkoepelend integriteitsbeleid is door ons vastgesteld met als belangrijkste onderdelen de gedragscode, incidentenregeling en klokkenluidersregeling. De laatste beoordeling van het integriteitsbeleid heeft in maart 2022 plaatsgevonden. Hierbij is een algehele update van de integriteitsrisicoanalyse uitgevoerd.

Eigen risicobeoordeling

Met de invoering van de Europese richtlijn voor pensioenen (IORP-II) is het opstellen van een eigen risicobeoordeling verplicht geworden. Het doel van de eigen risicobeoordeling is het op gestructureerde wijze creëren van inzicht in de samenhang tussen:

- de strategie van het pensioenfonds;
- de materiële risico's die het pensioenfonds kunnen bedreigen;
- de mogelijke consequenties hiervan voor de financiële positie van het pensioenfonds en de pensioenen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

In de eigen risicobeoordeling wordt daarnaast een uitspraak gedaan over de effectiviteit en doelmatigheid van het risicobeheersingsproces zelf. Voor de eigen risicobeoordeling geldt een wettelijk verplichte driejaarlijkse cyclus, waarbinnen een beoordeling dient te worden opgesteld. In 2024 heeft een update van de eigen risicobeoordeling plaatsgevonden. Aangezien het transitieproces naar het nieuwe pensioenstelsel in het pensioenfonds nog onvoldoende is doorlopen, is de eigen risicobeoordeling met name uitgegaan van de situatie voorafgaand aan de transitie. Nadat de transitie is geëffectueerd wordt een ERB uitgevoerd op basis van de situatie na de transitie.

In onze eigen risicobeoordeling van 2024 staat de vraag centraal: *Kan Pensioenfonds Vopak zowel voor, tijdens als na de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel een integrale en beheerste bedrijfsvoering behouden?* De beantwoording van deze vraag is vanuit de volgende onderdelen beoordeeld:

- missie, visie en strategie;
- strategische risicohouding;
- strategisch beleid;
- integrale risicoanalyse;
- meest significante risico's en beheersmaatregelen;
- efficiënt en effectief risicobeheer.

De onderdelen worden in dit bestuursverslag op verschillende plaatsen toegelicht.

Dit zijn de risico's die naar de mening van het bestuur de meeste impact hebben op het realiseren van een beheerste en integrale bedrijfsvoering voor, tijdens en na de transitie:

- De middelgrote risicobereidheid op het IT-risico. Dit risico is een directe bedreiging voor de missie van het pensioenfonds om een beheerste en integrale bedrijfsvoering te voeren. Het bestuur wil de risicobereidheid voor dit risico daarom verlagen van middelgroot tot laag.
- Het risicobeheer bij het WTP transitieproces is onvoldoende aantoonbaar vastgelegd. Dit kan gevolgen hebben voor het (goedkeuren van het) implementatieplan. Het bestuur wil de risicobeheersing tijdens en na de WTP transitie verbeteren door het uitvoeren van een

risico-analyse op de WTP transitie en het opstellen van go/no-go criteria voor het invaren en uitvoeren van de nieuwe premiereregeling.

Na de transitie zal een strategische heroriëntatie moeten plaatsvinden. Dit heeft gevolgen voor missie, visie en strategie, voor de strategische risicohouding, voor het strategisch beleid en voor het IRM-beleid.

Monitoren en evalueren van risico's en beleid

Monitoring en evaluatie van de risico's geschiedt langs de lijnen van het standaardmodel. Hierbij worden de financiële risico's ten minste op kwartaalbasis in kaart gebracht en aan De Nederlandsche Bank gerapporteerd. Op kwartaalbasis worden door de fiduciair vermogensbeheerder de risico's ten opzichte van de technische voorziening voor risico pensioenfonds gerapporteerd. Voorts worden risicoanalyses uitgevoerd op basis van (historische) stress scenario's.

Verder is op kwartaalbasis beschikbaar:

- een overzicht van de dekkingsgraden met een ontwikkeling naar componenten;
- een overzicht van de beleggingsportefeuille;
- een overzicht van het rendement en de attributie van de verschillende beleggingscategorieën;
- een overzicht van de belangrijkste risico's en de ontwikkeling van deze risico's in het kwartaal;
- een evaluatie van de verschillende vermogensbeheerders naar rendement en risico;
- een toets op het voor collateral beschikbare onderpand;
- een marktbeschouwing.

Op maandbasis ontvangt het pensioenfonds een beknopt overzicht van de dekkingsgraden, rendementen en beleggingsportefeuille. Hiernaast zijn er rapportages waarin verantwoording over de (invulling van de) rente-afdekking wordt afgelegd. De fiduciair vermogensbeheerder legt voorts op maandbasis verantwoording af over mogelijke schendingen ten opzichte van de geformuleerde restricties in de beleggingsportefeuilles.

De custodian draagt zorg voor een volledige administratie van de beleggingsportefeuille en alle daarop betrekking hebbende transacties. Deze administratie vormt de basis voor de jaarlijkse verslaglegging die door de accountant wordt gecontroleerd en voor de controle van de door de vermogensbeheerder opgestelde maand- en kwartaalrapportages. Het pensioenbureau heeft online inzage in de administratie van de custodian en –via het portaal van de fiduciair vermogensbeheerder– de beleggingsportefeuille.

Het pensioenbureau, de pensioenadministrateur en de administrateur van de individuele beleggingsrekeningen rapporteren op kwartaalbasis over de uitgevoerde werkzaamheden. Deze SLA-rapportages aangevuld met ISAE3402 rapportages en niet-financiële risicorapportages van uitbestedingspartijen vormen de basis voor de monitoring van niet-financiële risico's.

Bij de implementatie van de IORP-II richtlijn is, met de benoeming van sleutelfunctiehouders voor risicobeheer, interne audit en actuarieel, verder invulling gegeven aan de tweede en derde verdedigingslijn van het pensioenfonds. De rapportages van de sleutelfunctiehouders –met als uitgangspunt de door hen opgestelde charters en jaarplannen– geven nadere invulling aan monitoring van risico's. Ten behoeve van de rapportages van de sleutelfunctiehouders worden ook aanvullend risicorapportages van externe partijen afgenomen. Voor bestuursbesluiten die het risicoprofiel van het pensioenfonds raken, wordt een risico-opinie opgesteld.

De verschillende rapportages worden beoordeeld door het bestuur, de commissies en het pensioenbureau. De rapportages staan voorts ter beschikking van de raad van toezicht.

Gegevensbescherming

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) moeten organisaties, zoals ons pensioenfonds, aan strengere eisen voldoen om de persoonsgegevens die zij beheren, te beschermen tegen oneigenlijk gebruik en misbruik.

Om de pensioenregeling te kunnen uitvoeren en administreren is het noodzakelijk dat wij persoonsgegevens ontvangen. Het gaat dan bijvoorbeeld om woonadres, salaris en burgerlijke staat. Deze persoonsgegevens worden –met als grondslag het voldoen aan wettelijke verplichtingen of de uitvoering van overeenkomsten– verzameld, gebruikt en bewaard (met andere woorden verwerkt). Wij hebben passende technische en organisatorische maatregelen getroffen om deze persoonsgegevens te beschermen en dat geldt ook voor onze pensioenadministrateur. De technische en organisatorische maatregelen voldoen aan de eisen die de AVG stelt aan informatiebeveiliging en worden, als dat nodig is, aangescherpt.

In het kader van de AVG hebben wij onder andere:

- een data protection impact assessment uitgevoerd;
- verwerkersovereenkomsten afgesloten met verwerkers die persoonsgegevens van ons pensioenfonds gebruiken;

- een privacyverklaring en algemene informatie op de website van ons pensioenfonds geplaatst;
- informatie over de verwerking van persoonsgegevens opgenomen in brieven van ons pensioenfonds;
- een privacy officer aangesteld;
- een privacy-beleid opgesteld met als onderdeel een procedure in geval van datalekken;
- een register van verwerkingsactiviteiten opgesteld.

De hiervoor genoemde werkzaamheden in het kader van de AVG zijn uitgevoerd met ondersteuning van een externe deskundige. Jaarlijks monitort en evalueert ons pensioenfonds of voldaan wordt aan de AVG en/of aanvullende werkzaamheden dienen plaats te vinden.

Privacy officer

Het bestuurslid mevrouw S. Wesseloo is aangesteld als privacy officer. De rol van privacy officer vult zij in met behulp van externe ondersteuning en volgt de opzet die Vopak in dit kader heeft geïmplementeerd.

Datalekken

In haar rol als privacy officer heeft mevrouw S. Wesseloo aangegeven dat zij in 2024 geen meldingen heeft ontvangen van een datalek bij het pensioenfonds of een van de uitbestedingspartijen die persoonsgegevens van ons pensioenfonds verwerkt.

Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens

In 2023 heeft de Pensioenfederatie de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens (Gedragslijn), zoals gepubliceerd in 2019, geactualiseerd. De Gedragslijn heeft tot doel om:

- pensioenfondsen uniforme en specifieke gedragslijnen te verstrekken ten aanzien van het verwerken van persoonsgegevens;
- inzicht te geven aan personen van wie persoonsgegevens door pensioenfondsen verwerkt (zullen) worden;
- de transparantie te vergroten ten aanzien van de uitgangspunten die door pensioenfondsen worden gehanteerd bij het verwerken van persoonsgegevens; en
- pensioenfondsen een interpretatie te geven van het wettelijk kader en de toepassing hiervan op de specifieke kenmerken van de pensioensector.

De Pensioenfederatie gaat ervan uit dat pensioenfondsen die lid zijn van de Pensioenfederatie, zoals wij, de Gedragslijn naleven. De naleving van de gedragslijn is niet juridisch afdwingbaar maar wij wensen ons wel te conformeren aan de normen zoals opgenomen in de Gedragslijn. Op basis van een inventarisatie in 2023, en de naar aanleiding hiervan doorgevoerde wijzigingen in het privacy-beleid en in het register van

verwerkingsactiviteiten, voldoet ons pensioenfonds aan de normen zoals opgenomen in de Gedragslijn. Wij verklaren dan ook dat wij ons in 2024 hebben gehouden aan de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens.

Communicatie

Beleid

Vanuit het communicatiebeleidsplan 2023-2025 wordt ten aanzien van de (gewezen) deelnemer aan de volgende kerndoelen gewerkt:

1. Deelnemers ervaren ons pensioenfonds als persoonlijk en dichtbij;
2. Deelnemers bouwen pensioen op, op een manier die bij hen past (keuze pensioeninkoop of beleggen);
3. (Gewezen) deelnemers hebben inzicht in het opgebouwde en te verwachten pensioen;
4. (Gewezen) deelnemers starten tijdig met het maken van een pensioenplan.

Voor pensioengerechtigden is het volgende kerndoel gedefinieerd:

5. Gepensioneerden zijn tevreden over de informatie die zij over de te maken keuzes tijdens de opbouwfase en rondom het pensioneren hebben ontvangen. Daarnaast zijn pensioengerechtigden tevreden over de informatie die zij van ons pensioenfonds ontvangen.

In de realisatie van deze kerndoelen vormt het risicobewustzijn een belangrijk onderdeel van de communicatie. Betrokkenen moeten beseffen dat er geen garanties zijn verbonden aan pensioen en zich voorts bewust zijn van de consequenties die bepaalde keuzes op hun pensioensituatie kunnen hebben.

Gedurende de jaren 2023-2025 communiceert het pensioenfonds meer digitaal.

Uitvoering

In het pensioenportaal kunnen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden frequenter bijgewerkte informatie over hun opgebouwde en te verwachten pensioen bij de pensioenadministrateur raadplegen. Het pensioenportaal voorziet voorts in een pensioenplanner waarin effecten van de in het pensioenreglement opgenomen flexibiliseringsmogelijkheden bij pensioeningang kunnen worden doorgerekend. In de pensioenplanner worden voor deelnemers ook de consequenties van een mogelijke keuze tussen beleggen of pensioeninkoop inzichtelijk gemaakt.

Het communicatiejaarplan 2024 richtte zich met name op het nadrukkelijk positioneren van de keuze rondom beschikbare premie als 'vanzelfsprekend', het profileren van het

pensioenbureau en het vereenvoudigen van teksten. De communicatie-uitingen dienen bij te dragen aan de versteviging van de waarden 'transparant', 'persoonlijk' en 'dichtbij'. Bij de hiervoor benoemde kerndoelen is de volgende aanpak geformuleerd:

1. We maken het pensioenbureau meer bekend en gebruiken taal die herkenbaar en dichtbij is;
2. We beschouwen de wijze waarop de premie wordt aangewend als een keuze, die iedereen in principe bewust zou moeten maken. We houden er rekening mee dat niet iedereen deze keuze bewust zal maken, daarom zorgt het pensioenfonds voor een goede default;
3. We stimuleren het gebruik van de pensioenplanner en presenteren informatie over het opgebouwde en te verwachten pensioen(kapitaal) op een laagdrempelige manier en stimuleren deelnemers om de informatie goed te bekijken, zodat bedragen betekenis krijgen;
4. We maken het plannen en aanvragen van het pensioen zo makkelijk mogelijk.

Het communicatiejaarplan 2024 besteedt ook aandacht aan de zorgplicht, keuzebegeleiding en het WTP communicatieplan. Communicatie inzake de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel verschuift van met name algemene berichtgeving naar een meer inhoudelijk karakter. In 2024 is de website van het pensioenfonds uitgebreid met informatie en tijdslijnen over de nieuwe pensioenregeling.

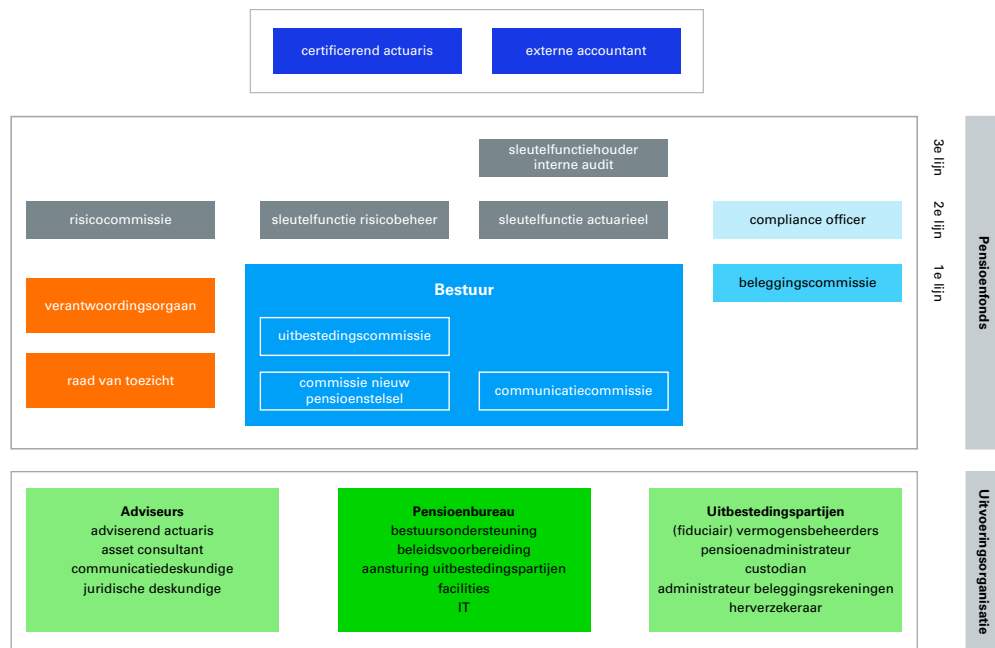
Tevens hebben we een LinkedIn pagina opgezet waarin we wijzen op publicaties, handige tips geven en oproepen tot actie plaatsen.

Code pensioenfondsen

De code pensioenfondsen draait om een 'goed pensioenfondsbestuur'. De code pensioenfondsen is per 1 januari 2024 geactualiseerd. De actualisering ziet specifiek op de drie onderwerpen: 'centraal stellen van de belanghebbenden', 'duurzaamheid' en 'diversiteit en inclusie'. De code pensioenfondsen is wettelijk verankerd en naleving geschiedt op basis van het 'pas-toe-of-leg-uit'-beginsel. Wij streven er naar om aan de normen van de code pensioenfondsen te voldoen. Voor zover dat (nog) niet mogelijk of gerealiseerd is (x), is hierna een toelichting opgenomen. In aanvulling hierop zijn de normen toegelicht waaraan wordt voldaan (v) en waarvoor in de code pensioenfondsen wordt gevraagd uitdrukkelijk te rapporteren.

		norm	toelichting 2024
1	v	Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie. Daarin beschrijft het pensioenfonds wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek en rapporteert hierover in zijn bestuursverslag.	De missie, visie en strategie is uitgebreid besproken in verschillende strategiesessies en in de discussie over de toekomstbestendigheid van het bedrijfsmodel. Vastlegging in de actuariële en bedrijfstechische nota en het jaarverslag met laatste afstemming van betrokken partijen was in 2018. Het strategiedocument is in 2019 geüpdatet. Een volgende update staat gepland na de transitie per 1 juli 2026.
4	v	Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betreft deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek. Het pensioenfonds rapporteert hierover jaarlijks in het bestuursverslag.	In maart 2021 is het beleid duurzaam beleggen vastgesteld dat in de tweede helft van 2025 wordt geëvalueerd. Een toetsing op draagvlak onder belanghebbenden is uitgevoerd in 2023 bij het risicopreferentieonderzoek. De resultaten worden meegenomen gedurende de evaluatie van het beleid duurzaam beleggen. Verantwoording verloopt via het jaarverslag.
34	v	Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert jaarlijks in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.	Dit is vastgelegd in de statuten, het diversiteitsbeleid en relevante reglementen en wordt als zodanig nagestreefd voor zover dat binnen de invloedssfeer van het pensioenfonds ligt.
35	v	Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er ten minste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.	In het bestuur en verantwoordingsorgaan hebben zowel mannen als vrouwen zitting. Eind 2024 heeft het bestuur een nieuw bestuurslid jonger dan 40 jaar benoemd. In het verantwoordingsorgaan zijn geen leden jonger dan 40 jaar. Bij benoemingen wordt specifiek aandacht voor deze norm gevraagd. Er is geen sprake van een stappenplan om de diversiteit (verder) te bevorderen.
37	x	De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, de raad van toezicht, het verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen.	Dit is vastgelegd in de statuten en wordt als zodanig vanaf 2014 toegepast. In 2023 is de voorzitter voor een derde termijn aangewezen door Vopak waarbij expliciet overschrijding van twee termijnen is geadresseerd. Tevens is er in 2024 een bestuurslid voor een derde termijn aangewezen door Vopak waarbij expliciet overschrijding van twee termijnen is geadresseerd op basis van de betrokkenheid bij de transitie van de pensioenregeling.

Governance ¹

Bestuur

	dienstverband	geb.jaar	benoemd
werkgeversleden			
Dhr. H. van Hal	Vice President Finance - Global Business Development	1979	2016
Dhr. C. Vletter, voorzitter	Manager M&A - Ventures	1963	2004
Mevr. S. Wesseloo	Manager Compensation & Benefits	1972	2013
Mevr. F. Wittermans	Manager Business Development	1964	2023
deelnemersleden			
Dhr. C.A. Bom, plaatsvervangend voorzitter	Manager Global Internal Audit	1977	2013
Dhr. G.W. Dijkshoorn	Site Director Vlaarding	1986	2025
pensioengerechtigde leden			
Dhr. R.R.J. Brouwer	Namens pensioengerechtigden	1958	2025
Dhr. R.J. Wester, secretaris	Namens pensioengerechtigden	1953	2022

Ons bestuur is paritair samengesteld, te weten vier leden aangewezen door de werkgever, twee leden (deelnemers) door de deelnemers in het verantwoordingsorgaan en twee leden (pensioengerechtigden) door de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan. De samenstelling van ons bestuur voldoet aan de diversiteitsnormen in de code pensioenfonds.

De zittingsduur voor bestuursleden is vier jaar. Aftreden geschiedt volgens een rooster van aftreden en herbenoeming voor een nieuwe zittingsduur kan vanaf 1 juli 2014 in principe maximaal tweemaal plaatsvinden.

Het bestuur kwam in het verslagjaar elf keer in vergadering bijeen (met gemiddeld ruim zeven bestuursleden en een aspirant bestuurslid). Verder was er tweemaal een gezamenlijke vergadering van bestuur, verantwoordingsorgaan en raad van toezicht. Voorts waren bestuursleden aanwezig bij de vergaderingen van de beleggingscommissie en kwamen bestuursleden samen in het kader van de communicatie, uitbesteding en het nieuwe pensioenstelsel.

¹ naar de stand per juni 2025

Er zijn drie bestuurscommissies actief: de uitbestedingscommissie, de communicatiecommissie en de commissie nieuw pensioenstelsel. De samenstelling, werkzaamheden, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn uitgewerkt in het reglement commissies.

uitbestedingscommissie	communicatiecommissie	commissie nieuw pensioenstelsel
Dhr. C.A. Bom	Mevr. S. Wesseloo	Dhr. C.A. Bom
Dhr. G.W. Dijkshoorn	Dhr. R.J. Wester	Dhr. C. Vletter

Twee bestuursleden nemen als toehoorder deel aan de vergaderingen van de beleggingscommissie.

De aspirant bestuursleden nemen deel aan de bestuursvergaderingen en opleidingen ter voorbereiding op een toekomstige rol als bestuurslid. Zij dragen bij aan het besluitvormingsproces maar hebben geen stemrecht.

Doorgaans wonen twee leden van het verantwoordingsorgaan als toehoorder de bestuursvergaderingen bij.

Mutaties bestuur

Per 31 december 2024 waren volgens het rooster aftredend mevrouw S. Wesseloo en de heer A. de Ronde. Mevrouw Wesseloo is door Vopak voor een derde benoemingstermijn voorgedragen. Hierbij is in overweging genomen het belang van haar ervaring op arbeidsvoorwaardelijk gebied bij de invoering van het nieuwe pensioenstelsel. Na de verklaring van geen belet door de raad van toezicht en het positief afronden van de toetsingsprocedure van De Nederlandsche Bank kon zij op 1 januari 2025 worden herbenoemd.

De heer A. de Ronde is per 31 december 2024 afgetreden. De heer G.W. Dijkshoorn is door de deelnemersleden van het verantwoordingsorgaan voorgedragen als opvolger van de heer A. de Ronde. Na de verklaring van geen belet door de raad van toezicht en het positief afronden van de toetsingsprocedure van De Nederlandsche Bank kon hij op 1 januari 2025 worden benoemd.

De heer R.R.J. Brouwer is als gevolg van zijn pensionering in maart 2025 afgetreden als aspirant bestuurslid namens de werkgever. Voorafgaand aan zijn aspirant bestuurslidmaatschap was hij van 2014 tot 2023 bestuurslid namens de werkgever. Op voordracht van de gepensioneerde leden van het verantwoordingsorgaan is hij in 2025 –na

het positief afronden van de toetsingsprocedure van De Nederlandsche Bank– als bestuurslid benoemd. Hiermee werd voorzien in de vacature die ontstond als gevolg van het aftreden van mevrouw C.C. Heilbron-Werker. Zij beëindigde in 2025 haar bestuurslidmaatschap vanwege persoonlijke omstandigheden.

Er staan vacatures open voor alle aspirant bestuursleden.

Zelfevaluatie

Wij evalueren ons eigen functioneren als geheel en het functioneren van de individuele bestuursleden afzonderlijk.

In november 2024 hebben wij een zelfevaluatie uitgevoerd. Hierbij is specifiek ingegaan op de tijdsbesteding, de kwaliteit van de vergaderingen en het eigen functioneren en betrokkenheid van het bestuur bij het pensioenfonds. Het bestuur is tevreden over het eigen functioneren als geheel en over het functioneren van de individuele bestuursleden.

Geschiktheid

De studiedagen in maart 2024 stonden in het teken van het IT-beleid, inclusief DORA, de update van het integraal risicomanagement, vermogensbeheer in het nieuwe pensioenstelsel, het evenwichtskader en de vervolgstappen inzake het duurzaamheidsbeleid.

Gedurende de studiedagen in maart 2025 besteedde het bestuur aandacht aan het vermogensbeheer, het beleggingsbeleid in de nieuwe pensioenregeling, een aantal WTP onderwerpen in het algemeen en het WTP communicatieplan in het bijzonder.

Op individuele basis worden door ons (digitaal) studies gevolgd en/of presentaties van vermogensbeheerders en bijeenkomsten van De Nederlandsche Bank en de Pensioenfederatie bijgewoond.

Bestuursreglement en benoemingsprocedure

In 2024 is het bestuursreglement geactualiseerd. De benoemingsprocedure bestuursleden is in februari 2025 opnieuw vastgesteld. De actualisatie had met name betrekking op een aantal governance aspecten zoals de (maximale) benoemingstermijn.

Gedragscode

De bestuursleden hebben –in aanvulling op een mogelijk van toepassing zijnde gedragscode van Vopak– de gedragscode van het pensioenfonds ondertekend. Er wordt jaarlijks een verklaring over het naleven van de gedragscode getekend. De compliance officer van het pensioenfonds (Senior Vice President Legal van Vopak) is belast met de controle op de naleving van de gedragscode. De gedragscode werd in maart 2025 voor het laatste bijgesteld.

Nevenfuncties

In 2024 zijn de nevenfuncties van de bestuursleden geïnterviewd. Bij deze inventarisatie zijn geen nevenfuncties aangetroffen die (potentieel) tegenstrijdige belangen of reputatieschade voor het pensioenfonds zouden kunnen opleveren.

Vergoeding

De leden van het bestuur die in dienst zijn van de werkgever ontvangen voor de uitoefening van hun functie geen vergoeding ten laste van het pensioenfonds. De bestuursleden die niet (meer) in dienst zijn van Vopak, ontvangen met ingang van 1 januari 2024 een vergoeding vanuit het pensioenfonds. Dit is vastgelegd in het beloningsbeleid, dat in 2024 is geactualiseerd. In 2024 ontvingen de bestuursleden die (niet) meer in dienst zijn van Vopak in totaal een vergoeding van EUR 4.000 (in 2023 was dit nihil).

Verantwoordingsorgaan

	dienstverband	geb.jaar	benoemd
namens deelnemers			
Mevr. C. Donker-Drinkwaard	Application consultant	1965	2021
Mevr. M.D. Gunsch-Luijendijk, secretaris	Technical Administrator	1964	2020
Dhr. S. Kruikemeier	Manager Customs & Excise	1983	2021
namens pensioengerechtigden			
Dhr. J. 't Hart		1951	2017
Dhr. W. Dijkstra		1955	2023
Dhr. K.H. Knapper, voorzitter		1953	2017
Dhr. J. Metselaar		1955	2023
Dhr. H.B. Mol		1953	2017
Dhr. R.M. Plaisier		1949	2012
Dhr. A.C. de Man		1957	2025
namens werkgever			
Dhr. J. Van Koerten	Controller Global Treasury & Insurance	1977	2023

In het verantwoordingsorgaan zijn deelnemers en pensioengerechtigden naar evenredigheid van hun aantal in het pensioenfonds vertegenwoordigd. Tevens is Vopak als werkgever in het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd met één zetel.

Het verantwoordingsorgaan kwam in het verslagjaar viermaal in vergadering bijeen (met gemiddeld negen leden). Verder was er een vergadering van het verantwoordingsorgaan met de raad van toezicht en twee gezamenlijke vergaderingen met bestuur en raad van toezicht.

Het jaarverslag werd door een delegatie van het verantwoordingsorgaan met ons besproken. Twee leden van het verantwoordingsorgaan wonen de bestuursvergaderingen als toehoorder bij. Wij leggen jaarlijks verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan.

Het verslag van het verantwoordingsorgaan is na ons bestuursverslag opgenomen. Onze reactie is na het verslag opgenomen.

Mutaties verantwoordingsorgaan

De heer J. Veenma is begin 2024 herbenoemd voor een nieuwe termijn. Helaas is hij in augustus 2024 overleden. De vacature die hierdoor ontstond, is in februari 2025 ingevuld door de toetreding van de heer A.C. de Man, die in 2024 als aspirant lid bij het verantwoordingsorgaan aansloot.

In februari 2024 liep de termijn van mevrouw M.D. Gunsch-Luijendijk als lid van het verantwoordingsorgaan af. Zij is herbenoemd voor een nieuwe termijn.

Zelfevaluatie

In september 2024 heeft het verantwoordingsorgaan een zelfevaluatie uitgevoerd. Hierbij is specifiek ingegaan op de tijdsbesteding, de kwaliteit van de vergaderingen en het eigen functioneren en betrokkenheid van het verantwoordingsorgaan bij het pensioenfonds. Het verantwoordingsorgaan is tevreden over het eigen functioneren als geheel en over het functioneren van de leden.

Geschiktheid

In 2024 zijn op individuele basis door leden van het verantwoordingsorgaan (digitaal) studies gevolgd en bijeenkomsten van de Pensioenfederatie bezocht.

De studiedag in 2024 stond in het teken van het nieuwe pensioenstelsel. Naast een toelichting op het WTP communicatieplan is aandacht besteed aan het beoordelen van de transitie op evenwichtigheid, het invaarsjabloon en de planning van de transitie voor het verantwoordingsorgaan.

Reglement verantwoordingsorgaan en profielschets

Het reglement verantwoordingsorgaan is in 2024 geactualiseerd. De profielschets is in 2024 niet gewijzigd.

Vergoeding

De leden van het verantwoordingsorgaan die in dienst zijn van de werkgever ontvangen voor de uitoefening van hun functie geen vergoeding ten laste van het pensioenfonds. De leden van het verantwoordingsorgaan die niet (meer) in dienst zijn van Vopak, ontvangen met ingang van 1 januari 2024 een vergoeding vanuit het pensioenfonds. Dit is vastgelegd in het beloningsbeleid, dat in 2024 is geactualiseerd. In 2024 ontvingen de leden van het verantwoordingsorgaan die (niet) meer in dienst zijn van Vopak in totaal een beloning van EUR 5.000 (in 2023 was dit nihil).

Raad van toezicht

	geb.jaar	in functie
Mevrouw M. Meijer-Zaalberg	1950	2019
Dhr. M. Simon, voorzitter	1960	2019
Dhr. H. Zevenhuizen	1976	2019

Het intern toezicht wordt ingevuld door een raad van toezicht. De raad van toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur, de effectiviteit van het bestuur en de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. Hierbij is de raad van toezicht belast met het toezien op een adequate risicobeheersing, naleving van wet- en regelgeving en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De raad van toezicht legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan en de werkgever en in het jaarverslag.

De raad van toezicht kan de benoeming van bestuursleden beletten indien niet aan de profielschets wordt voldaan en kan het bestuur schorsen of ontslaan wegens disfunctioneren. Voor goedkeuring moeten aan de raad van toezicht onder andere worden voorgelegd: de profielschets voor bestuursleden, het bestuursverslag en de jaarrekening en het beloningsbeleid.

Het verslag van de raad van toezicht is na ons bestuursverslag opgenomen. Onze reactie is na het verslag opgenomen.

Zelfevaluatie

In 2024 heeft de raad van toezicht een zelfevaluatie uitgevoerd. Hierbij is specifiek ingegaan op de positie ten opzichte van het bestuur binnen het besluitvormingsproces en de kwaliteit van de vergaderingen.

Reglement raad van toezicht en profielschets

Het reglement van de raad van toezicht is in 2024 geactualiseerd. De profielschets is in 2024 niet gewijzigd.

Mutaties raad van toezicht

Per 31 december 2024 liep de termijn van mevrouw M. Meijer-Zaalberg af. Na de bindende voordracht voor herbenoeming door het verantwoordingsorgaan en het positief afronden van de toetsingsprocedure van De Nederlandsche Bank kon zij per 1 januari 2025 worden herbenoemd voor een termijn van twee jaar.

Beloning

De leden van de raad van toezicht ontvangen voor de uitoefening van hun functie een vaste beloning ten laste van het pensioenfonds. De beloning is vooraf getoetst op marktconformiteit. In 2024 ontving de raad van toezicht in totaal een beloning van EUR 49.000 (in 2023 was dit EUR 47.000).

Sleutelfunctiehouders

De sleutelfunctiehouders hebben een controlerende en adviserende rol op het gebied van risicobeheer, interne audit en actuariel. De sleutelfunctiehouders zijn hierna opgenomen.

	sleutelfunctiehouder
Risicobeheer	Dhr. H. van Hal - bestuurslid
Interne audit	Dhr. A.P.B. Huisman - Senior Vice President Audit & Risk
Actuariel	Mevr. E.C.P. Op het Veld - certificerend actuaris

In 2024 zijn geen wijzigingen van de sleutelfunctiehouders doorgevoerd.

Bij de invulling van de sleutelfunctiehouders hebben wij ons laten leiden door aanwezige geschiktheid en beschikbaarheid. De sleutelfunctiehouder risicobeheer wordt op basis hiervan binnen het bestuur ingevuld, de sleutelfunctiehouder interne audit bij Vopak en de sleutelfunctiehouder actuariel bij de certificerend actuaris.

De taken en verantwoordelijkheden van de sleutelfunctiehouders zijn uitgewerkt in een reglement en ter ondersteuning van de taken zijn verschillende rapportages toegevoegd aan rapportagelijnen. Het reglement voor de sleutelfunctiehouders is in 2024 niet gewijzigd. Zowel de sleutelfunctiehouder risicobeheer als interne audit hebben een charter opgesteld waarin doel, taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en onafhankelijkheid zijn uitgewerkt. De sleutelfunctiehouders risicobeheer en interne audit nemen deel aan het assurance platform bij de pensioenadministrateur.

De risicocommissie ondersteunt de sleutelfunctiehouder risicobeheer in zijn werkzaamheden. De risicocommissie bestaat behalve de voorzitter volledig uit niet-bestuursleden die werkzaam zijn bij Vopak. De samenstelling, werkzaamheden, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de risicocommissie zijn uitgewerkt in het reglement commissies.

De sleutelfunctiehouder interne audit heeft een auditplan uitgebracht waarin de geplande audits zijn vastgelegd. In 2024 is door de sleutelfunctiehouder interne audit een audit uitgevoerd op het WTP evenwichtigheidskader. De audit betrof de opzet van het evenwichtigheidskader als onderdeel van het formele besluitvormingsproces. De audit leverde twee bevindingen op met een prioriteit laag en midden. Wij hebben het auditrapport voorzien van een reactie op de aanbevelingen die uit deze bevindingen voortvloeiden.

Om opvolging van de aanbevelingen uit audits zeker te stellen worden deze door ons vastgelegd in een aanbevelingenlijst. Eind 2024 stonden er geen aanbevelingen open.

Via het assurance platform bij de pensioenadministrateur werden in 2024 twee audits op datakwaliteit uitgevoerd met betrekking tot DAMA en interfaces. De audit DAMA (internationale standaard datamanagement) betreft een nulmeting waaraan nog geen oordeel is verbonden. Het oordeel op de audit interfaces was 'insufficient'. Hieraan lagen met name het volwassenheidsniveau en de borging van documentatie ten grondslag. In 2024 heeft de sleutelfunctiehouder interne audit de opvolging op de aanbevelingen via het assurance platform gemonitord.

Compliance officer

De compliance officer heeft als taak toe te zien op de naleving van de gedragscode van ons pensioenfonds. Ten minste eenmaal per jaar wordt in een bestuursvergadering, indien gewenst in aanwezigheid van de compliance officer, het onderwerp compliance besproken. De compliance officer vraagt jaarlijks aan alle betrokken personen uit of de gedragscode is nageleefd. Naar aanleiding van de uitvraag inzake de naleving van de gedragscode over 2024 heeft de compliance officer geen melding gemaakt van incidenten.

De rol van compliance officer wordt ingevuld door de heer P.P. Smid, Senior Vice President Legal.

Extern toezicht

De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten

De Nederlandsche Bank houdt toezicht op de financiële positie van pensioenfondsen en de Autoriteit Financiële Markten houdt toezicht op de informatieverstrekking door pensioenfondsen.

Deze toezichthouders hebben wettelijke mogelijkheden om corrigerend op te treden tegen pensioenfondsen, bijvoorbeeld door middel van het geven van een aanwijzing, het opleggen van een dwangsom of een boete of het aanstellen van een bewindvoerder.

Zoals voorgeschreven in artikel 96 Pensioenwet wordt vermeld dat de toezichthouders in 2024 geen corrigerende maatregelen richting het pensioenfonds hebben getroffen.

Uitbestedingspartijen en externe deskundigen

Het uitbestedingsbeleid is begin 2025 geëvalueerd en aangepast op basis van de laatste ontwikkelingen. Hierbij is mede rekening gehouden met de DORA wetgeving die op 17 januari 2025 van kracht is geworden.

Pensioenbureau

De werkzaamheden van het pensioenfonds zijn door ons uitbesteed aan Vopak, die de uitvoering van deze werkzaamheden heeft opgedragen aan haar pensioenbureau. De kosten van het pensioenbureau (salarissen, huisvesting etc.) komen voor rekening van Vopak. In aanvulling op de gedragscode van Vopak is voor de werknemers van het pensioenbureau de gedragscode van het pensioenfonds van toepassing.

Uitvoering pensioenregeling en administratie

Onder coördinatie en controle van het pensioenbureau is de uitvoering van de pensioenregelingen, de pensioenadministratie, de financiële administratie en verslaglegging ondergebracht bij AZL. De overeenkomst met AZL is per 1 januari 2023 voor onbepaalde tijd verlengd. Hierbij werden geen inhoudelijke wijzigingen ten aanzien van de dienstverlening doorgevoerd maar werden wel (ontwikkelingen in) wet- en regelgeving geadresseerd. Wij hebben de intentie uitgesproken om de overeenkomst tot de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel voort te zetten.

De administratie van de individuele beleggingsrekeningen is met ingang van 1 januari 2025 ondergebracht bij ABN AMRO. De overeenkomst met ABN AMRO Pension Services werd

door ABN AMRO in 2023 opgezegd waardoor de dienstverlening per 1 oktober 2024 zou eindigen. In 2024 is met ABN AMRO voortzetting van de dienstverlening voor de individuele beleggingsrekeningen tot 1 juli 2026 in afgeslankte vorm overeengekomen. Het opstellen van rapportages voor de toezichthouder die hier niet onder vallen zijn extern belegd.

AZL is in het bezit van een ISAE 3402 rapportage.

Uitvoering vermogensbeheer

Als custodian treedt JP Morgan Bank Luxembourg op. De beleggingsadministratie, performance meting en look-through van de beleggingen is ondergebracht bij International Trust Services.

Het beheer van de beleggingen is uitbesteed aan externe vermogensbeheerders. De fiduciair vermogensbeheerder van het pensioenfonds is BlackRock (Netherlands). De fiduciair vermogensbeheerder verzorgt de coördinatie tussen, controle van en rapportering over de aangestelde vermogensbeheerders. JP Morgan Bank Luxembourg, International Trust Services en BlackRock zijn in het bezit van een ISAE 3402 rapportage.

Beleggingscommissie

	dienstverband	geb.jaar	benoemd
Dhr. M.A.S. Ariaans	Chief Investment Officer pensioenfonds Vervoer	1971	2017
Dhr. C.H. Blokzijl, voorzitter	Vice President Pensions Vopak	1963	2002
Mw. M.C. Snoek	Directeur MPB	1974	2025
Dhr. L. Leo	Directeur Leo Investment Consulting & Governance	1966	2009

De beleggingscommissie adviseert het bestuur inzake het beleggingsbeleid en monitort de operationele invulling van het beleggingsbeleid door de fiduciair vermogensbeheerder.

Ten aanzien van de beleggingscommissie is een reglement opgesteld waarin de samenstelling, taken, etc. zijn vastgelegd. Het reglement is begin 2025 geactualiseerd.

Op de leden van de beleggingscommissie is de gedragscode van het pensioenfonds van toepassing. De leden van de beleggingscommissie worden jaarlijks door ons beoordeeld.

Eind 2024 liep de zittingstermijn van de heer E.J. Bannet af. Op voordracht van de toehoorders bij de vergaderingen van de beleggingscommissie en het positief afronden

van de toetsingsprocedure van De Nederlandsche Bank kon mevrouw M.C. Snoek per 1 januari 2025 in de vacature worden benoemd als lid van de beleggingscommissie.

Accountant en actuaris

De controle van de jaarrekening is uitgevoerd door Forvis Mazars Accountants.

De actuariële werkzaamheden in het kader van de verslaglegging zijn door ons bij het actuariaat van AZL ondergebracht. Voorts treedt WTW als adviserend en Sprekels als certificerend actuaris van het pensioenfonds op. Als certificerend actuaris toetst Sprekels of is voldaan aan artikel 126 tot en met 140 van de Pensioenwet en stelt op basis hiervan de actuariële verklaring op.

ALM adviseur

De haalbaarheidstoets, ALM studie en evaluatie van de standaard beleggingsstaffel van het pensioenfonds worden uitgevoerd door Ortec Finance.

Communicatiedeskundige

Voor de invulling en uitwerking van het communicatiebeleidsplan, communicatiejaarplan en communicatie-uitingen wordt het pensioenfonds ondersteund door Lidewij & Spijker.

Klachten

Beleid

Het pensioenfonds kent een klachtenregeling waarin de te volgen procedure bij klachten is vastgelegd. De regeling is in 2024 geëvalueerd naar aanleiding van het instellen van de Geschilleninstantie Pensioenfondsen. Wij zijn hierbij aangesloten.

Voor de klachtenregeling is aansluiting gezocht bij het model van de pensioenadministrateur. Dit om de adequate procesuitvoering in klachtenbehandeling en klachtenrapportages zeker te stellen. In de klachtenregeling is de pensioenadministrateur het eerste aanspreekpunt. Hiermee komen klachten op één punt binnen en worden ze op uniforme wijze behandeld en procesmatig vastgelegd. Bij ontevredenheid over de behandeling van een klacht bij de pensioenadministrateur bestaat de mogelijkheid van bezwaar bij het bestuur. Hierna zijn vervolgstappen bij de Geschilleninstantie Pensioenfondsen (waar de Ombudsman Pensioenen ook deel van uitmaakt) en de burgerlijke rechter mogelijk.

De procedure bij klachten is eenvoudig te vinden op de website van het pensioenfonds.

Uitvoering

In 2024 heeft het bestuur geen (bezwaren op) klachten ontvangen. Bij de pensioenadministrateur zijn in totaal acht klachten ontvangen. Deze hadden betrekking op service en klantgerichtheid (twee klachten), behandelingsduur (één klacht), pensioenberekening en -betaling (twee klachten) en informatieverstrekking (drie klachten). De meeste klachten (zes) konden bij het eerste contact worden afgehandeld tot tevredenheid van de indiener van de klacht. Twee klachten zijn indirect afgehandeld door middel van een schriftelijke reactie. De klanttevredenheid van de afhandeling van deze klachten is niet bekend.

De pensioenadministrateur heeft klachtencoördinatoren aangesteld die periodiek de binnengekomen klachten analyseren en bespreken binnen de organisatie. Tevens worden elk kwartaal uit de ontvangen klachten drie verbetervoorstellen geïnitieerd die voor alle fondsen, voor zover relevant, worden geïmplementeerd. In 2024 betrof dit onder andere: verbetering van het inlogproces op het deelnemersportaal met Adblocker, deelnemers beter informeren over het proces en de wettelijke termijnen bij waardeoverdrachten, onderzoeken of voor per post ingestuurde keuze- en betaalwijzeformulieren een automatische bevestiging kan worden ingesteld (zodat de deelnemer een ontvangstbevestiging krijgt net als bij digitale verzending) en regelen dat twee sets factoren per pensioenfonds kunnen worden ingeregeld in de pensioenplanner, zodat dit bij de overgang van een berekeningsjaar tot een betere weergave van de verwachte pensioenuitkering leidt.

Eind 2024 waren er geen klachtenprocedures in behandeling of opgestart.

Verzekerdenbestand

Het pensioenfondsbestand omvat deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden en ontwikkelde zich in 2024 als volgt:

	31-12-2023	Toename	Afname	31-12-2024
Deelnemers	1.413	162	-222	1.353 ¹
Gewezen deelnemers	1.955	181	-151	1.985
Pensioengerechtigden				
• ouderdomspensioen	1.858	122	-103	1.877
• partnerpensioen	896	55	-84	867
• wezenpensioen	17	2	-1	18
Totaal	6.139	522	-561	6.100

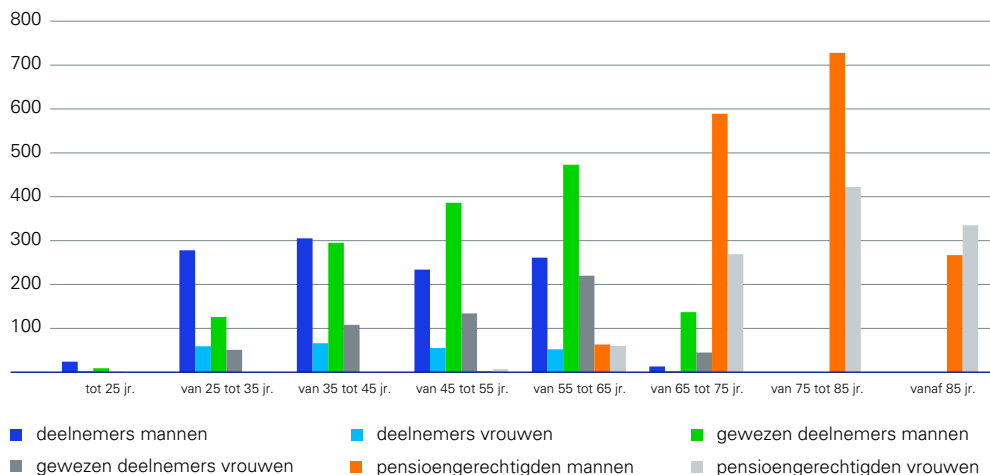
In het hiervoor opgenomen overzicht komen geen dubbeltellingen voor. Zo worden arbeidsongeschikte deelnemers onder ‘deelnemers’ opgenomen op basis van de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid. Het is evenwel mogelijk dat deze deelnemers ook een arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangen. Omdat zij reeds als ‘deelnemer’ zijn meegeteld worden zij niet opgenomen in de telling onder ‘arbeidsongeschiktheidspensioen’.

1 Waarvan 39 deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling.

De leeftijdsopbouw van het pensioenfondsbestand per 31 december 2024 kan grafisch als volgt worden weergegeven:

Leeftijdsopbouw pensioenfondsbestand

In aantallen

Aangesloten ondernemingen

Het pensioenfonds voert de pensioenregeling uit voor de volgende aangesloten ondernemingen:

Koninklijke Vopak	Vopak Terminal Europoort	Wilhelmsen Port Services Rotterdam
Vopak Management Netherlands	Vopak Terminal Vlaardingen	Wilhelmsen Port Services Amsterdam
Vopak Global IT	Vopak Terminal Vlissingen	Wilhelmsen Port Services Terneuzen
Vopak Global Shared Services	Vopak Terminal Eemshaven	Liquin
Vopak Business Unit Netherlands	Vopak LNG Holding	

Met de voormalige Vopak Agencies ondernemingen (thans Wilhelmsen Port Services) is overeengekomen dat de werknemers tot uiterlijk 31 december 2025 deel mogen blijven nemen aan de Vopak pensioenregeling. Hierbij zijn onverkort de afspraken die met Vopak zijn en worden gemaakt van toepassing.

Een vergelijkbare toezegging werd in 2023 gedaan aan de voormalige Vopak Chemical Logistics Netherlands ondernemingen (thans Liquin) voor wie de werknemers tot uiterlijk 31 december 2026 deel mogen blijven nemen aan de Vopak pensioenregeling. Ook voor Liquin zijn de afspraken die met Vopak zijn en worden gemaakt onverkort van toepassing.

Statuten en pensioenregeling

De meest recente versies van de statuten en het pensioenreglement zijn te vinden op de website van het pensioenfonds.

Statuten

De statuten zijn in 2024 gewijzigd. De wijzigingen hadden met name betrekking op wijzigingen in het rooster van aftreden waarbij benoemingen zijn gekoppeld aan de maximale zittingsduur in plaats van aan het aantal herbenoemingen en waarbij een extra zittingstermijn van maximaal vier jaar expliciet mogelijk gemaakt is. Verder zijn tekstuele verduidelijkingen verwerkt.

Pensioenregeling

De pensioenregeling is in 2024 niet inhoudelijk gewijzigd. Wel werden de jaarlijkse aanpassing van de franchise, salariscgrenzen en tarieven doorgevoerd. De hoofdpunten van de door het pensioenfonds uitgevoerde pensioenregeling kunnen als volgt worden weergegeven:

A-regeling

- De franchise bedraagt EUR 16.615 (2024).
- De salariscgrens bedraagt EUR 72.541 (2024).
- De standaard pensioenleeftijd is 68 jaar.
- Er wordt een bruto premie beschikbaar gesteld op basis van een in het reglement opgenomen leeftijdsstaffel. Deze premie is gebaseerd op pensioenopbouw voor ouderdomspensioen van 1,875% van de A-grondslag en voor partnerpensioen van 1,313% van de A-grondslag. Indien de gemiddelde rente voor de pensioenopbouw waarop de premie is gebaseerd lager ligt dan 1,85% wordt de premie in de leeftijdsstaffel naar verhouding bijgesteld.
- Het partnerpensioen is (op risicobasis) volledig verzekerd en bedraagt 1,313% van de A-grondslag waarbij voor deelnemers rekening wordt gehouden met voortzetting van de deelneming tot de pensioengerechtigde leeftijd. Het meeverzekerde wezenpensioen bedraagt 0,263% van de A-grondslag.
- De deelnemer heeft de keuze om de beschikbare premie direct te gebruiken om pensioen in te kopen of te beleggen op een individuele beleggingsrekening bij ABN AMRO Pension Services tegen een risicoprofiel naar keuze. Bij directe pensioeninkoop wordt het hiervoor genoemde ouderdoms- en partnerpensioen ingekocht in het pensioenfonds.

Bij beleggen wordt –op een moment naar keuze van de deelnemer– ouderdoms- en partnerpensioen ingekocht. De hoogte van het in te kopen pensioen is afhankelijk van de beschikbare premies, het gerealiseerde rendement en de tarieven op het moment van pensioeninkoop.

- Het ouderdoms- en partnerpensioen dat bij het pensioenfonds wordt ingekocht betreft een vaste uitkering. Indien wordt belegd tot de pensioendatum heeft de deelnemer naast deze vaste uitkering een keuze voor een variabele uitkering bij een premie pensioeninstelling of verzekeraar.

B-regeling

- De franchise bedraagt EUR 72.541 (2024).
- De salarissgrens bedraagt EUR 137.800 (2024).
- De standaard pensioenleeftijd is 68 jaar.
- Er wordt een bruto premie beschikbaar gesteld op basis van een in het reglement opgenomen leeftijdsstaffel.
- Het partnerpensioen is (op risicobasis) volledig verzekerd en bedraagt 1,313% van de B-grondslag waarbij voor deelnemers rekening wordt gehouden met voortzetting van de deelneming tot de pensioengerechtigde leeftijd. Het meeverzekerde wezenpensioen bedraagt 0,263% van de B-grondslag.
- De deelnemer heeft de keuze om de beschikbare premie direct te gebruiken om pensioen in te kopen of te beleggen op een individuele beleggingsrekening bij ABN AMRO Pension Services tegen een risicoprofiel naar keuze. Bij directe pensioeninkoop wordt het hiervoor genoemde ouderdoms- en partnerpensioen ingekocht in het pensioenfonds. Bij beleggen wordt –op een moment naar keuze van de deelnemer– ouderdoms- en partnerpensioen ingekocht. De hoogte van het in te kopen pensioen is afhankelijk van de beschikbare premies, het gerealiseerde rendement en de tarieven op het moment van pensioeninkoop.

Arbeidsongeschiktheidspensioen op risicobasis

In de pensioenregeling is een arbeidsongeschiktheidspensioen op risicobasis verzekerd ter grootte van 80% van het pensioengevend salaris dat uitstijgt boven het maximum WIA-salaris van EUR 71.629 (2024).

C-regeling

In aanvulling op de A- en B-regeling heeft Vopak een netto pensioenregeling toegezegd waarvoor het pensioenfonds alleen de administratieve werkzaamheden verricht. Deze netto regeling wordt thans uitgevoerd door de Centraal Beheer PPI. De netto pensioenregeling betreft een beschikbare premieregeling voor het pensioengevend salaris vermeerderd met de bonus dat uitstijgt boven de salarissgrens uit de B-regeling.

- De franchise bedraagt EUR 137.800 (2024).
- De standaard pensioenleeftijd is 68 jaar.
- Er wordt een netto premie beschikbaar gesteld op basis van een in het reglement opgenomen leeftijdsstaffel.
- Het netto partnerpensioen is (op risicobasis) volledig verzekerd en bedraagt 0,586% van de C-grondslag waarbij voor deelnemers rekening wordt gehouden met voortzetting van de deelneming tot de pensioengerechtigde leeftijd. Het meeverzekerde netto wezenpensioen bedraagt 0,117% van de C-grondslag.
- De beschikbare netto premie wordt belegd op een individuele beleggingsrekening bij de Centraal beheer PPI tegen een risicoprofiel naar keuze. Op de pensioendatum wordt het saldo op de beleggingsrekening gebruikt voor de inkoop van een vast of variabel pensioen bij een pensioenuitvoerder naar keuze van de deelnemer. De hoogte van het in te kopen pensioen is afhankelijk van de beschikbare netto premies, het gerealiseerde rendement en de tarieven van de pensioenuitvoerder op de pensioendatum.
- De deelnemer heeft de mogelijkheid om af te zien van deelneming aan dit deel van de pensioenregeling. Indien wordt afgezien van deelneming ontvangt de deelnemer de bruto premie die ten grondslag ligt aan de beschikbare netto premie via het salaris. Hierover zijn de reguliere inhoudingen verschuldigd.

Algemeen

De pensioenregeling is begin 2018 fiscaal goedgekeurd door de belastingdienst.

In de pensioenregeling zijn flexibele elementen ingebouwd zoals: de ingangsdatum van het ouderdomspensioen, het storten van vrijwillige premies, de omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen, het deeltijdpensioen etc. Deze flexibele elementen worden toegepast voor zover dit fiscaal is toegestaan.

Wet toekomst pensioenen

In de afgelopen jaren is in de werkgroep nieuw pensioenstelsel gewerkt aan de invulling van de pensioenregeling bij Vopak in het nieuwe pensioenstelsel. In de werkgroep hebben vertegenwoordigers van Vopak, vakverenigingen, centrale ondernemingsraad en het pensioenfonds zitting. Betrokken partijen worden ondersteund door eigen deskundigen. In het tweede kwartaal van 2024 is het eindrapport van deze werkgroep uitgekomen.

Het eindrapport van de werkgroep nieuw pensioenstelsel vormde het uitgangspunt voor het transitieplan dat door sociale partners bij het pensioenfonds is ingediend in december 2024. Het transitieplan is langs de lijnen van het eindrapport ingevuld. In het pensioenfonds vormt het transitieplan de basis voor het WTP implementatie- en communicatieplan waarvoor wij in het kader van de transitie verantwoordelijkheid dragen.

De nieuwe pensioenregeling wordt een solidaire premiereregeling. Naar aanleiding van het toetsen van de hoofdlijnen van de nieuwe pensioenregeling op uitvoerbaarheid bij de pensioenadministrateur is in de nieuwe pensioenregeling één vlakke premiestaffel van toepassing. Het ambitieniveau van de solidaire premieregelning bedraagt minimaal 50% kans op een ouderdomspensioen op de pensioenleeftijd ter grootte van 75% van de geïndexeerde gemiddelde pensioengrondslag. Sociale partners stellen dat het partnerpensioen op risicobasis verzekerd wordt en 30% van het pensioengevend salaris moet bedragen, waarbij aanvullend een tijdelijk partnerpensioen ter grootte van 70% van de franchise wordt verzekerd. Het opgebouwde partnerpensioen in de huidige pensioenregeling blijft verzekerd in de solidaire premiereregeling en komt –bovenop het partnerpensioen op risicobasis– tot uitkering. Tevens is in het transitieplan invulling gegeven aan de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen, de solidariteitsreserve en de compensatie. Vanuit de werkgroep is in 2023 een risicopreferentieonderzoek onder de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden gehouden.

Wij beoordelen het transitieplan op evenwichtigheid en uitvoerbaarheid, wat in 2025 naar verwachting resulteert in de opdrachtaanvaarding en besluitvorming tot invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in de nieuwe pensioenregeling. Wij werken het transitieplan van sociale partners uit in een WTP implementatieplan en communicatieplan.

In 2024 is in voorbereiding op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de gegevens in de pensioenadministratie. Het doel van dit onderzoek was vast te stellen of de gegevens van voldoende kwaliteit zijn voor een beheerste transitie, inclusief het invaren van opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen. Het onderzoek is gebaseerd op het Kader datakwaliteit van de pensioenfederatie. Het proces waarmee de datakwaliteit is getoetst wordt in 2025 ook door de accountant beoordeeld. De uitkomsten van het onderzoek tonen aan dat de gegevens in de pensioenadministratie goed zijn. Er is geen aanleiding om nader onderzoek uit te voeren. We blijven de administratieve processen goed monitoren om zorg te dragen dat de kwaliteit van de data op orde blijft tot aan de transitie en daarna.

Om het proces in het pensioenfonds zo gestructureerd mogelijk te laten plaatsvinden is een uitgebreide WTP-planning opgesteld.

Vooruitblik

Naast de reguliere bestuursagenda zal in 2025 de voorbereiding op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel in het pensioenfonds opnieuw veel aandacht vragen. Op 20 december 2024 hebben Vopak en de vakverenigingen het transitieplan uitgebracht.

Na ontvangst van het transitieplan volgt in het pensioenfonds de beoordeling van (de evenwichtigheid van) het transitieplan en het invaarverzoek, het opstellen van een WTP implementatie- en communicatieplan, de instandhouding van de datakwaliteit, de monitoring van de transitierisico's en de afstemming met uitbestedingspartijen die noodzakelijk zijn voor een succesvolle implementatie. Uiteraard blijven wij bij deze stappen het verantwoordingsorgaan en raad van toezicht nauw betrekken zodat zij ook op zorgvuldige wijze invulling kunnen geven aan hun rol bij de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel.

In 2025 wordt een digitaal onderzoek onder deelnemers en gepensioneerden uitgezet om inzicht te krijgen in kennis, houding, overtuigingen en gedrag met betrekking tot pensioen.

Op het gebied van het vermogensbeheer zullen wij het beleid duurzaamheid beleggingen evalueren. De evaluatie vormt het uitgangspunt voor mogelijke vervolgstappen in de verdere verduurzaming van de beleggingsportefeuille.

Verantwoordingsorgaan

Verslag verantwoordingsorgaan 2024

Rol en taken

Volgens de Pensioenwet moeten besturen van pensioenfondsen periodiek verantwoording afleggen aan het verantwoordingsorgaan (hierna: VO). Het VO wordt daarmee wettelijk als de vertegenwoordiger van de belanghebbenden beschouwd. Eén van de taken van het VO is de jaarlijkse beoordeling van het handelen van het bestuur, het door het bestuur uitgevoerde beleid en de beleidskeuzes die op de toekomst betrekking hebben. Ook heeft het VO adviesrecht ten aanzien van het beleid en doet het bindende voordrachten voor de benoeming van leden van de raad van toezicht.

Samenstelling

Het VO telt in totaal elf leden. De deelnemers en de pensioengerechtigden zijn vertegenwoordigd op basis van de onderlinge getalsverhouding in het fonds, momenteel door drie leden namens de deelnemers en zeven leden namens de pensioengerechtigden. Eén werkgeversvertegenwoordiger completeert het VO. Wat betreft de diversiteit hebben twee vrouwen en negen mannen zitting in het VO, waarvan per eind 2024 niemand jonger is dan 40 jaar. Op 31 augustus is op 81-jarige leeftijd Joop Veenma overleden. Hij was een zeer betrokken lid van het VO namens de gepensioneerden, als opvolger is de heer Arno de Man benoemd. Mevrouw Margaret Gunsch is herbenoemd namens de actieve medewerkers voor een 2e termijn van 4 jaar.

Kennisniveau

Het VO beschikt zowel collectief als ieder lid individueel over een toereikend kennis- en opleidingsniveau voor het adequaat uitoefenen van zijn taak. Nieuwe leden volgen gerichte opleidingen op het gebied van pensioenen, zodat zij binnen een jaar voldoen aan het geschiktheidsniveau A. Naast een jaarlijkse gezamenlijke studiedag, waarin actuele thema's aan de orde komen, zijn afspraken gemaakt om de geschiktheid van de leden van het VO op peil te houden en waar nodig te verbreden of te ontwikkelen door het volgen van opleidingen en (digitale) seminars en het lezen van geselecteerde nieuwsbrieven. De gevolgde opleidingen en seminars worden centraal bijgehouden. De studiedag van het VO in oktober 2024 was geheel gewijd aan de Wet Toekomst Pensioenen (hierna: WTP). Gedurende 2025 zal het VO namelijk een aantal belangrijke adviezen moeten geven over het nieuwe pensioenstelsel.

Taakuitvoering

Jaarlijks vormt het VO een oordeel over de werking en het handelen van het bestuur. Kerndocumenten waarmee het bestuur verantwoording aflegt zijn het (concept) bestuursverslag en de bijbehorende jaarrekening, de verklaring van de accountant en de bevindingen van de certificerend actuaris. Naast deze informatie ontvangt het VO de maandelijkse beleggingsrapportages en de notulen van de bestuursvergaderingen. Het rapport van de raad van toezicht vormt een andere belangrijke bijdrage aan het oordeel van het VO over het functioneren van het bestuur.

Met het bestuur is het afgelopen jaar tweemaal vergaderd. De reguliere bestuursvergaderingen worden bijgewoond door twee vertegenwoordigers van het VO die als toehoorders aanwezig zijn. De leden van de VO krijgen van

de toehoorders een korte samenvatting van wat er tijdens de vergadering is besproken. Het VO kan zo eerder inspelen op nieuwe ontwikkelingen waarbij het VO een rol zou kunnen vervullen.

Met de raad van toezicht heeft het VO in het afgelopen jaar eveneens twee keer vergaderd. Het VO en de raad van toezicht hadden daarbij de mogelijkheid zaken en werkvelden met elkaar af te stemmen. De raad van toezicht heeft verantwoording afgelegd aan het VO met betrekking tot het jaarrapport 2023. De rol en taken van de raad van toezicht gedurende de transitie richting het nieuwe pensioenstelsel waren in 2024 een belangrijk agendapunt, waarbij de raad van toezicht zich hoofdzakelijk richtte op het proces naar het nieuwe stelsel.

Zelfevaluatie

Conform de nieuwe gedragscode pensioenen die per 1 januari 2024 is ingegaan, heeft het VO in de vergadering van 18 juni 2024 de uitkomsten van een zelfevaluatievragenlijst besproken. De resultaten met betrekking tot het functioneren, kennis en deskundigheid waren in lijn met de vorige evaluatie onder begeleiding van een deskundige. In 2025 wordt de evaluatie weer gehouden onder begeleiding van een deskundige.

Adviesaanvragen

In het verslagjaar heeft het VO op verzoek van het bestuur vier adviesaanvragen behandeld. Het bestuur heeft toelichting gegeven op vragen vanuit het VO en waar nodig kleine tekstaanpassingen gemaakt. Alle aanvragen hebben vervolgens een positief advies gekregen. De onderwerpen waren (1) de actuariële en bedrijfstechnische nota 2025 (belangrijkste criteria waarop het financiële beleid is

gebaseerd), (2) de Klachtenregeling (aanpassing vanwege wettelijk plicht om voor alle categorieën klagers juridisch en operationeel een vergelijkbare interne klachtenprocedures aan te bieden), (3) het beloningsbeleid (aanpassing vanwege het toekennen van een beloning) en (4) de statuten en reglementen fondsorganen (wegens de wijziging van de zittingsduur).

Aanbevelingen

De lijst met aanbevelingen is bijgewerkt en is met het VO gedeeld en wordt elke VO vergadering besproken. Het VO is van mening dat het bestuur de aanbevelingen die zijn gegeven door de accountant, de actuaire, de raad van toezicht en het VO voldoende navolging geeft.

Samenstelling raad van toezicht

Ten opzichte van de vermeldingen in het jaarverslag van het voorgaande jaar waren er geen wijzigingen in de samenstelling van de raad van toezicht. Het VO heeft een bindende voordracht gegeven voor de herbenoeming van mevrouw Marianne Meijer met ingang van 1 januari 2025 voor een periode van 2 jaar (om de maximale termijn niet te overschrijden).

Governance

De structuur van het fonds dient zodanig te zijn dat een goede besturing is geborgd. In dat kader dienen individuele bestuursleden alsmede het bestuur als geheel voldoende geschikt te zijn. Het VO acht borging voldoende aanwezig. De heer Geert Dijkshoorn is namens de actieve medewerkers benoemd als opvolger van de afgetreden heer Arthur de Ronde. Het VO heeft vastgesteld dat de fondsdocumenten door het bestuur worden gemonitord, besproken en waar nodig weer vastgesteld of aangepast. Ook prijst het VO het bestuur met de ruimte aan de overige fondsorganen voor de opbouw van deskundigheid rond het transitieplan en de informatiebijeenkomsten daaromtrent ter verduidelijking van de bestuurlijke intenties. Dat geeft het VO ook voldoende vertrouwen om straks tot een gedegen advies te kunnen komen voor 1 juli 2025.

Nieuw pensioenstelsel

Het nieuwe pensioenstelsel heeft veelvuldig de agenda van dit verslagjaar bepaald. Ook in 2024 vonden diverse bijeenkomsten plaats met de verschillende fondsorganen en de sociale partners. In eerste instantie ging men ervan uit dat de overgang twee pensioenpremies zou behelzen. De uitvoerder van de pensioenregeling AZL heeft echter aangegeven maar één pensioenpremie te kunnen verwerken in hun toe te passen systematiek. Het was hierdoor voor de sociale partners nodig om opnieuw in gesprek te gaan om één premie tot stand te brengen. Sociale partners zijn daarin geslaagd, zodat het transitieplan voor eind 2024 is gepubliceerd. In 2025 zullen verdere bijeenkomsten voor zowel het bestuur als het VO worden gehouden, waarmee ook de samenwerking tussen deze fondsorganen blijvend wordt geborgd.

Communicatie

Het bestuur dient een adequaat communicatiebeleid te hebben dat (1) bijdraagt aan de toegankelijkheid van informatie voor iedere belanghebbende en (2) het pensioenbewustzijn van de belanghebbende bevordert. Met name met het nieuwe pensioenstelsel in het verschiet, is een heldere en open communicatie voor alle belanghebbenden van essentieel belang. Het VO meent dat dit binnen het fonds het geval is. Dit volgt onder meer uit de uitvoering die door de werkgever aan het communicatieplan is gegeven:

- eindrapport gepresenteerd aan alle betrokkenen;
- middels informatiebijeenkomsten verder toegelicht;
- resultaten tevens voorgelegd aan de leden van de FNV / CNV via bijeenkomsten op de diverse werkplekken en de terminals.

Een effectieve methode zo is gebleken: Dat leidde tot een akkoord onder de leden van de FNV / CNV. Ook de pensioenkrant is een goed instrument om de nodige informatie te geven als ook de website van het pensioenfonds, waar voortdurend essentiële informatie wordt gegeven over alles wat te maken heeft met de WTP

en voortgang binnen ons pensioenfonds. In aanvulling daarop valt nog te vermelden dat de VGV gebruik heeft gemaakt van het zogenoemde hoorrecht. In de nieuwsbrief van de VGV is dan ook aandacht besteed aan de WTP en de voortgang binnen het pensioenfonds.

Financiën

Beleggingsbeleid en vermogensbeheer

Het beleggingsbeleid en vermogensbeheer wordt jaarlijks vastgesteld en moet passend zijn bij de lange termijn ambitie van het fonds, binnen de kaders van beleidsmogelijkheden en afgestemd op alle groepen belanghebbenden. Dit beleid is voldoende evenwichtig wat betreft de afweging van belangen, is onderbouwd en transparant. Ook in 2024 is het beleggingsbeleid gecontinueerd conform het reeds van toepassing zijnde strategisch beleid en zijn het jaarplan en de beleggingsportefeuille getoetst aan de beleggingsuitgangspunten (investment beliefs). Dit heeft geleid tot de conclusie van het bestuur dat het beleid overeenkomstig de investment beliefs is uitgevoerd. Verder heeft een review plaatsgevonden van de investment casussen LDI-portefeuille, aandelen en hypotheek. Het beleggingsproces is uitgevoerd conform het beleggingsbeleid en de beleggingsbeginselen, zoals vastgesteld in de Beleggingscyclus van het fonds. Tevens is ook aandacht besteed aan het beleggingsplan 2025 met als belangrijkste conclusie dat geen redenen worden gevonden tot het aanpassen van de huidige beleggingsportefeuille. Daarbij is ook stilgestaan bij het WTP. Ook is de renteafdekking met oog op de transitie door het bestuur als robuust genoeg beschouwd.

Aanbeveling: het VO verzoekt het bestuur tijdig aandacht te besteden aan de eventuele gevolgen van de WTP op het vermogensbeheer.

ESG wetgeving

Het specifieke ESG-beleid moet afgestemd zijn op alle groepen belanghebbenden. Het bestuur betreft belanghebbenden bij keuzes in het ESG-beleid en toetst of er draagvlak is voor deze keuzes. Het huidige investment belief ten aanzien van ESG: “het pensioenfonds heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid” geeft tevens uitdrukking aan de maatschappelijke betrokkenheid van het pensioenfonds. Voor de portefeuille wereldwijde bedrijfsobligaties zijn de ESG-criteria aangescherpt door het ESG-beleid van de vermogensbeheerder te implementeren.

Aanbeveling: Ten aanzien van de keuzes in het ESG-beleid verzoekt het VO het bestuur aandacht te geven aan de communicatie aan de belanghebbenden.

Kosten

Bij de oordeelsvorming over het handelen van het bestuur ten aanzien van kosten steunt het VO op de kostenbenchmark die door BELL in 2024 is uitgevoerd over 2023. Hieruit blijkt dat het gemiddeld rendement over 2019-2023 hoger is dan het gemiddelde van de Nederlandse pensioenfondsen tegen lagere kosten. De vermogensbeheerskosten (incl. transactiekosten) waren gelijkwaardig ten opzichte van 2022, maar lagen over een 3-jaars gemiddelde hoger ten opzichte van de mediaan groep. Kijkend naar de kostengroep van het beheer van het pensioen, dan nemen de kosten per persoon in deze jaarlijks toe, maar is het 3-jaars gemiddelde nog wel altijd lager dan de mediaan groep. De kwaliteit van de kostenverantwoording in het jaarverslag 2023 was verder bovengemiddeld. De uitvoeringskosten zijn als gevolg van de voorbereidingen voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling verder gestegen. De gemiddelde kosten per deelnemer en pensioengerechtigde zijn sterk afhankelijk van de schaalgrootte van het fonds. Het VO heeft begrepen dat deze gemiddelde kosten, na overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, de blijvende aandacht krijgen van het bestuur.

Toeslagen

Het fonds streeft ernaar om de opgebouwde rechten en uitkeringen van de actieve deelnemers, de gewezen deelnemers en gepensioneerden, waardevast te houden, door middel van een jaarlijkse voorwaardelijke indexatie op basis van de prijsontwikkeling. Eind oktober is de peildatum voor een besluit over een eventuele toeslagverlening op de opgebouwde pensioenen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. De hoogte van de toeslag wordt begrensd door wettelijke factoren op basis van het financieel toetsingskader. Het VO heeft vastgesteld dat deze wettelijke factoren de basis waren voor het bestuur om 1) een toeslag van 2,58% te verlenen per 1 januari 2025, en 2) een extra toeslag te verlenen van budgettair 0,74%. De hoogte van de extra toeslag is afhankelijk van het jaar waaraan het toegerekend wordt en na vaststelling zal deze extra toeslag terugwerkend per 1 januari 2025 worden toegekend.

Oordeel

Op grond van het voorgaande is het VO van oordeel dat sprake is geweest van een adequate uitvoering van het beleid door het bestuur en van een juist handelen van het bestuur binnen haar verantwoordelijkheid. Het bestuur heeft de nodige voorbereidende activiteiten in werking gezet in het kader van het invoeren van de WTP.

Het VO geeft een positief oordeel over de werkwijze van het bestuur en de raad van toezicht en waardeert de goede samenwerking met het bestuur, de raad van toezicht en het pensioenbureau. Het VO ziet de samenwerking voor het komende jaar weer met vertrouwen tegemoet.

Verantwoordingsorgaan

Rotterdam, 13 mei 2025

Reactie bestuur

Het verantwoordingsorgaan heeft het verslag over jaar 2024 met ons besproken in de gezamenlijke vergadering op 13 mei 2025. Wij herkennen ons in het verslag van het verantwoordingsorgaan en de daarbij gegeven toelichting.

In het jaarverslag is de weerslag terug te vinden van de constructieve samenwerking met het verantwoordingsorgaan gedurende het verslagjaar. Een samenwerking die wij in hoge mate waarderen en welke bijdraagt aan het verder verbeteren van de (besluitvormings-) processen in het pensioenfonds.

Het verantwoordingsorgaan heeft in het verslag over 2024 een tweetal aanbevelingen gedaan die wij voornemens zijn om op te volgen. Ten aanzien van de eventuele gevolgen van de WTP op het vermogensbeheer hebben wij in de afgelopen maanden meerdere malen met onze ALM consultant en fiduciair vermogensbeheerder gesproken over de invulling van de return- en matchingportefeuille in het kader van de risicohouding. Hierbij zijn wij mede ondersteund door de beleggingscommissie van het pensioenfonds. Op basis van de gesprekken is het beleggingsbeleid vanaf de overgang naar de solidaire premieregeling nader ingevuld en zijn mogelijke aandachtspunten bij de overgang in kaart gebracht.

De aanbeveling over de communicatie ten aanzien van de keuzes in het ESG beleid zullen wij later dit jaar opvolgen. Deze communicatie is pas mogelijk na de review van het ESG beleid welke wij voor de tweede helft van dit jaar hebben gepland. In de review zullen wij mede de input uit het risicopreferentieonderzoek meewegen.

De implementatie van de solidaire premieregeling staat ook in 2025 hoog op onze agenda. Bij het beoordelen van alle documenten voor deze implementatie die bij De Nederlandsche Bank moeten worden ingediend, is het verantwoordingsorgaan nauw betrokken. Dit stelt hen mede in staat om invulling te geven aan hun (verzwaarde) adviesrol in dit veelomvattende proces. De grote inzet van

het verantwoordingsorgaan op het WTP dossier is mede getuige van de grote betrokkenheid en serieuze wijze waarop invulling aan hun rol wordt gegeven. De positief kritische houding van het verantwoordingsorgaan draagt positief bij aan het WTP besluitvormingsproces.

Wij danken de leden van het verantwoordingsorgaan voor hun betrokkenheid bij het pensioenfonds en hun positief kritische houding. Een voortzetting van de intensieve samenwerking met het verantwoordingsorgaan zien we met vertrouwen tegemoet voor de komende belangrijke periode tot invaren en daarna.

Raad van toezicht

Verslag raad van toezicht

In het verslagjaar 2024 heeft de Raad van Toezicht van Stichting Pensioenfonds Vopak toezicht gehouden op, naast de wettelijke taken, de transitie naar de Wet toekomst pensioenen (WTP), beheersing van uitbestedingsrisico's en digitale weerbaarheid (DORA) beheersing en Code Pensioenfonds 2024, met name op het gebied van governance en continuïteit.

Functioneren governance tijdens transitie WTP

De continuïteit in de fondsorganen speelde in 2024 een belangrijke rol, waarbij het bestuur in de besluitvorming ook de Code Pensioenfonds betrok. Ook de samenstelling van de commissies werd opnieuw bezien. Uit de zelfevaluatie van het bestuur kwam naar voren dat de gevraagde tijdsbesteding richting transitie en de benodigde actuariële kennis aandachtspunten zijn. Door informatiesessies WTP werden alle stakeholders bij het pensioenfonds goed op de hoogte gehouden over het proces en de onderdelen van de nieuwe pensioenregeling die een besluit vragen. De planning van de transitie WTP, met daarbij de rol en timing in de besluitvorming voor het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht, moet nog worden opgesteld.

Functioneren bestuur, cultuur en gedrag

Het pensioenbureau speelt een cruciale rol bij het functioneren van het bestuur door de vergaderingen goed voor te bereiden, met duidelijke voorleggers, notulen op te stellen die hetgeen besproken en besloten duidelijk weergeven en actiepunten voortvarend op te pakken. In de bestuursvergaderingen wordt tijd en aandacht besteed aan oordeelsvorming met bespreking van risico's en risicobeheersing. De sfeer tijdens de vergadering is opbouwend en plezierig en leidt tot gedegen besluitvorming.

Beleid van het bestuur

Ter voorbereiding op de beleidsvorming, organiseerde het bestuur in 2024 studiedagen met relevante onderwerpen zoals het IRM- en IT-beleid, ESG, WTP en beleggingsbeleid en het evenwichtigheidskader. In 2024 zijn stappen gezet in het voorgenomen ESG-beleid. In 2025 staat de evaluatie van het ESG-beleid op de bestuursagenda.

Transitie naar de WTP

Het bestuur gaat uit van de transitiedatum per 1 juli 2026. In de aanloop naar de transitie WTP heeft het bestuur tot aan de transitiedatum uitstel weten te bereiken van de opzegging door ABN AMRO pension services. Voor de werkzaamheden die niet meer uitgevoerd worden vanaf 1 januari 2025 zijn alternatieve oplossingen gevonden. Betrokken deelnemers zijn geïnformeerd over de gevolgen hiervan. AZL heeft aangegeven geen regelingen met twee verschillende vlakke premies te kunnen uitvoeren evenals een aantal andere vrijwillige onderdelen uit de huidige pensioenregeling. Daarover is het bestuur in overleg met sociale partners. In vervolg op het in 2023 uitgevoerde risicopreferentie onderzoek, staan voor 2025 de gevolgen voor het beleggingsbeleid en de vormgeving van de lifecycles op de bestuursagenda. Er wordt een datakwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Het bestuur heeft een beoordelingskader evenwichtigheid transitie opgesteld. In juli 2024 heeft het hoorrecht van de Vereniging van gepensioneerden Vopak (VGV) bij de sociale partners plaatsgevonden. Het transitieplan is op 20 december 2024 vastgesteld door sociale partners en aan het pensioenfonds verstrekt. Het bestuur kan aan het werk met de concrete uitwerking van het implementatieplan en het transitie communicatieplan. Voor 2025 hebben de commissies een plan van aanpak opgesteld met speerpunten voor de WTP. Ondersteuning van

de risicocommissie door een externe pensioenskundige is daarbij onmisbaar. Om tot een weloverwogen invaarbesluit te komen dienen de sleutelfunctiehouders de voorgenomen bestuursbesluiten te voorzien van een risico opinie. Mede in dat verband is een overlegstructuur voor de sleutelfunctiehouders geïnitieerd die nog nader vorm dient te krijgen.

Algemene gang van zaken en naleving Code Pensioenfonds

De RvT heeft vastgesteld dat het bestuur in 2024 de belangrijkste fondsdocumenten heeft aangepast. Evaluatie van de uitbestedingspartijen heeft plaatsgevonden en ook de voorbereidingen in het kader van DORA zijn door de uitbestedingscommissie voorbereid, ter behandeling door het bestuur in de januarivergadering 2025. Helaas bleek AZL niet in staat aan aantal zaken voor de ingangsdatum van DORA aan te kunnen leveren.

Het bestuur besloot in 2024 geen nieuwe stoploss herverzekering meer te sluiten, na onderzoek op grond van het schadeverleden en de omvang van het pensioenfonds. Het bestuur besloot per 1 januari 2024 een aanvullende toeslag van 1,96% toe te kennen. In december 2024 werd de toeslag per 1 januari 2025 vastgesteld van 2,58% alsmede het budget voor een extra toeslag ter grootte van 0,74%.

Het bestuur voerde een haalbaarheidstoets uit, waarvan de uitkomsten met name zijn gewijzigd als gevolg van scenarioset per 31 december 2023. Naar aanleiding van de invoering van de Code Pensioenfonds 2024 zijn de fondsdocumenten daarop aangepast.

Risicomanagement

In 2024 is een audit op het evenwichtigheidskader WTP en de eerste fasen van het borgen van datakwaliteit uitgevoerd. Het laatstgenoemde onderzoek leverde een aantal bevindingen die door het bestuur worden opgepakt. In 2024 is het IRM-beleid geactualiseerd en stelde het bestuur de uitgevoerde eigen risicobeoordeling (ERB) vast, uitgevoerd op basis van de reguliere 3-jaarlijkse cyclus en niet op het WTP transitieproces. Op basis van de risicoanalyse van de uitbestedingspartijen in het kader van de WTP concludeerde het bestuur terecht dat dit verhoogde risico's met zich meebrengt waarvoor mitigerende maatregelen nodig zijn. Het bestuur neemt zich voor deze in het projectplan WTP op te nemen. In het kader van de WTP zullen sleutelfunctiehouders frequent gevraagd worden opinies te leveren bij diverse complexe onderwerpen. Hierbij spelen de vervullers, naast de sleutelfunctiehouders, een belangrijke rol.

Evenwichtige belangenafweging

De raad van toezicht heeft vastgesteld dat binnen het bestuur de verschillende belangen worden afgewogen. Hierbij wordt, indien nodig, gebruik gemaakt van adviezen van externe adviseurs. Afweging van belangen wordt in de notulen weergegeven. Het bestuur is naar andere gremia transparant over zijn afwegingen inzake de belangen. Er is een (concept) evenwichtigheidskader vastgesteld waarlangs de verschillende beleidsvoornemens en -keuzes worden getoetst. De sleutelfunctiehouder interne audit heeft een audit uitgevoerd omtrent het evenwichtigheidskader WTP, waaruit een tweetal bevinden naar voor kwamen.

Communicatie en transparantie

Het communicatiejaarplan 2024 werd in de bestuursvergadering van april besproken. Voor 2025 stelde het bestuur in de decembervergadering het communicatieplan vast. Het communicatieplan in het kader van de WTP staat voor het eerste kwartaal 2025 op de rol. In 2024 is het bestuur aangevangen met het invoeren van een nieuwe huisstijl, op basis van een vernieuwde

stijl bij werkgever Vopak. Er is een begin gemaakt met de communicatie via sociale media, in lijn met de eerdere suggestie van de raad van toezicht. Het gebruik van statistieken (website) voor het analyseren en verbeteren van communicatie vindt nog niet plaats.

Aanbevelingen RvT

De RvT heeft in 2023 11 aanbevelingen geformuleerd die bijdragen aan een evenwichtige besluitvorming rond de toekomst van het pensioenfonds en de voorbereiding op de WTP, versterking van de risicobeheersing en verdere professionalisering van de governance en communicatie. Hiermee ondersteunt de raad van toezicht het bestuur in het realiseren van een toekomstbestendig fondsbeleid dat aansluit bij de belangen van alle belanghebbenden.

De raad van toezicht heeft vastgesteld dat het bestuur de aanbevelingen in het jaarrapport 2023 van de raad van toezicht serieus neemt en heeft opgevolgd dan wel gaat opvolgen dan wel beargumenteerd (deels) naast zich neer heeft gelegd.

Reactie bestuur

Wij herkennen ons in het rapport van de raad van toezicht over 2024 en de toelichting die in onze vergadering van 17 april 2025 is gegeven. De aanbevelingen in het rapport zullen wij weer opnemen in het register van aanbevelingen zodat opvolging zeker is gesteld en eveneens kan worden gemonitord.

De raad van toezicht heeft in het rapport met name aanbevelingen gedaan die betrekking hebben op werkzaamheden die in het kader van de overgang naar de solidaire premieregeling moeten worden uitgevoerd. Wij realiseren ons dat deze werkzaamheden in omvang substantieel zijn en zijn ons bewust van de harde deadlines die hiervoor gelden. Tegelijkertijd zijn wij voor de werkzaamheden in belangrijke mate afhankelijk van externe partijen waarvoor beschikbaarheid op dit moment helaas niet altijd vanzelfsprekend is.

De krappe planning zorgt ervoor dat veel output en documentatie in het kader van de overgang naar de solidaire premieregeling pas vrij kort voor benodigde besluitvorming beschikbaar komen. Daarbij trachten wij de beeld- en oordeelsvorming zoveel mogelijk voorafgaand te doorlopen zonder de fondsspecifieke uitkomsten.

Het pensioenbureau houdt de raad van toezicht maandelijks op de hoogte over de voortgang binnen het traject. We betrekken de raad van toezicht graag actiever bij het proces en hierbij maken we dankbaar gebruik van de professionele inbreng van de raad van toezicht. Hiertoe zal het contact tussen bestuur en RvT in aanloop naar de overgang naar de solidaire premieregeling verder worden geïntensiveerd.

Ten aanzien van een aantal aanbevelingen in het rapport van de raad van toezicht geven wij hieronder onze initiële reactie:

- de rol en timing in de WTP besluitvorming hebben wij uitgewerkt in een planning;
- het beleggingsbeleid voor de return- en matchingportefeuille is in de afgelopen maanden uitgewerkt in het kader van de risicohouding;
- de onderlinge informatiestromen tussen pensioenadministratie, beleggingsadministratie en vermogensbeheer zijn uitgewerkt in een target operating model waar genoemde partijen zich aan hebben geconformeerd;
- het WTP communicatieplan, waar in 2023 mee is gestart, is in het tweede kwartaal van 2025 vastgesteld;
- in de veelheid aan documenten die (moeten) worden opgesteld in het kader van de overgang naar de solidaire premieregeling vindt vastlegging plaats van de genomen bestuursbesluiten, de onderbouwing van de evenwichtigheid en de (risico)opinies van sleutelfunctiehouders.

Wij zijn verheugd om te constateren dat de constructieve samenwerking die wij met de raad van toezicht hebben, zijn toegevoegde waarde voor het pensioenfonds bewijst. Wij hopen deze samenwerking dan ook op dezelfde wijze in de toekomst te kunnen continueren.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na bestemming resultaat; in duizenden euro)

Activa		2024	2023	Passiva		2024	2023
Beleggingen voor risico pensioenfonds	[1]			Stichtingskapitaal en reserves	[6]		
Onroerend goed		89.137	78.725	Stichtingskapitaal		2	2
Zakelijke waarden		346.292	314.601	Algemene reserve		338.260	306.060
Vastrentende waarden		774.591	751.514	Toeslagreserve		5.085	5.648
Derivaten		18.205	18.503			343.347	311.710
Private equity		56.760	57.306				
		1.284.985	1.220.649	Technische voorziening pensioenverplichtingen			
Beleggingen voor risico deelnemers	[2]			Technische voorziening voor rekening pensioenfonds	[7]	924.676	893.971
Onroerend goed		61	69	Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	[8]	5.656	5.995
Zakelijke waarden		133.451	129.523			930.332	899.966
Vastrentende waarden		84.623	55.942	Overige technische voorzieningen			
Overige beleggingen		1.417	1.965	Schadevoorziening DC-regeling	[9]	1.028	680
		219.552	187.499	Voorziening langdurig zieken	[10]	3.004	3.040
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	[3]	5.656	5.995			4.032	3.720
Vorderingen en overlopende activa	[4]	6.794	6.704	Technische voorziening voor risico deelnemers	[11]	219.552	187.499
Liquide middelen	[5]	24.002	31.155	Kortlopende schulden en overlopende passiva	[12]	43.726	49.107
		1.540.989	1.452.002			1.540.989	1.452.002

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

		2024	2023
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds			
Directe beleggingsopbrengsten	[13]	12.291	11.318
Indirecte beleggingsopbrengsten	[14]	74.495	89.914
Kosten van vermogensbeheer	[15]	-1.615	-2.268
		85.171	98.964
Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	[16]	28.365	21.240
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers voor risico pensioenfonds	[17]	19.889	20.832
Bijdragen van werkgevers en werknemers voor risico deelnemers	[18]	11.216	10.546
Saldo van overdrachten van rechten	[19]	1.197	626
Pensioenuitkeringen	[20]	-49.815	-49.888
Mutatie technische voorziening voor rekening pensioenfonds	[21]	-30.705	-34.041
Mutatie overige technische voorzieningen	[22]	-312	-56
Mutatie voorziening voor risico deelnemers	[23]	-32.053	-18.902
Herverzekering	[24]	446	396
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	[25]	-1.760	-1.346
Overige baten en lasten	[26]	-2	0
Resultaat		31.637	48.371
Bestemming van het resultaat			
Algemene reserve		32.200	48.321
Toeslagreserve		-563	50
		31.637	48.371

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2024	2023
Pensioenactiviteiten		
<i>Ontvangsten</i>		
Bijdragen van werkgevers en werknemers	31.839	31.442
Uitkeringen uit herverzekering	524	460
Wegens overgenomen verplichtingen	2.057	2.220
	34.420	34.122
<i>Uitgaven</i>		
Uitgekeerde pensioenen, loonheffing, sociale lasten en andere inhoudingen	-50.009	-49.587
Wegens overgedragen verplichtingen	-873	-1.556
Premies herverzekering	-78	-65
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.822	-1.245
	-52.782	-52.453
Beleggingsactiviteiten		
<i>Ontvangsten</i>		
Directe beleggingsopbrengsten	11.486	9.829
Verkopen beleggingen	712.592	848.095
	724.078	857.924
<i>Uitgaven</i>		
Aankopen beleggingen	-709.988	-844.255
Kosten van vermogensbeheer	-2.881	-1.221
	-712.869	-845.476
Mutatie geldmiddelen	-7.153	-5.883
Saldo geldmiddelen 1 januari	31.155	37.038
Saldo geldmiddelen 31 december	24.002	31.155

[...] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Grondslagen voor waardering

Algemeen

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaggeving

Het pensioenfonds heeft bij de samenstelling van dit jaarverslag de uitgangspunten van boek 2 Titel 9 BW2 alsmede de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving toegepast. Deze jaarrekening is opgemaakt en vastgesteld op 30 juni 2025. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingswijzigingen

Gedurende 2024 hebben de volgende schattingswijzigingen plaatsgevonden waardoor per saldo de technische voorziening werd verlaagd met EUR 14.975.000.

- Het bestuur heeft besloten om de laatst gepubliceerde prognosetafel van het Actuariel Genootschap te implementeren. Ultimo 2024 is de technische voorziening verlaagd met EUR 2.201.000 als gevolg van deze schattingswijziging. Het effect van deze schattingswijziging is in 2024 als mutatie in het resultaat verwerkt.
- Ook heeft het bestuur besloten om de ervaringsterfte te actualiseren. Het effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening is een verlaging van EUR 12.774.000 en is in 2024 als mutatie in het resultaat verwerkt.

Verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen tussen het fonds en de sponsor, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders. De bestuurders nemen deel aan de pensioenregeling van het fonds op basis van voorwaarden in het pensioenreglement.

Balans per 31 december

Algemene grondslagen

Als gevolg van settlement/transaction date kunnen ultimo boekjaar overlopende posten ontstaan als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Buitenlandse valuta

Activa en passiva in buitenlandse valuta worden omgerekend tegen de ultimo jaar geldende koersen. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Aandelen en beleggingsfondsen onroerend goed

De ter beurze genoteerde aandelen en beleggingsfondsen onroerend goed worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de beurswaarde. Niet ter beurze genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde.

Vastrentende waarden

De ter beurze genoteerde obligaties worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de beurswaarde. Niet ter beurze genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde. Participaties in beleggingsfondsen in vastrentende waarden met een beursnotering worden gewaardeerd tegen de ultimo verslagperiode laatst bekende koers. Participaties in beleggingsfondsen in vastrentende waarden die geen beursnotering kennen worden gewaardeerd op de ultimo verslagperiode berekende intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de opgaven van de desbetreffende fondsmanagers.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van waarderingmodellen. In deze waarderingmodellen wordt voor de contante waarde berekening gebruik gemaakt van waarneembare marktdata.

Private Equity

Beleggingen in private equity worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de, op lokale grondslagen gewaardeerde, meest recente opgave van de fondsmanagers, waar van toepassing gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum.

Beleggingen voor risico deelnemers

Voor deze beleggingen gelden dezelfde waarderinggrondslagen als hierboven bij de beleggingen voor risico pensioenfonds omschreven. Deze beleggingen worden aangehouden voor rekening en risico van de deelnemer.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden de vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde) indien geen sprake is van transactiekosten.

Liquide middelen

Dit betreft direct opeisbare tegoeden bij banken die worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Toeslagreserve

Voor de financiering van de aanvullende toeslag op opgebouwde pensioenen van deelnemers wordt een toeslagreserve gevormd. De toeslagreserve ontwikkelt zich in enig jaar door:

- de onttrekking van de toename van de technische voorziening uit hoofde van toegekende aanvullende toeslagen;
- de toevoeging van de premie voor de aanvullende toeslagen voor deelnemers.

De reserve bedraagt minimaal nihil.

Technische voorziening voor risico pensioenfonds en herverzekeringsdeel technische voorzieningen

De technische voorziening voor risico pensioenfonds wordt vastgesteld met inachtneming van de actuariële grondslagen en veronderstellingen zoals hierna omschreven. De voorziening wordt gebaseerd op de tot de balansdatum verkregen aanspraken op pensioen, met inbegrip van de toeslagen zoals die op grond van het toeslagenbeleid aan de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zijn toegekend per 1 januari volgend op de balansdatum, voor zover het besluit tot toeslagverlening voor afloop van het boekjaar is genomen. De voorziening wordt in principe zodanig vastgesteld dat zij toereikend is ter dekking van de verplichtingen van het pensioenfonds. Het herverzekerde deel van de technische voorzieningen is voornamelijk ondergebracht bij verzekeringsmaatschappijen. De toereikendheid van de voorziening wordt jaarlijks door de actuaris getoetst.

De voorziening is bepaald op basis van de volgende grondslagen:

- **Arbeidsongeschiktheid**
Voor deelnemers voor wie de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid zonder verdere betaling van bijdragen wordt voortgezet, wordt de technische

voorziening gelijk gesteld aan de contante waarde van de in totaal bereikbare aanspraken.

- **Toeslagen**
Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige voorwaardelijke toeslagen.
- **Sterfte**
Volgens de Prognosetafel AG2024 (startjaar 2025) met toepassing van ervaringssterfte.
- **Ervaringssterfte**
Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van de Vopak ervaringssterfte 2024 op basis van het standaardmodel van de adviserend actuaris.
- **Interest**
Conform de rentetermijnstructuur van de nominale marktrente zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.
- **Partner**
Voor zowel de mannelijke als de vrouwelijke (gewezen) deelnemers wordt bij de berekening van de contante waarde van het nabestaandenpensioen tot én op de pensioendatum uitgegaan van een partnerfrequentie van 100%. Voor pensioentrekkenden wordt van de werkelijke burgerlijke staat uitgegaan.
- **Leeftijdsverschil**
Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op drie jaar gesteld (man ouder dan vrouw).
- **Wezenopslag**
Ter financiering van het latent wezenpensioen geldt een opslag van 1% op de contante waarde van het latente partnerpensioen voor niet-gepensioneerden.

- **Kosten**
De netto technische voorziening voor rekening pensioenfonds is vastgesteld inclusief een kostenopslag van 3,5% (2023: 3,5%).
- **Uitbetalingswijze**
Voor de berekening van de technische voorziening wordt ervan uitgegaan dat de pensioenen op continue wijze worden uitbetaald.
- **Leeftijd**
De leeftijd per de berekeningsdatum wordt vastgesteld in maanden nauwkeurig.

Overige technische voorzieningen

- **Schadevoorziening DC-regeling**
Als onderdeel van de technische voorziening voor risico pensioenfonds wordt tevens rekening gehouden met de schadevoorziening uit hoofde van de excedentregeling. De hoogte is daarbij vastgesteld als contante waarde van de toekomstig te storten beschikbare premies voor arbeidsongeschikte deelnemers.
- **Voorziening langdurig zieken**
Indien deelnemers langer dan twee jaar ziek zijn kunnen zij arbeidsongeschikt verklaard worden. Ter dekking van dit latente arbeidsongeschiktheidsrisico heeft het fonds een technische voorziening gevormd. Deze technische voorziening bestaat uit de risicopremies voor het vrijstellingsrisico uit het huidige plus het voorgaande boekjaar, waarbij de stop-loss korting buiten beschouwing is gelaten. Ieder jaar wordt deze voorziening aangepast door de risicopremie uit het betreffende boekjaar toe te voegen en de risicopremie uit het minst recente boekjaar te laten vrijvallen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden de schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde) indien geen sprake is van transactiekosten.

Staat van baten en lasten**Algemeen**

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de renteopbrengst; bij de zakelijke waarden wordt hieronder verstaan het brutodividend, voor aftrek van dividendbelasting. De interesten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen. Verder zijn inbegrepen de interest op derivaten. De rebate fees zijn inbegrepen in de categorie “overige”.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardemutaties van aandelen, obligaties en derivaten.
- boetes bij vervroegde aflossingen van leningen op schuldbekentenis;
- gerealiseerde waardemutaties bij optie- en futuretransacties;
- valutaverschillen met betrekking tot deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta.

Herverzekering

De overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's (zowel vrijstelling van premiebetaling als uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen) zijn op basis van een stop-loss verzekering ondergebracht bij Zwitserleven. In de stop-loss verzekering worden alleen de uitschieters in

overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's verzekerd. De stop-loss verzekering is per 31 december 2024 beëindigd.

Kasstroomoverzicht

Dit overzicht is opgesteld volgens de directe methode. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente en dividend, alsmede de mutatie in de geldmiddelen uit hoofde van aan- en verkopen van beleggingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit beleggingsactiviteiten. Pensioengerelateerde posten zijn opgenomen onder de kasstroom uit pensioenactiviteiten.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfondsen

Categorie	Stand ultimo 2023	Aankopen/verstrekkingen	Verkopen/uitlotingen/(af)lossingen	Gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen	Stand ultimo 2024
<i>Onroerend goed</i>					
Beleggingsfondsen onroerend goed	78.725	74.358	-66.094	2.148	89.137
	78.725	74.358	-66.094	2.148	89.137
<i>Zakelijke waarden</i>					
Aandelen	74.540	21.628	-23.772	5.942	78.338
Aandelen-beleggingsfondsen	240.061	5.400	-36.700	59.193	267.954
	314.601	27.028	-60.472	65.135	346.292
<i>Vastrentende waarden</i>					
Staatsobligaties	194.887	186.738	-173.639	-7.543	200.443
Bedrijfsobligaties	169.048	146.409	-133.081	8.330	190.706
Beleggingsfondsen in vastrentende waarden	387.579	275.584	-300.920	21.199	383.442
	751.514	608.731	-607.640	21.986	774.591
<i>Derivaten</i>					
Swaps en rentederivaten	-30.059	5.995	0	6.149	-17.915
Valutatermijncontracten	3.105	18.707	0	-27.302	-5.490
	-26.954	24.702	0	-21.153	-23.405

Categorie	Stand ultimo 2023	Aankopen/verstrekkingen	Verkopen/uitlotingen/(af)lossingen	Gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen	Stand ultimo 2024
<i>Overige beleggingen:</i>					
Private equity	57.306	2.197	-9.131	6.388	56.760
	57.306	2.197	-9.131	6.388	56.760
Totaal beleggingen voor risico pensioenfondsen	1.175.192	737.016	-743.337	74.504	1.243.375
<i>Waarvan onder de passiva gepresenteerd</i>					
Derivaten	45.457				41.610
	45.457				41.610
Beleggingen aan activa-zijde balans	1.220.649				1.284.985

Er is geen sprake van directe uitleen van effecten. In een aantal beleggingsfondsen waarin het pensioenfonds belegt is sprake van een beperkte uitleen van effecten. Deze uitleen betreft minder dan 1% van de totale portefeuille.

Verder zijn er geen directe beleggingen in premiebijdragende ondernemingen.

Van de totale beleggingsportefeuille worden de beleggingen met een marktwaarde groter dan 5% van de betreffende beleggingscategorie als grote posten aangemerkt.

Het door het pensioenfonds geaccepteerde concentratierisico betreft een gebouw in een onroerend goed fonds voor 6,7% van de onroerend goed beleggingen.

Methodiek bepaling marktwaarde

Categorie	Genoteerde marktprijzen	Afgeleide markt- noteringen	Waarderings modellen	Stand ultimo 2024
<i>Onroerend goed</i>				
Aandelen onroerend goed	53.260	0	35.877	89.137
<i>Zakelijke waarden</i>				
Aandelen	78.338	0	0	78.338
Aandelenbeleggingsfondsen	267.954	0	0	267.954
	346.292	0	0	346.292
<i>Vastrentende waarden</i>				
Staatsobligaties langlopend	194.719	5.724	0	200.443
Bedrijfsobligaties	190.706	0	0	190.706
Beleggingsfondsen in vastrentende waarden	326.521	0	56.921	383.442
	711.946	5.724	56.921	774.591
<i>Derivaten</i>				
Swaps en rentederivaten	0	-17.915	0	-17.915
Valutatermijncontracten	0	-5.490	0	-5.490
	0	-23.405	0	-23.405
<i>Overige beleggingen</i>				
Private equity	0	0	56.760	56.760
Belegd vermogen exclusief liquiditeiten vermogensbeheerders	1.111.498	-17.681	149.558	1.243.375

[2] Beleggingen voor risico deelnemers

Categorie	Stand ultimo 2023	Aankopen	Verkopen	Directe beleggings- opbrengsten (herbelegd)	(On)gereaa- liseerde waarde- mutaties	Stand ultimo 2024
<i>Onroerend goed</i>						
Aandelen onroerend goed	69	13	-26	1	4	61
<i>Zakelijke waarden</i>						
Beleggingsfondsen in aandelen	129.523	12.373	-32.112	2.530	21.137	133.451
<i>Vastrentende waarden</i>						
Beleggingsfondsen in vastrentende waarden	55.942	33.130	-9.476	2.310	2.717	84.623
<i>Overige beleggingen</i>						
Liquiditeiten	1.965	249	-850	3	50	1.417
Totaal beleggingen voor risico deelnemers	187.499	45.765	-42.464	4.844	23.908	219.552

	2024	2023
[3] Herverzekeringsdeel technische voorziening	5.656	5.995
Deze post heeft betrekking op het herverzekeringsdeel van de technische voorziening op de passivazijde van de (toelichting op de) balans.		
[4] Vorderingen en overlopende activa	6.794	6.704
<i>Lopende intrest en balansdividend</i>		
Hieronder is opgenomen de aan 2024/2023 toe te rekenen, doch eerst in 2025/2024 inbare intrest c.q. dividend van:		
• Zakelijke waarden	329	304
• Vastrentende waarden	5.237	4.459
• Banken	5	3
	5.571	4.766
<i>Rekening-courant Vopak</i>	488	1.285
<i>Overige vorderingen en overlopende activa</i>		
• Nog af te handelen effectentransacties	0	132
• Terug te vorderen BTW	137	0
• Uitkeringen	0	7
• Nog te vorderen inkoopsommen	527	514
• Vooruitbetaalde bedragen volgend boekjaar	71	0
	735	653
Alle vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan één jaar.		
[5] Liquide middelen	24.002	31.155
Liquiditeiten bij vermogensbeheerders	22.518	25.618
Overige banktegoeden	1.484	5.537
	24.002	31.155
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.		
Totaal activa	1.540.989	1.452.002

Passiva

	2024	2023
[6] Stichtingskapitaal en reserves	343.347	311.710
<i>Stichtingskapitaal</i>	2	2
<i>Algemene reserve</i>		
Balanswaarde primo	306.060	257.739
Bestemming resultaat	32.200	48.321
Balanswaarde ultimo	338.260	306.060
<i>Toeslagreserve</i>		
Balanswaarde primo	5.648	5.598
Correcties	0	-1.407
Premie voor financiering toeslag actieven	3.198	3.143
Toeslaglasten	-3.761	-1.686
Balanswaarde ultimo	5.085	5.648
Het aanwezig eigen vermogen en aanwezige dekkingsgraad bedragen:	338.262 129,3%	306.062 128,0%
De beleidsdekkingsgraad bedraagt:	131,1%	128,0%
Het minimaal vereist eigen vermogen en de hierbij horende minimaal benodigde dekkingsgraad bedraagt:	38.819 103,4%	37.520 103,5%
Het vereist eigen vermogen en de hierbij horende benodigde dekkingsgraad bedraagt:	174.330 115,1%	173.678 115,9%
De dekkingsgraad wordt berekend door het pensioenvermogen te delen door de pensioenverplichtingen.		

	2024	2023
[7] Technische voorziening voor rekening pensioenfonds	924.676	893.971
Balanswaarde primo	893.971	859.930
Mutaties via de staat van baten en lasten:		
• Actuarieel benodigd voor nieuwe onvoorwaardelijke aanspraken	78	2.688
• Benodigde interesttoevoeging technische voorzieningen	30.291	27.673
• Overgenomen pensioenverplichtingen	0	4
• Overgedragen pensioenverplichtingen	-535	-561
• Uitkeringen	-49.383	-48.979
• Vrijgevallen voor kosten uit technische voorzieningen	-1.723	-1.704
• Toeslagverlening ¹	35.454	1.962
• Wijziging als gevolg van verandering rente(-termijnstructuur)	13.177	29.877
• Schattingswijzigingen:		
– wijziging prognosetafel	-2.201	0
– wijziging ervaringssterfte	-12.774	0
• Resultaat op sterfte	-3.076	-2.754
• Resultaat op arbeidsongeschiktheid	1.452	682
• Resultaat op mutaties	137	26
• Pensioeninkoop vanuit DC-premie	19.796	24.462
• Overige mutaties technische voorziening	12	665
Balanswaarde ultimo	924.676	893.971
De technische voorziening is als volgt opgebouwd:		
• Deelnemers	204.376	202.278
• Gewezen deelnemers	210.564	197.907
• Pensioengerechtigden	515.392	499.781
Technische voorziening voor risico pensioenfonds	930.332	899.966
Af: herverzekeringsdeel technische voorzieningen	-5.656	-5.995
Blijft: technische voorziening voor rekening pensioenfonds	924.676	893.971

	2024	2023
[8] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	5.656	5.995
Balanswaarde primo	5.995	5.914
Mutatie	-339	81
Balanswaarde ultimo	5.656	5.995
[9] Schadevoorziening DC-regeling	1.028	680
Balanswaarde primo	680	675
Mutatie	348	5
Balanswaarde ultimo	1.028	680
[10] Voorziening langdurig zieken	3.004	3.040
Balanswaarde primo	3.040	2.989
Mutatie	-36	51
Balanswaarde ultimo	3.004	3.040
[11] Technische voorziening voor risico deelnemers	219.552	187.499
<i>Individuele beleggingsrekeningen</i>		
Balanswaarde primo	187.499	168.597
Stortingen werkgever en werknemers	21.825	20.998
Bijdrage Havenpensioen	70	90
Toekenning rechten	-19.767	-24.720
Rendement	28.365	21.240
Inkomende waardeoverdrachten	2.070	2.182
Uitgaande waardeoverdrachten	-510	-888
Balanswaarde ultimo	219.552	187.499
[12] Kortlopende schulden en overlopende passiva	43.726	49.107
<i>Beleggingen</i>		
Derivaten	41.610	45.457
Beheerloon	890	2.000
Overige schulden m.b.t. beleggingen	0	152
	42.500	47.609

¹ Hiervan is 3.761 (2023: 1.686) gefinancierd uit het saldo van de toeslagreserve.

	2024	2023
<i>Overige</i>		
Fiscale afdrachten en sociale premies	1.093	1.294
Omzetbelasting	0	1
Premie-afrekeningen	0	63
Vooruitontvangen bedragen volgend boekjaar	71	0
Overige schulden	62	140
	1.226	1.498
Alle kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan één jaar.		
Totaal passiva	1.540.989	1.452.002

Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

In het hierna opgenomen overzicht zijn de aangegane verplichtingen en het eind 2024 nog niet afgeroepen deel voor beleggingen opgenomen.

		Commitment	Nog niet afgeroepen
Barings II	Private debt	EUR 43.000.000	EUR 6.450.000
Barings III	Private debt	EUR 35.000.000	EUR 6.125.000
BlackRock V	Private equity	USD 44.000.000	USD 6.688.957
BlackRock VII	Private equity	USD 33.000.000	USD 8.407.810
Adams Street 2023	Private equity	USD 10.500.000	USD 9.975.000
Franklin Templeton II	Onroerend goed	USD 32.700.000	USD 1.858.789
Franklin Templeton III	Onroerend goed	USD 30.000.000	USD 19.331.982
Franklin Templeton Social Infrastructure	Onroerend goed	EUR 27.000.000	EUR 11.657.803

Een nog niet afgeroepen commitment wordt naar evenredigheid verdeeld over liquide beleggingscategorieën. De financiering van een commitment geschiedt vervolgens ten laste van de liquide beleggingscategorieën.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn na de balansdatum geen gebeurtenissen geweest van dien aard dat een wezenlijk ander beeld zou ontstaan van de financiële positie per eind 2024 dan op grond van dit jaarverslag wordt verkregen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

De bestuursleden die niet (meer) in dienst zijn van Vopak ontvangen een vergoeding.

Personeel

Gedurende het boekjaar 2024 had Stichting Pensioenfonds Vopak geen personeel in dienst.

Baten en lasten

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
[13] Directe beleggingsopbrengsten	12.291	11.318
Zakelijke waarden	1.474	1.934
Vastrentende waarden	13.958	10.730
Derivaten	-3.643	-1.670
Banken	6	55
Rekening-courant Koninklijke Vopak	499	269
Overig	-3	0
	12.291	11.318
[14] Indirecte beleggingsopbrengsten	74.495	89.914
<i>Gerealiseerde en niet gerealiseerde koersverschillen:</i>		
• Onroerend goed	2.148	763
• Zakelijke waarden	65.135	53.376
• Vastrentende waarden	21.986	31.470
• Derivaten	-21.153	6.544
• Overige beleggingen	6.388	-1.250
• Valutaverschillen banken	133	-374
• Futures	-142	-615
	74.495	89.914

	2024	2023
[15] Kosten van vermogensbeheer	-1.615	-2.268
De kosten vermogensbeheer kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
• Overige niet toe te bedelen naar beleggingscategorie	-1.615	-2.268
Totaal kosten vermogensbeheer	-1.615	-2.268
[16] Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	28.365	21.240
Rendement beleggingsrekeningen	28.365	21.240
[17] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers voor risico fonds	19.889	20.832
Premie werkgever	29.920	27.312
Premie arbeidsongeschiktheidspensioen	696	759
Regeling vrijwillige premies	96	89
Extra nabestaandenpensioen	245	235
Inkoopsommen	78	2.893
Bijdrage Havenpensioen	70	90
Naar beleggingen voor risico deelnemers	-11.216	-10.546
	19.889	20.832
De feitelijke premie bedraagt:	31.027	28.485
De kostendeekkende premie bedraagt:	27.782	25.478
De gedempte kostendeekkende premie bedraagt:	n.v.t.	n.v.t.
De kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:		
• Actuarieel benodigd DC-regeling	21.895	21.088
• Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	3.198	1.736
• Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	2.221	2.228
• Opslag in stand houden vereist vermogen	431	426
• Opslag voor uitvoeringskosten	37	0
	27.782	25.478

	2024	2023
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
• Actuarieel benodigd DC-regeling	21.895	21.088
• Opslag in stand houden vereist vermogen	3.984	3.613
• Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	3.198	1.736
• Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	2.221	2.228
• Opslag voor uitvoeringskosten	37	0
• Premiemarge	-308	-180
	31.027	28.485
[18] Bijdragen van werkgevers en werknemers voor risico deelnemers	11.216	10.546
Bijdragen van werkgevers en werknemers van DC-regeling	11.216	10.546
[19] Saldo van overdrachten van rechten	1.197	626
Overgenomen pensioenverplichtingen DC-regeling	1.986	1.938
Overgenomen pensioenverplichtingen DC-regeling klein pensioen	84	244
Overgedragen pensioenverplichtingen	-360	-665
Overgedragen pensioenverplichtingen klein pensioen	-3	-3
Overgedragen pensioenverplichtingen DC-regeling	-510	-888
	1.197	626
[20] Pensioenuitkeringen	-49.815	-49.888
<i>Pensioenen</i>		
• Ouderdomspensioen	-38.931	-38.623
• Partnerpensioen	-10.173	-10.577
• Extra nabestaandenpensioen	-205	-205
• Wezenpensioen	-62	-45
• Arbeidsongeschiktheidspensioen	-377	-354
• Afkopen	-41	-57
• Andere uitkeringen	-26	-27
	-49.815	-49.888

	2024	2023
[21] Mutatie technische voorziening voor rekening pensioenfonds	-30.705	-34.041
Actuarieel benodigd voor nieuwe onvoorwaardelijke aanspraken	-78	-2.688
Toevoeging i.v.m. kosten	0	0
Benodigde intresttoevoeging technische voorzieningen	-30.291	-27.673
Overgenomen pensioenverplichtingen	0	-4
Overgedragen pensioenverplichtingen	535	561
Uitkeringen	49.383	48.979
Vrijgevallen voor kosten uit technische voorzieningen	1.723	1.704
Toeslagverlening ¹	-35.454	-1.962
Wijziging als gevolg van verandering rente(-termijnstructuur)	-13.177	-29.877
Schattingswijzigingen:		
• wijziging prognosetafel	2.201	0
• wijziging ervaringssterfte	12.774	0
Resultaat op sterfte	3.076	2.754
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-1.452	-682
Resultaat op mutaties	-137	-26
Pensioeninkoop vanuit DC-premie	-19.796	-24.462
Overige mutaties technische voorziening	-12	-665
	-30.705	-34.041
[22] Mutatie overige technische voorzieningen	-312	-56
Schadevoorziening DC-regeling	-348	-5
Voorziening langdurig zieken	36	-51
	-312	-56
[23] Mutatie voorziening voor risico deelnemers	-32.053	-18.902
Stortingen werkgever en werknemers	-21.825	-20.998
Bijdrage Havenpensioen	-70	-90
Toekennen rechten	19.767	24.720
Rendement	-28.365	-21.240
Inkomende waardeoverdrachten	-2.070	-2.182
Uitgaande waardeoverdrachten	510	888
	-32.053	-18.902

¹ Hiervan is 3.761 (2023: 1.686) gefinancierd uit het saldo van de toeslagreserve.

	2024	2023
[24] Herverzekering	446	396
<i>Premies</i>		
Kapitaalverzekering	-78	-65
	-78	-65
<i>Uitkeringen uit herverzekering</i>		
Ouderdomspensioen	446	383
Invaliditeitspensioen	78	78
	524	461
[25] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.760	-1.346
Administratie	-964	-756
Accountant (controle jaarrekening en DNB-jaarstaten)	-41	-76
Actuaris	-38	-25
Toezicht	-108	-111
Beleggingscommissie	-88	-70
Raad van Toezicht	-49	-47
Sleutelfunctiehouders	-65	-49
Vergoeding fondsorganen	-10	0
Geschilleninstantie	-13	-17
Consultants en advisering	-247	-121
Communicatie	-55	-32
Opleidingen	-47	-16
Overige	-35	-26
	-1.760	-1.346
[26] Overige baten en lasten	-2	0
Overig	-2	0
Resultaat	31.637	48.371

	2024	2023
Actuariële analyse van het resultaat		
Het resultaat over het boekjaar is als volgt tot stand gekomen:		
Beleggingen / marktrente	41.702	41.392
Premies	3.647	3.896
Waardeoverdrachten	172	-111
Kosten	0	358
Uitkeringen	92	-448
Sterfte	3.783	3.440
Arbeidsongeschiktheid	-363	812
Reguliere mutaties	-137	-26
Overige technische grondslagen	0	0
Voorwaardelijke toeslagverlening	-32.256	-226
Overige (incidentele) mutaties technische voorzieningen	14.999	-716
Andere oorzaken	-2	0
Resultaat	31.637	48.371

Resultaatbestemming

Resultaatverdeling

Het bestuur heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2024 als volgt te verdelen:

	2024
Algemene reserve	32.200
Toeslagreserve	-563
	31.637

Vereist eigen vermogen

Een belangrijke maatstaf om de risico's van het pensioenfonds te toetsen kan worden gevonden in het toetsen van het aanwezige eigen vermogen aan het vereist eigen vermogen. Deze maatstaf geeft inzicht in de buffer die ons pensioenfonds op basis van wet- en regelgeving zou moeten aanhouden om financiële en niet-financiële risico's in voldoende mate te kunnen opvangen. Het vereist eigen vermogen wordt ook gebruikt in de kwantitatieve concretisering van de risicohouding op korte termijn.

Voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen is in wet- en regelgeving een gestandaardiseerde methode vastgelegd (het standaardmodel). De verschillende risicofactoren in het standaardmodel worden benoemd onder de noemers S1 tot en met S10 waarbij het liquiditeitsrisico (S7), concentratierisico (S8) en operationeel risico (S9) op nihil worden gesteld. Er wordt voorts rekening gehouden met onderling compenserende effecten (diversificatie effecten).

Wij hebben het standaardmodel en de volledigheid daarvan, om te toetsen of het aanwezige vermogen voldoende is om specifieke risico's voor het pensioenfonds op te kunnen vangen, onderschreven. Het eigen vermogen van het pensioenfonds per 31 december 2024 is hoger dan het strategisch vereist eigen vermogen op basis van het standaardmodel.

Hierna zijn de uitkomsten weergegeven naar de verschillende risicocategorieën (bedragen in EUR 1.000 en percentages in procenten van de technische voorzieningen):

	bedrag		percentage	
	2024	2023	2024	2023
Renterisico (S1)	19.645	21.168	1,7%	1,9%
Zakelijke waarden risico (S2)	122.816	121.554	10,6%	11,1%
Valutarisico (S3)	53.362	53.985	4,6%	4,9%
Grondstoffenrisico (S4)	–	–	–	–
Kredietrisico (S5)	50.155	49.600	4,3%	4,5%
Verzekeringstechnisch risico (S6)	23.151	22.354	2,0%	2,0%
Liquiditeitsrisico (S7)	–	–	–	–
Concentratierisico (S8)	–	–	–	–
Operationeel risico (S9)	–	–	–	–
Actief beheer risico (S10)	11.995	11.774	1,0%	1,1%
Diversificatie-effect	-106.794	-106.757	-9,1%	-9,6%
Buffer risico deelnemers	–	–	–	–
Vereist eigen vermogen	174.330	173.678	15,1%	15,9%

Een vergelijking van het aanwezige vermogen en het (minimaal) vereist eigen vermogen kan als volgt worden samengevat (bedragen in EUR 1.000 en percentages in procenten van de technische voorzieningen):

	bedrag		percentage	
	2024	2023	2024	2023
Aanwezige eigen vermogen	338.262	306.062	29,3%	28,0%
Minimaal vereist eigen vermogen	38.819	37.520	3,4%	3,5%
Vereist eigen vermogen	174.330	173.678	15,1%	15,9%

Renterisico (S1)

Een belangrijk risico voor het pensioenfonds, zo niet het risico met de grootste impact op zowel het vermogen als de technische voorzieningen, is het renterisico. De hoogte van de technische voorziening voor risico pensioenfonds is mede afhankelijk van de rente. Een lagere rente resulteert in een hogere technische voorziening voor risico pensioenfonds en omgekeerd.

De mate waarin de technische voorziening voor risico pensioenfonds en de beleggingen reageren op wijzigingen van de rente verschilt. De technische voorziening voor risico pensioenfonds kent namelijk gemiddeld een langere looptijd dan beleggingen. Een wijziging van de rente heeft daardoor een groter effect op de technische voorziening voor risico pensioenfonds dan op de beleggingen.

Het pensioenfonds beperkt het verschil in het effect als gevolg van wijzigingen van de rente gedeeltelijk door het renterisico op basis van de swapcurve af te dekken met (langlopende) Europese staatsobligaties, wereldwijde bedrijfsobligaties, hypotheeklen en rentederivaten. Deze beleggingen zijn in meer of mindere mate gerelateerd aan ontwikkeling van de marktrente. Door de afstemming van ontwikkelingen van technische voorzieningen en beleggingen kan de volatiliteit van de dekkingsgraad als gevolg van wijzigingen in de rentetermijnstructuur worden beperkt.

De renteafdekking wordt door het bestuur, de beleggingscommissie en de fiduciair vermogensbeheerder aan de hand van specifieke rapportages gemonitord. In de rapportages wordt ingegaan op marktontwikkelingen, resultaten van de renteafdekking, exposure naar de verschillende looptijden, tegenpartijen van derivaten en collateral management. De monitoring door genoemde partijen omvat ook de continue afweging omtrent de mate van renteafdekking.

Eind 2024 bedraagt de rentegevoeligheid van de technische voorziening voor risico pensioenfonds (duration) 14,8 (in 2023 was dit 14,6) en de rentegevoeligheid van de staats- en bedrijfsobligaties en rentederivaten 12,5 (in 2023 was dit 13,4). Eind 2024 bedraagt de afdekking van het renterisico op basis van de swapcurve 69,5% (in 2023 was dit 73,4%).

Zakelijke waarden risico (S2)

Het zakelijke waarden risico is het risico dat betrekking heeft op de ontwikkeling van de waarde van beleggingen in aandelen en onroerend goed. De waarde van deze beleggingen is afhankelijk van de marktomstandigheden en derhalve volatiel. De marktomstandigheden voor aandelen en onroerend goed hoeven geen effect te hebben op de technische voorziening voor risico pensioenfonds. Hierdoor kan de dekkingsgraad zowel positief als negatief worden beïnvloed.

De belangrijkste reden voor het nemen van zakelijke waarden risico kan worden gevonden in de ambitie om toeslagen te verlenen. Met betrekking tot het risico op aandelen en onroerend goed worden risico-inschattingen aan de hand van de in de markt gebruikelijke risicoparameters gemaakt. Over de risico-inschattingen wordt op kwartaalbasis gerapporteerd door de fiduciair vermogensbeheerder. Met de risico's wordt rekening gehouden door onder meer toepassing van voldoende spreiding van de beleggingen.

De volatiliteit van de marktwwaarden (prijsrisico) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstelling van de beleggingen. Hierbij worden marktontwikkelingen, verhandelbaarheid, concentraties en correlaties mede beschouwd. De monitoring van het zakelijke waarde risico door bestuur, beleggingscommissie en fiduciair vermogensbeheerder omvat de continue afweging tussen de zekerheid van nominale pensioenen en de ambitie om toeslagen op deze pensioenen te verlenen.

De verdeling van de beleggingen in aandelen en onroerend goed kan als volgt worden weergegeven (bedragen in EUR 1.000).

	bedrag		percentage	
	2024	2023	2024	2023
Aandelen Noord Amerika	168.371	149.000	34,1%	32,9%
Aandelen Europa	79.590	76.523	16,1%	16,9%
Aandelen Azië-Pacific	46.129	41.493	9,4%	9,2%
Aandelen opkomende markten	53.453	49.568	10,8%	10,9%
Onroerend goed	89.137	78.725	18,1%	17,4%
Private equity	56.760	57.306	11,5%	12,7%
Totaal	493.440	452.615	100,0%	100,0%

Eind 2024 is 59,6% van de zakelijke waarden in aandelen van ontwikkelde markten belegd (in 2023 was dit 59,0%), 10,8% is in aandelen opkomende markten belegd (in 2023 was dit 10,9%), 11,5% is in private equity belegd (in 2023 was dit 12,7%) en 18,1% is in onroerend goed belegd (in 2023 was dit 17,4%).

Valutarisico (S3)

De technische voorzieningen luiden in euro's zodat risico's optreden als gevolg van valutakoers ontwikkelingen ten opzichte van de beleggingen in vreemde valuta's. De Amerikaanse dollar hebben wij voor de belegging in aandelen voor 50%, voor de belegging in beursgenoteerd onroerend goed voor 75% en voor bedrijfsobligaties wereldwijd, staats- en bedrijfsobligaties in opkomende markten in harde valuta en private equity voor 100% afgedekt.

Het belegd vermogen in vreemde valuta alsmede het feitelijk en strategische afdekkingspercentage is als volgt:

	2024					2023				
	USD	GBP	JPY	overig	totaal	USD	GBP	JPY	overig	totaal
Beleggingen in vreemde valuta (in EUR mln.)	471,8	36,7	37,1	158,1	703,7	441,9	50,3	35,3	143,9	671,4
Feitelijk afdekkingspercentage	78,1%	7,2%	-7,4%	-6,2%	50,9%	78,6%	31,0%	-1,9%	-6,9%	52,5%
Strategisch afdekkingspercentage	65,5%	51,5%	3,3%	2,3%	47,2%	71,5%	46,2%	3,7%	2,5%	51,3%

De overige valuta's hebben met name betrekking op aandelen en obligaties van opkomende markten. De valuta's worden in deze markten niet afgedekt omdat de economische groei zich deels voltrekt door appreciatie van de lokale valuta (en er dus een risicopremie kan worden verdiend door niet af te dekken) en afdekking van lokale valuta veelal niet kostenefficiënt is te realiseren.

Bezien over de totale beleggingen in vreemde valuta's is eind 2024 50,9% afgedekt (in 2023 was dit 52,5%).

Ter afdekking van de valutarisico's op de beleggingen zijn door de vermogensbeheerder valutatermijntransacties afgesloten. Het aangaan van valutatermijntransacties resulteert in een tegenpartijrisico ten opzichte van de partij waarmee de valutatermijntransactie wordt aangegaan. Deze zou immers niet aan zijn betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Om het tegenpartijrisico te beperken, wordt een minimale kredietwaardigheid voor en spreiding over tegenpartijen gehanteerd.

Grondstoffenrisico (S4)

Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen. Dit risico is derhalve niet (direct) van toepassing op ons pensioenfonds.

Kredietrisico (S5)

Kredietrisico is het risico dat een tegenpartij contractuele of andere verplichtingen niet meer na kan komen.

Bij het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin wordt belegd, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is bepaald als de opslag op de risicovrije rente waarmee de contante waarde van de kasstromen gelijk wordt aan de marktwaarde van de belegging. Een hoge creditspread betekent veelal een lage kredietwaardigheid.

Een indicatie van de spread en spread duration van de portefeuille staats- en bedrijfsobligaties naar credit rating is in de navolgende tabel opgenomen. De spread duration geeft de gevoeligheid van de desbetreffende obligaties weer voor wijzigingen in de creditspread.

	percentage portefeuille		spread (in basispunten)		spread duration	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
AAA	6,6%	5,5%	57	19	13,8	16,2
AA	28,3%	29,2%	91	74	10,2	11,4
A	32,1%	31,8%	74	96	5,2	5,5
BBB	19,0%	19,1%	128	157	5,5	5,3
Lager dan BBB	11,4%	11,1%	1.255	1.378	3,9	4,0
Overig	2,6%	3,3%	43	16	0,6	0,2
Totaal	100,0%	100,0%			7,0	7,4

De contante waarde van de toekomstige kasstromen op basis van de zero yield verhoogt met de spread is gelijk aan de marktwaarde per balansdatum van de desbetreffende obligaties. Bij de vaststelling van de spread is een aantal obligaties met een zeer hoge spread buiten beschouwing gelaten omdat deze leiden tot een vertekend beeld. De marktwaarde van deze obligaties is beperkt maar werkt sterk door in de gemiddelde spread.

Eind 2024 bedraagt de modified duration voor de staats- en bedrijfsobligaties in totaal 6,8 (in 2023 was dit 7,1). Inclusief de rentederivaten bedraagt de modified duration in totaal 12,5 (in 2023 was dit 13,4).

Het risico dat een tegenpartij de contractuele of andere verplichtingen niet kan nakomen wordt beheerst door een zo breed mogelijke spreiding van de staats- en bedrijfsobligaties. De beleggingsrichtlijnen omvatten beperkingen ten aanzien van concentraties en de omvang van de belegging per debiteur en kwaliteitseisen voor de debiteur. Voor wat betreft de rentederivaten wordt een minimum credit rating voor tegenpartijen gehanteerd en is strikt collateral management ingeregeld.

Verzekeringstechnisch risico (S6)

Binnen het verzekeringstechnisch risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (lang-leven-risico).

Tot het verzekeringstechnisch risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend (TSO) en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde (NSA). Deze drie risico's bedragen een percentage van de technische voorzieningen. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat sterfte in het deelnemersbestand dan beter kan worden ingeschat.

Het risico dat de toegezegde pensioenen niet kunnen worden nagekomen wordt beheerst door de vaststelling van de technische voorziening op markttrentes en het hanteren van prudente en consistente grondslagen die periodiek op basis van onderzoek van betrokken actuarissen worden bijgesteld.

Liquiditeitsrisico (S7)

Dit is het risico dat het pensioenfonds in tijden van stress onvoldoende liquide middelen beschikbaar heeft om te voldoen aan betalingsverplichtingen. Deze verplichtingen betreffen de pensioenuitkeringen, de beschikbare premies en het onderpand voor derivaten. De pensioenuitkeringen en beschikbare premies zijn goed te prognosticeren. De liquiditeitsbehoefte voor derivaten is evenwel sterk afhankelijk van de marktontwikkelingen van rente en valuta's.

De fiduciair vermogensbeheerder voert het onderpand beheer ten aanzien van de derivaten en het pensioenfonds monitort gedurende het jaar de liquiditeitsbehoefte ten aanzien van pensioenuitkeringen en beschikbare premies. In de beleggingsrapportage wordt op kwartaalbasis de liquiditeitsbehoefte in stressscenario's in kaart gebracht. De beleggingsportefeuille kent een hoge mate van liquiditeit waardoor op korte termijn

voldoende liquiditeit kan worden vrijgemaakt. Daarom wordt het liquiditeitsrisico op nihil gesteld.

Concentratierisico (S8)

Het pensioenfonds loopt concentratierisico indien er onvoldoende spreiding van activa en passiva is. Bij marktbevingen kunnen concentraties leiden tot een onevenredige impact op het pensioenfonds. Voor de discretionaire beleggingen van het pensioenfonds worden restricties ten aanzien van concentraties gehanteerd. De beleggingsfondsen waarin het pensioenfonds belegt zijn allen op sector- en titelniveau breed gespreid.

Bij de onroerend goed beleggingen is sprake van één gebouw dat meer dan 5% van de totale onroerend goed beleggingen betreft. Het pensioenfonds accepteert dit concentratierisico. Verder zijn er geen beleggingen die meer dan 5% van de desbetreffende beleggingscategorie bedragen.

In het standaard model wordt het concentratierisico op nihil gesteld. Indien op basis van de Solvency-II richtlijn voor verzekeraars een inschatting wordt gemaakt van het concentratierisico zou voor het pensioenfonds een minimaal vereist eigen vermogen moeten worden aangehouden.

Operationeel risico (S9)

Een ondoelmatig en/of onvoldoende doeltreffende procesinrichting betekent een operationeel risico voor het pensioenfonds. De beheersing van het operationele risico wordt vormgegeven langs de lijnen van identificatie, beleidsvorming, implementatie en monitoring. Met het hanteren van 'vier-ogen' en 'dubbele autorisatie' principes, het voeren van schaduwadministraties voor controlewerkzaamheden en de aansluiting op de Basisregistratie Personen (BRP) worden operationele risico's verder beheerst.

De procedures en maatregelen met betrekking tot de uitbesteding van werkzaamheden als onderdeel van de beheerste en integere bedrijfsvoering zijn vastgelegd in de overeenkomsten met de uitbestedingspartijen. Over de werking van deze procedures en maatregelen wordt op jaarbasis gerapporteerd op basis van een onafhankelijk onderzoek van de uitbestedingspartijen. Tevens bespreken wij –als daartoe aanleiding bestaat– de ISAE3402 uitkomsten met de uitbestedingspartijen en/of de externe accountants die de ISAE3402 verklaringen hebben afgegeven.

Actief beheer risico (S10)

Actief risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Wij zijn van mening dat actief beheer onder strikte voorwaarden kan bijdragen aan een verbetering van het risico-rendementsprofiel. Volgens het

standaardmodel dient in beginsel alleen een buffer voor actief beheer te worden becijferd voor aandelen indien de tracking error groter is dan 1 %. De tracking error meet in hoeverre de vermogensbeheerder zich actief positioneert ten opzichte van de gekozen benchmark. Bij de berekening van het actief risico dient eveneens rekening te worden gehouden met de total expense ratio (TER).

Overige risico's

Naast de in het standaardmodel opgenomen risico's monitort het pensioenfonds eveneens nauwgezet omgevingsrisico's. De omgevingsrisico's hebben met name betrekking op het in voldoende mate afstemmen van het pensioenfonds op (verwachte) wijzigingen. Dit kunnen landelijke wijzigingen zijn maar ook wijzigingen die optreden onder de belanghebbenden, in de reputatie van het pensioenfonds en de omstandigheden waarin het pensioenfonds opereert. In de beheersing van dit risico wordt voorzien door de vertegenwoordiging van belanghebbenden in het bestuur en verantwoordingsorgaan, het voeren van strategie- en toekomstdiscussies, het volgen van maatschappelijke ontwikkelingen, het lidmaatschap van de Pensioenfederatie, het voeren van een beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen en het onderschrijven van de principes voor een beheerst beloningsbeleid.

Vastgesteld te Rotterdam, 30 juni 2025.

Het bestuur:

Dhr. C.A. Bom
Dhr. H. van Hal
Dhr. R.R.J. Brouwer
Dhr. A. de Ronde
Dhr. C. Vletter
Mevr. S. Wesseloo
Dhr. R.J. Wester
Mevr. F. Wittermans

Overige gegevens

Statutaire resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de resultaatbestemming. Het saldo van baten en lasten wordt gemuteerd in de reserves.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Vopak te Rotterdam is aan Sprenkels & Verschuren B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Vopak, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Dit geldt tevens voor andere actuarissen en deskundigen die werkzaam zijn bij Sprenkels & Verschuren B.V.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 12.680.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 380.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte

basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuariel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Vopak is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening goed.

Amsterdam, 30 juni 2025

drs. E.C.P. Op het Veld AAG

verbonden aan Sprenkels & Verschuren B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van Stichting Pensioenfonds Vopak

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Pensioenfonds Vopak (hierna ook: “het pensioenfonds”) te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Vopak op 31 december 2024 en het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van het pensioenfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 12,6 miljoen. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 1% van de som van het stichtingskapitaal, de reserves en de technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit dat deze bepalend is bij de berekening van de (beleids-) dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 380.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's en niet-naleving van wet- en regelgeving

Frauderisicobeheersing door het pensioenfonds

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de Raad van Toezicht het toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij constateren dat er sprake is van een risicobeheersingssysteem op basis van het concept ‘three lines of defence’. Dit betreft verschillende niveaus van interne beheersing op basis van de interne processen en drie sleutelfuncties (risicomanagement, actuariële functie en de interne audit functie).

Het bestuur beschikt over een frauderisicoanalyse als onderdeel van het integriteitsbeleid. Het bestuur heeft in deze analyse integriteitsrisico's in kaart gebracht in verschillende deelgebieden waaronder fraude en corruptie. Het integriteitsbeleid wordt periodiek geëvalueerd en aangepast om te waarborgen dat deze actueel en effectief is.

Het integriteitsbeleid wordt door het bestuur besproken met en beoordeeld door de Raad van Toezicht. We verwijzen naar pagina 31 van het bestuursverslag waarin het bestuur het integriteitsrisico van het pensioenfonds adresseert.

Onze frauderisico-analyse

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording is weerlegd, gezien de aard van de opbrengsten. De opbrengsten bestaan uit premiebijdragen die per deelnemer over de pensioengrondslag met een vastgesteld tarief wordt berekend en daardoor op objectieve wijze zijn vast te stellen. De beleggingsopbrengsten bestaan uit directe en indirecte (gerealiseerde en ongerealiseerde) beleggingsopbrengsten. De directe beleggingsopbrengsten betreffen homogene en niet-complexe opbrengstenstromen, zonder significante schattingselementen. Ten aanzien van de indirecte gerealiseerde beleggingsresultaten hebben wij het veronderstelde frauderisico weerlegd omdat er geen verhoogde druk is op het bestuur van het pensioenfonds om de opbrengstverantwoording te sturen en de gelegenheid om de opbrengstverantwoording materieel te beïnvloeden zeer beperkt is, mede door de aanwezige uitbestedingsrelaties. Ten aanzien van de indirecte ongerealiseerde beleggingsopbrengsten geldt dat deze op eenvoudige wijze af te leiden is van de waardering van de beleggingen.

Bij al onze controles besteden wij aandacht aan de risico's van het doorbreken van interne beheersing door management.

Onze specifieke controle-aanpak voor de frauderisico's

Ten aanzien van het risico op doorbreking van de interne beheersing door het bestuur hebben wij werkzaamheden uitgevoerd zoals het toetsen van de aanvaardbaarheid van journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht.

Verder hebben wij geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door het pensioenfonds mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving. Tevens hebben we elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen in onze controlewerkzaamheden.

Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur en Raad van Toezicht.

Niet-naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben inzicht verworven in de relevante wet- en regelgeving voor het pensioenfonds. Wij hebben gesprekken gevoerd met het bestuur en de Raad van Toezicht om inzicht te verkrijgen in welke mate er is voldaan aan wet- en regelgeving. Ook hebben wij communicatie gelezen met De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM). Wij hebben een schriftelijke bevestiging verkregen van de directie dat alle bekende aangelegenheden van (vermoede) niet-naleving aan ons zijn gemeld.

Onze observaties

De hiervoor vermelde werkzaamheden zijn uitgevoerd in het kader van de controle van de jaarrekening. Ze zijn daarom niet gepland en uitgevoerd als een specifiek onderzoek gericht op fraude en het niet voldoen aan wet- en regelgeving. Deze werkzaamheden hebben niet geleid tot bevindingen die van materieel belang zijn voor de jaarrekening.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van minimaal twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening.

Wij hebben de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling met het bestuur besproken en geëvalueerd. Bij deze beoordeling hebben wij in ogenschouw genomen dat vermogenspositie van het pensioenfonds toereikend wordt geacht. Deze beoordeling levert geen informatie op die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur met betrekking tot de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van beleggingen	
De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan naast beursgenoteerde effecten uit beleggingen in beleggingsfondsen en derivaten.	Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het: • beoordelen van de juiste werking van interne beheersingsmaatregelen bij de uitvoeringsorganisatie belast met het voeren van de beleggingsadministratie en bewaring van de beleggingen. Voor zover relevant en mogelijk hebben wij gebruikgemaakt van de rapportages met betrekking tot de interne beheersing binnen de uitvoeringsorganisatie (ISAE 3402-rapportages); • voor beleggingen in beursgenoteerde effecten: het toetsen van de waardering door middel van “re-pricing”; • voor beleggingen in beleggingsfondsen: vaststellen dat de waarderingsgrondslagen van de beleggingsfondsen vergelijkbaar zijn met die van het pensioenfonds en dat de waarde per participatie volgens de laatste door een onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekening overeenkomt met de door het pensioenfonds gehanteerde waarde; • voor de derivaten: beoordelen of de gehanteerde waarderingsmethoden en technieken geschikt zijn om binnen de geldende verslaggevingsregels te komen tot de marktwaarde van deze beleggingen. Verder het beoordelen van de uitkomsten van de waarderingsmodellen waarbij wij tevens een eigen waarderingsspecialist hebben ingeschakeld; • toetsen of de in de jaarrekening opgenomen toelichting adequaat is gegeven de geldende verslaggevingsregels.
In de toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In paragraaf 1 van de toelichting op de balans per 31 december 2024 zijn de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet.	
De beoordeling van de reële waarde van de beleggingen is significant voor onze controle.	
Waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen	
De technische voorzieningen, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds, zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds.	Bij de vaststelling van de adequate waardering, waaronder de toereikendheid van deze voorziening, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaaris en hebben wij de bevindingen met hem besproken.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
In de toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In het onderdeel ‘risicomanagement’ (risicoparagraaf) is de gevoeligheid van de berekening van de technische voorzieningen voor schattingen uiteengezet, inclusief onzekerheden.	Door ons is tevens nagegaan of: • de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaaris worden gehanteerd bij het certificeren van de actuariële berekening van de technische voorziening voor pensioenverplichtingen, in alle van materieel belang zijnde aspecten juist, volledig en in overeenstemming met de pensioenregeling door de uitvoeringsorganisatie zijn opgesteld; • de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico’s; • de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; • de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

- Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
 - alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur met betrekking tot de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 30 juni 2025

Forvis Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs J.A. van Muijlwijk-Duijzer RA

Bijlage

Verklarende woordenlijst

Het jaarverslag is naar het oordeel van het bestuur een belangrijk medium om verantwoording af te leggen voor het gevoerde beleid aan alle bij het pensioenfonds betrokken partijen. Het bestuur streeft ernaar dat de in het jaarverslag verstrekte informatie toegankelijk en begrijpelijk is. Helaas kan het gebruik van 'vaktechnische' begrippen niet altijd worden voorkomen. Teneinde een en ander te verduidelijken is hierna een verklarende woordenlijst opgenomen. Voor een uitgebreide verklarende woordenlijst op pensioengebied attendeert het bestuur u graag op de internetsite www.pensioenbegrippen.nl.

Actieve vermogensbeheerder

Een vermogensbeheerder die op grond van een bepaalde marktvisie afwijkt van de benchmark om zo te trachten een beter rendement te behalen (zie ook passieve vermogensbeheerder).

Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN)

In deze nota wordt de financiële opzet van het pensioenfonds en de grondslagen waarop deze berust omschreven. De Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) omvat een beschrijving van de financieringsmethode, de wijze van berekening van de bijdragen en van de toereikendheidstoets alsmede een uiteenzetting van het beleggingsbeleid.

Actuaris

Een actuaris combineert economische en wiskundige technieken. Met behulp van verzekeringswiskunde bepaalt de actuaris het niveau van de technische voorziening en de benodigde koopsom of premie. Verder houdt de actuaris zich bezig met het samenstellen van modellen om verplichtingen

en vermogen optimaal op elkaar af te stemmen en om de samenstelling van het vermogen te optimaliseren.

ALM

Asset Liability Management. Een ALM studie is een onderzoek om inzage te krijgen in (de ontwikkeling van) de bezittingen (assets) en verplichtingen (liabilities) van het pensioenfonds.

Beleggingscommissie

Een commissie die het bestuur adviseert ten aanzien van het te voeren beleggingsbeleid.

Bell kostenbenchmark

Een door Bell jaarlijks vastgestelde benchmark voor uitvoerings- en vermogensbeheerkosten op basis van analyse van gegevens uit jaarverslagen van nagenoeg alle pensioenfondsen. De groep met ons vergelijkbare pensioenfondsen omvat voor uitvoeringskosten 61 pensioenfondsen en voor vermogensbeheerkosten 83 pensioenfondsen.

Benchmark

Een objectieve norm voor zowel de samenstelling van als het rendement op het belegde vermogen. Een benchmark-index is een mandje van –bijvoorbeeld– een aantal aandelen. In beginsel bepaalt de totale waarde van alle uitstaande aandelen de waarde van een index; fluctuaties in de waarde van de index worden dus veroorzaakt door koersfluctuaties van de in de index opgenomen aandelen. Bekende voorbeelden van indices zijn de AEX, Dow Jones en MSCI.

Per vermogensbeheerder kan een andere benchmark van toepassing zijn. Deze benchmark is afhankelijk van de met de

vermogensbeheerder gemaakte afspraken ten aanzien van de onderliggende beleggingsportefeuille.

Beschikbare premieregeling

Regeling waarin de hoogte van het uiteindelijke pensioen afhankelijk is van de krachtens de regeling beschikbaar gestelde premies en de hiermee behaalde beleggingsopbrengsten.

CBS indexcijfers

De door het Centraal Bureau voor de Statistiek berekende ontwikkelingen op bepaalde gebieden zoals lonen en prijzen.

Collateral

In onderpand gegeven zekerheden (zoals liquiditeiten of staatsobligaties) ter dekking van aangegane verplichtingen. Deze zekerheden worden aangehouden om financieel nadeel bij het uitblijven van betaling door de tegenpartij te beperken.

Custodian

De financiële partij waar de beleggingen in beheer en bewaring zijn gegeven.

Deelnemerspremie

De premie tot betaling waarvan de deelnemers aan een pensioenregeling zich bij arbeidsvoorwaarden of anderszins hebben verplicht.

Dekkingsgraad

De verhouding tussen enerzijds de bezittingen van het pensioenfonds en anderzijds de contante waarde van de op dat moment geldende pensioenverplichtingen.

Duration

De (gewogen) gemiddelde looptijd van een obligatie en maatstaf voor het effect dat een renteverandering heeft op de koers van een obligatie.

Financieel Toetsingskader (FTK)

Het toezichtregime dat van toepassing is op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfondsen. De waarderingmethoden zijn verankerd in de Pensioenwet.

Franchise

Het deel van het salaris waarover geen pensioenopbouw in de regeling plaatsvindt. Aangenomen wordt dat de pensioenopbouw over dit deel van het salaris wordt gedekt door de te zijner tijd te ontvangen AOW-uitkering.

Herverzekeraar

Een verzekeraar waar het pensioenfonds de risico's ten aanzien van overlijden en arbeidsongeschiktheid heeft verzekerd. Herverzekering kan ook plaatsvinden met betrekking tot de volledige pensioenverplichtingen.

Individuele beleggingsrekening

Een beleggingsrekening waarop premies worden gestort. Bij pensioneren worden deze premies, samen met het vanaf het moment van storten behaalde beleggingsrendement, aangewend voor de financiering van pensioenen.

LDI portefeuille

De LDI portefeuille is samengesteld uit (langlopende) staatsobligaties, rentederivaten en liquide middelen. De rendementsdoelstelling van de LDI portefeuille is gelijk aan het effect van de door het pensioenfonds afgedekte ontwikkeling van de pensioenverplichtingen als gevolg van renteontwikkelingen.

Passieve vermogensbeheerder

Een vermogensbeheerder die de samenstelling van de portefeuille volledig afstemt op de gekozen benchmark. Afwijkingen tussen het rendement op de portefeuille en

de benchmark blijven hierdoor beperkt (zie ook actieve vermogensbeheerder).

Pensioengrondslag

Het verschil tussen het pensioengevend salaris en de franchise.

Premie dekkingsgraad

De verhouding tussen enerzijds de bezittingen van het pensioenfonds verminderd met de toeslagreserve en anderzijds de contante waarde van de op dat moment geldende pensioenverplichtingen.

Raad van toezicht

Een raad van toezicht is een intern toezichhoudend orgaan van het pensioenfonds.

Rentetermijnstructuur

Een rentetermijnstructuur (RTS) is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen rente anderzijds.

Technische voorziening pensioenverplichtingen

Het bedrag dat bij het pensioenfonds aanwezig moet zijn ter dekking van de toegezegde pensioenen.

Toeslagreserve

Een reserve die gevormd is voor de financiering van de toeslagen op de opgebouwde pensioenen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Toeziethouder

De Stichting Autoriteit Financiële Markten ten aanzien van gedragstoezicht en De Nederlandsche Bank N.V. ten aanzien van prudentieel en materieel toezicht.

Tracking error

Hiermee wordt een indicatie gegeven van de mate van afwijking tussen het rendement van een beleggingsportefeuille en de waardeontwikkeling van een benchmark.

Transactiekosten

Kosten die een vermogensbeheerder in rekening brengt met betrekking tot de aan- en verkoop van beleggingen.

Uitvoeringsovereenkomst

Een overeenkomst tussen het pensioenfonds en de werkgever waarin onder andere de financiële relatie is vastgelegd. Met name zijn in deze overeenkomst afspraken vastgelegd ten aanzien van het niveau van de premie, de beleggingsmix en de toeslagen op pensioenen.

Ultimate Forward Rate

De Ultimate Forward Rate (UFR) werd in september 2012 ingevoerd als basis voor de rekenrente na het (veronderstelde) laatste liquide punt in de swaptermijnmarkt. In 2023 is dit laatste liquide punt verhoogd van 30 naar 50 jaar.

Verantwoordingsorgaan

Beoordeelt jaarlijks: uitgevoerd beleid, handelen van bestuur en keuzes voor de toekomst. Bestaat uit vertegenwoordigers van actieve deelnemers, pensioengerechtigden en werkgever.

Stichting Pensioenfonds Vopak

Westerlaan 10, 3016 CK Rotterdam

Postbus 863, 3000 AW Rotterdam

Telefoon: +31 10 4002650

E-mail: pensioenbureau@vopak.com

Internet: pensioenfonds.vopak.com

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel te Rotterdam onder
nummer 24343255 en statutair gevestigd te Rotterdam

Pensioenfonds Vopak

